Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan eräiden tietojenluovutussäännösten muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tietojen luovuttamista yhteismetsärekisteristä koskevia yhteismetsälain säännöksiä. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain sekä FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain säännöksiä, jotka koskevat EU-lainsäädännön täytäntöönpanon raportointia komissiolle. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettua lakia, metsästyslakia sekä riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettua lakia siltä osin kuin niissä on säännöksiä, jotka koskevat henkilötietojen luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla. Lisäksi Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettuun lakiin lisättäisiin säännös, joka mahdollistaa yhteismetsärekisterin tietojen luovutuksen suoramarkkinointia ja eräitä muita tarkoituksia varten.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

_____

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ....1
PERUSTELUT....3
1 Asian tausta ja valmistelu....3
1.1 Tausta....3
1.2 Valmistelu....5
2 Nykytila ja sen arviointi....6
3 Tavoitteet....8
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset....8
4.1 Keskeiset ehdotukset....8
4.2 Pääasialliset vaikutukset....9
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot....10
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset....10
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot....12
6 Lausuntopalaute....12
7 Säännöskohtaiset perustelut....13
8 Lakia alemman asteinen sääntely....24
9 Voimaantulo....24
10 Toimeenpano ja seuranta....24
11 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys....26
LAKIEHDOTUKSET....35
1. Laki yhteismetsälain 48 §:n muuttamisesta....35
2. Laki puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain muuttamisesta....36
3. Laki FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain muuttamisesta....39
4. Laki Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta....40
5. Laki metsästyslain 38 b §:n muuttamisesta....44
6. Laki riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 c §:n muuttamisesta....45
LIITE....46
RINNAKKAISTEKSTIT....46
1. Laki yhteismetsälain 48 §:n muuttamisesta....46
2. Laki puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain muuttamisesta....47
3. Laki FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain muuttamisesta....53
4. Laki Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta....55
5. Laki metsästyslain 38 b §:n muuttamisesta....63
6.Laki riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 c §:n muuttamisesta....64

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Asian tausta ja valmistelu

Hallituksen esityksellä ehdotetaan muutettavaksi useita maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lakeja, jotka liittyvät tietojenluovutuksiin. Esitykseen on koottu muutokset, jotka liittyvät:

- yhteismetsärekisterin tietojenluovutuksiin,

- laittomia hakkuita koskevan lainsäädännön toimeenpanon seurantaan ja avoimuuteen sekä

- Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmää, metsästäjärekisteriä ja saalisrekisteriä koskeviin säännöksiin tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla.

Esitykseen sisältyviä ehdotuksia yhdistävä tekijä on se, että säännökset liittyvät joko suoraan tai välillisesti tietojenluovuttamiseen.

1.1 Tausta

Yhteismetsälaki

Yhteismetsä on tilojen yhteinen alue, joka on tarkoitettu kestävän metsätalouden harjoittamiseen osakastilojen hyväksi. Yhteismetsät ovat yksityismaita, eikä niillä ole mitään julkisoikeudellista luonnetta tai velvoitteita. Yhteismetsistä säädetään yhteismetsälaissa (109/2003).

Yhteismetsälain mukaan yhteismetsää on käytettävä ensisijaisesti kestävän metsätalouden harjoittamiseen. Kestävä metsätalous sisältää taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyyden. Yhteismetsän osakkaat päättävät, miten he painottavat kestävän metsätalouden eri osa-alueita yhteismetsän alueiden käytössä.

Yhteismetsän ylin päättävä elin on osakaskiinteistöjen omistajista koostuvan osakaskunnan kokous. Osakaskunta on erillinen oikeushenkilö. Yhteismetsän osakkaina voi olla yksityishenkilöitä, kuolinpesiä, yhtymiä ja yhteisöjä. Osakkaan äänivalta ja oikeudet riippuvat osuuden koosta. Päätökset tehdään enemmistöpäätöksinä.

Yhteismetsälain 48 §:n 1 momentin mukaan metsäkeskuksen on pidettävä toimialueellaan olevista yhteismetsistä julkista rekisteriä. Rekisteriin on merkittävä yhteismetsän osakaskunnan ohjesääntö ja sen muutokset, hoitokunnan jäsenet, varajäsenet ja toimitsijat sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa, yhteismetsän toiminimen kirjoittamiseen oikeutetut henkilöt sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa, sekä tieto yhteismetsälain 50 §:ssä tarkoitetusta ulosmittauksesta sekä ulosmittauksen raukeamisesta ja lakkaamisesta. Yhteismetsälain 48 §:n 2 momentin mukaan yhteismetsän osakaskunnan on viivytyksettä ilmoitettava metsäkeskukselle rekisteriin merkittäväksi 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot. Lain 48 §:n 3 momentin mukaan mainittuun rekisteriin merkittyjen tietojen katsotaan tulleen sivullisen tietoon.

Ympäristöraportointia koskeva EU-lainsäädäntö

Raportointivelvoitteiden yhdenmukaistamisesta ympäristöön liittyvän lainsäädännön alalla ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 166/2006 ja (EU) N:o 995/2010, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2002/49/EY, 2004/35/EY, 2007/2/EY, 2009/147/EY ja 2010/63/EU, neuvoston asetusten (EY) N:o 338/97 ja (EY) N:o 2173/2005 sekä neuvoston direktiivin 86/278/ETY muuttamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1010, jäljempänä *ympäristöraportointiasetus*, pyritään toisaalta yhdenmukaistamaan jäsenvaltioiden raportointia ja toisaalta lisäämään avoimuutta. Määrävuosin komissiolle tehtävä raportointi korvataan useissa säädöksissä jäsenvaltion velvollisuudella saattaa EU-lainsäädännön täytäntöönpanoa sekä ympäristön tilaa koskevaa ajantasaista tietoa yleisesti saataville, josta myös komissio saa täytäntöönpanon seurantaa ja arviointia varten tarvitsemansa tiedot. Myös raportoinnin aikatauluja yhtenäistetään. Asetuksella muutetaan useita säädöksiä, mutta tämän esityksen kannalta relevantteja ovat laittomien hakkuiden ehkäisemiseen liittyvät säädökset: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 995/2010 puutavaraa ja puutuotteita markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta, jäljempänä *puutavara-asetus*, ja neuvoston asetus (EY) N:o 2173/2005 Euroopan yhteisöön suuntautuvaa puutavaran tuontia koskevan FLEGT-lupajärjestelmän perustamisesta, jäljempänä *FLEGT-lupa-asetus*.

Puutavara-asetuksessa säädetään velvoitteista toimijoille, jotka tuovat EU:n markkinoille puutavaraa tai puutuotteita. Asetus koskee myös niitä toimijoita, jotka saattavat unionin markkinoille EU:n alueella tuotettua puutavaraa. Asetuksen kansalliseen täytäntöönpanoon liittyvät säännökset ovat puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetussa laissa (897/2013). Puutavara-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Ruokavirasto. Lain 14 §:n mukaan Ruokaviraston on laadittava puutavara-asetuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kertomus ja toimitettava se neljä viikkoa ennen mainitussa lainkohdassa tarkoitettua määräaikaa maa- ja metsätalousministeriölle. Ruokavirasto voi toimittaa kertomuksen komissiolle vasta sen jälkeen, kun maa- ja metsätalousministeriö on päättänyt kertomuksen hyväksymisestä. Ympäristöraportointiasetuksessa muutetaan puutavara-asetuksen 20 artiklan säännöstä täytäntöönpanon seurannasta ja tietojen saatavuudesta jäljempänä selvitetyllä tavalla.

FLEGT-lupa-asetukseen perustuvan lupajärjestelmän avulla valvotaan puutuotteiden tuontia EU:n alueelle laittomien hakkuiden ja laittoman puukaupan estämiseksi. Asetuksessa edellytetään voimassaolevan FLEGT-luvan esittämistä silloin, kun kumppanimaasta tuodaan EU:n alueelle asetuksessa tarkoitettua puutavaraa. Asetuksen kansalliseen täytäntöönpanoon liittyvät säännökset ovat FLEGT-lupajärjestelmästä annetussa laissa (1425/2014). FLEGT-lupa-asetuksen 7 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Ruokavirasto. Lain 8 §:n mukaan Ruokavirasto laatii FLEGT-lupa-asetuksen 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen ja toimittaa sen Euroopan komissiolle. Ympäristöraportointiasetuksessa muutetaan FLEGT-lupa-asetuksen 8 ja 9 artiklaa jäljempänä selvitetyllä tavalla. Asetuksen 8 artikla liittyy asetuksen täytäntöönpanon seurantaan ja tietojen saatavuuteen.

Julkisen hallinnon tiedonhallintaa koskeva uusi laki

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (809/2019), jäljempänä *tiedonhallintalaki*, tarkoituksena on edistää tiedonhallinnan yhdenmukaistamista, tietoturvallisuutta ja digitalisointia viranomaistoiminnassa. Laissa säädetään julkisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon vaatimusten toteuttamisesta viranomaisten tiedonhallinnassa. Laissa säädetään myös tietojärjestelmien yhteentoimivuuden toteuttamisesta. Laki sisältää koko julkista hallintoa koskevat säännökset tiedonhallinnan järjestämisestä ja kuvaamisesta, tietovarantojen yhteentoimivuudesta, teknisten rajapintojen ja katseluyhteyksien toteuttamisesta sekä tietoturvallisuuden toteuttamisesta. Lain

nojalla valtiovarainministeriön yhteyteen on perustettu julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunta arvioimaan ja ohjaamaan valtion ja kuntien viranomaisten tiedonhallinnan toteuttamista.

Tiedonhallintalain säännöksiä on tarkennettu valtioneuvoston asetuksilla, jotka koskevat turvallisuusluokiteltavia asiakirjoja, tiedonhallintalautakunnan toimintaa sekä valtion viranomaisia koskevaa tiedonhallinnan muutosten lausuntomenettelyä.

Tiedonhallintalaki tuli voimaan 1.1.2020. Laki sisältää useita siirtymäsäännöksiä, jotta viranomaisilla on mahdollisuus saattaa tiedonhallinnan menettelynsä ajan tasalle. Myös teknisiä rajapintoja ja katseluyhteyksien avaamista koskevista säännöksistä on siirtymäsäännös. Kyseisiä säännöksiä sovelletaan viimeistään 48 kuukauden kuluessa lain voimaantulosta eli viimeistään 1.1.2024 lukien.

Julkisuus ja tietosuoja

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999, jäljempänä *julkisuuslaki*) koskee viranomaisten asiakirjojen julkisuuden määräytymistä, salassapitovelvollisuutta ja asiakirjan julkiseksi tulemista. Julkisuuslaissa pääperiaatteena on asiakirjan julkisuus.

Henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (jäljempänä *tietosuoja-asetus*). Tietosuoja-asetusta täydentää tietosuojalaki (1050/2018).

Julkisuuslain 16 §:n 3 momentissa on viranomaisen henkilörekistereitä koskeva erityissäännös, jonka mukaan viranomaisen henkilörekisteristä saa antaa henkilötietoja sisältävän kopion tai tulosteen tai sen tiedot sähköisessä muodossa, jollei laissa ole toisin erikseen säädetty, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja. Julkisuuslain 16 §:ssä on uusi 4 momentti, jonka mukaan tietojen antamisesta teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avulla säädetään julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa. Momentti tuli voimaan 1.1.2020.

Henkilötietojen julkaisemisesta avoimessa tietoverkossa pitää säätää erikseen.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Valmistelun aikana ministeriö on selvittänyt lakihankkeeseen liittyviä asioita yhdessä Suomen metsäkeskuksen ja Ruokaviraston asiantuntijoiden kanssa. Tiedonhallintalain osalta ministeriö on ollut yhteydessä Suomen riistakeskukseen.

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, Suomen metsäkeskus, Ruokavirasto, Suomen riistakeskus, Tietosuojavaltuutetun toimisto, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK, Metsäteollisuus ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f., Eteläisen Suomen yhteismetsien yhdistys ry ja Pohjois-Suomen yhteismetsien yhdistys ry. Lausunnon antoivat oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, Ruokavirasto, Suomen riistakeskus, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK, Metsäteollisuus ry ja Suomen yhteismetsät ry.

Tämän lainsäädäntöhankkeen tiedot löytyvät valtioneuvoston internet-sivulta Säädösvalmistelu ja kehittämishankkeet valtioneuvostossa säädösvalmisteluhankkeen tunnisteella MMM012:00/2019

Elinkeinokalataloutta ja kalastusta koskeva lainsäädäntö

Säädöshankkeessa oli alun perin tarkoitus tarkistaa myös seuraaviin lakeihin liittyvät säännökset tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla:

• kalastuslaki (379/2015)

• laki Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta (1048/2016)

• laki merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä (690/2010)

• laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta (1188/2014)

Valmistelun aikana selvisi, että nykyisiä säännöksiä on tarpeen tarkastella muultakin osin. Tarkistustarve liittyy rekisterinpitäjää ja tietojenluovutusta koskeviin säännöksiin. Tarkistustarpeita on myös Ahvenanmaahan liittyen. Melko varhaisessa vaiheessa osoittautui, että asiaan liittyy oikeudellisia kysymyksiä, joiden selvittäminen vaatii ennakoitua enemmän aikaa. Kun lakihankkeen tarkoituksena ei ollut laajempi henkilörekistereitä ja tietojenluovutussäännöksiä sekä niihin liittyvää käytäntöä koskeva tarkastelu, tiedonhallintalakiin liittyvät sekä muut tietojen luovutukseen ja rekisterinpitoon liittyvät kysymykset päädyttiin hoitamaan erillisenä lakihankkeena.

2 Nykytila ja sen arviointi

Yhteismetsälaki

Yhteismetsälain 48 §:n mukaan metsäkeskus pitää yhteismetsistä julkista rekisteriä. Kyseisen pykälän 3 momentin mukaan rekisteriin merkittyjen tietojen katsotaan tulleen sivullisen tietoon. Tarkoituksena on ollut, että jokaisella on oikeus saada rekisteriin merkityt tiedot. Yhteismetsälain esitöiden mukaan rekisterillä on positiivinen julkinen luotettavuus. Jos sivulliselle aiheutuisi vahinkoa sen johdosta, että rekisteriin merkityt tiedot ovat virheellisiä, vilpittömässä mielessä oleva vahingonkärsijä voi hakea korvausta yhteismetsältä tai metsäkeskukselta. Osakaskunta voi joutua korvaamaan vahingon, joka aiheutuu sen laiminlyönnistä ilmoittaa rekisteröitäväksi hoitokunnan jäsenet, varajäsenet, toimitsijat ja yhteismetsän toiminimen kirjoittamiseen oikeutetut henkilöt sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa, jos vahinko aiheutuu tästä laiminlyönnistä. Esitöiden mukaan metsäkeskus voi puolestaan joutua korvausvelvolliseksi, jos se on laiminlyönyt merkitä rekisteriin sille lähetetyt tiedot ja vahinko aiheutuu tästä laiminlyönnistä.

Yhteismetsärekisteriä koskevaa kyseistä sääntelyä voidaan pitää tulkinnanvaraisena kahdella perusteella. Ensinnäkin on epäselvää, mikä on sääntelyn suhde henkilötietojen suojaa koskevaan lainsäädäntöön. Toisaalta lienee tarkoitettu, että jokaisella on oikeus saada rekisterin tiedot, mutta kuitenkaan pykälästä ei käy nimenomaisesti ilmi, että tarkoituksena olisi ollut poiketa henkilötietojen suojaa koskevasta lainsäädännöstä. Säännöksessä ei ole mainintaa tietojen luovuttamisesta teknisen rajapinnan avulla tai katseluyhteyden avaamisesta. Toisaalta on todettava, että yhteismetsälakia säädettäessä digitalisaatio oli vähäistä.

Yhteismetsärekisterin voidaan katsoa olevan osa metsäkeskuksen metsätietojärjestelmää, josta säädetään Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetussa laissa (419/2011), jäljempänä *metsätietolaki*. Metsätietolain 3 §:n 2 momentin mukaan tietojärjestelmän käyttötarkoituksena on metsäkeskukselle kuuluvien julkisten hallintotehtävien hoitaminen. Säännöksen mukaan metsäkeskuksen julkisista hallintotehtävistä säädetään Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011), jäljempänä *metsäkeskuslaki*, 8 §:ssä. Yksi metsäkeskuksen julkisista hallintotehtävistä on yhteismetsälakiin liittyvien tehtävien hoitaminen.

Yhteismetsärekisteriä koskevaa sääntelyä on tarpeen tarkistaa henkilötietojen suojaan liittyvän lainsäädännön perusteella. Samoin on aiheellista lain tasolla selkiyttää se, että yhteismetsärekisteri on osa metsäkeskuksen metsätietojärjestelmää.

Ympäristöraportointiasetus ja laittomia hakkuita koskeva lainsäädäntö

Puutavara-asetuksen uuden sääntelyn mukaan jäsenvaltioiden tulee asettaa vuosittain julkisesti saataville tiedot asetuksen täytäntöönpanosta nykyisen kahden vuoden välein tapahtuvan raportoinnin sijaan. Kyseisten tietojen pohjalta komissio julkaisee vuosittain EU:n laajuisen yleiskatsauksen. Muutoksella yhdenmukaistetaan raportointikäytäntöjä FLEGT-lupa-asetuksen kanssa. Jatkossa komissio määrittää täytäntöönpanosäädöksellä tietojen muodon ja niiden saataville asettamista koskevan menettelyn.

FLEGT-lupa-asetuksen uuden sääntelyn mukaisesti jäsenvaltioiden tulee asettaa vuosittain julkisesti saataville asetuksen kansallista täytäntöönpanoa koskevat tiedot. Komissio antaa vuosittain EU:n laajuisten tietojen yleiskatsauksen. Jatkossa komissiolla olisi toimivalta määrittää edellä mainittujen tietojen muoto ja menettely täytäntöönpanosäädöksellä.

Puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetussa laissa säädetään toimivaltaisen viranomaisen velvollisuudesta laatia kertomus ja toimittaa se komissiolle. Kertomuksen toimittaminen komissiolle edellyttää maa- ja metsätalousministeriön hyväksyntää. Uuden raportointia koskevan sääntelyn vuoksi on tarpeen tarkistaa lain säännöksiä. Tarkoituksena on, että Ruokavirasto toimivaltaisena viranomaisena huolehtisi komission täytäntöönpanosäädöksissä määritetyt tiedot komission ja yleisön saataville. FLEGT-lupajärjestelmästä annetussa laissa on vastaavantyyppinen säännös kertomuksen toimittamisesta komissiolle. Säännöstä on tarpeen tarkistaa, jotta se on linjassa uusien avoimuusvaatimusten kanssa.

Ruokavirasto ja laittomia hakkuita koskeva lainsäädäntö

Edellä 1.1 luvussa on ympäristöraportointia koskevaa EU-lainsäädäntöä koskevassa jaksossa todettu, että Ruokavirasto toimii sekä puutavara-asetuksessa että FLEGT-lupa-asetuksessa toimivaltaisena viranomaisena. Puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetussa laissa ja FLEGT-lupajärjestelmästä annetussa laissa mainitaan toimivaltaisena viranomaisena Maaseutuvirasto. Entinen Maaseutuvirasto ja entinen Elintarviketurvallisuusvirasto on yhdistetty uudeksi organisaatioksi, jonka nimi on Ruokavirasto. Uudesta organisaatiosta säädetään Ruokavirastosta annetussa laissa (371/2018). Lain 10 §:n 3 momentin mukaan muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella Elintarviketurvallisuusvirastoon tai Maaseutuvirastoon tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan Ruokavirastoa. Esityksessä katsotaan tarkoituksenmukaiseksi korjata organisaation nimi ajantasaiseksi sekä puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetussa laissa että FLEGT-lupajärjestelmästä annetussa laissa.

Teknistä käyttöyhteyttä koskevat säännökset eräissä luonnonvaroihin liittyvissä laeissa

Tiedonhallintalain johdosta on tarpeen tarkistaa lainsäädäntöä siltä osin kuin siinä viitataan tietojen luovuttamiseen teknisen käyttöyhteyden avulla. Kuten edellä on todettu, elinkeinokalatalouttaja kalastusta koskevaan lainsäädäntöön liittyvät teknistä käyttöyhteyttä koskevat säännökset on tarkoitus tarkistaa erillisenä lakihankkeena. Muussa luonnonvaroihin liittyvässä lainsäädännössä tekninen käyttöyhteys mainitaan seuraavissa laeissa:

• metsätietolaki

• laki puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta

• laki riistahoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta (616/1993)

• metsästyslaki (615/1993)

Edellä mainituissa laeissa oleva teknistä käyttöyhteyttä koskeva sääntely liittyy perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntöön, jossa on edellytetty laintasoista sääntelyä, kun kyse on henkilötietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla. Säännöksiä on tarpeen tarkistaa suhteessa tiedonhallintalakiin. Tiedonhallintalain 22 § koskee viranomaisten välisiä tietojenluovutuksia teknisen rajapinnan avulla ja 23 § katseluyhteyden avaamista viranomaiselle. Luonnonvaraosaston toimialan lainsäädännössä olevat viittaukset tekniseen käyttöyhteyteen eivät välttämättä tarkoita, että olisi avattu tekninen rajapinta tai katseluyhteys käytännössä. Tarpeettomat säännökset on uuden tiedonhallintalain säännösten vuoksi tarkoituksenmukaista poistaa lainsäädännöstä. Tiedonhallintalain rajapinta- ja katseluyhteyssäännökset koskevat luovutuksia viranomaisille. Katseluyhteyden avaamisesta muille kuin viranomaisille on välttämätöntä jatkossa edelleen säätää erikseen (tiedonhallintalaki 23 §). Käytännössä metsätietolain tietojenluovutusten luovutuksensaajat ovat useimmiten muita kuin viranomaisia. Tästä syystä metsätietolain osalta erityissäännökset ovat jatkossakin tarpeen.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on selkeyttää yhteismetsälain tietojenluovutussäännöksiä henkilötietojen luovutuksen osalta. Samoin tavoitteena on päivittää ympäristöraportointiasetuksen mukaiseksi laittomia hakkuita koskevan kansallisen lainsäädännön säännökset, jotka koskevat EU-lainsäädännön toimeenpanon raportointia. Lisäksi tavoitteena on saattaa ajantasalle Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettua lakia, metsästyslakia sekä riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettua lakia koskevat säännökset siltä osin kuin ne liittyvät tiedonhallintalain teknisiä rajapintoja ja katseluyhteyksien avaamista koskeviin säännöksiin.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Yhteismetsärekisteriä koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siltä osin kuin kyse on tietojen luovuttamisesta. Yhteismetsärekisteristä olisi jatkossa mahdollisuus luovuttaa tietoja tietopalveluna avoimessa tietoverkossa. Poikkeuksena olisivat henkilöiden osoitetiedot, joiden luovutukseen sovellettaisiin julkisuuslain sääntelyä ja siten henkilötietojen suojaa koskevat säännökset rajoittaisivat osoitetietojen luovutusta kopiona, tulosteena ja sähköisesti.

Puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annettuun lakiin ja FLEGT-lupajärjestelmästä annettuun lakiin tehtäisiin ympäristöraportointiasetuksesta johtuvat tekniset muutokset. Muutokset liittyvät puutavara-asetuksen ja FLEGT-lupa-asetuksen toimeenpanosta raportointiin komissiolle. Ympäristöraportointiasetuksessa edellytetään, että tiedot ovat avoimessa

tietoverkossa saatavilla. Samassa yhteydessä tarkistettaisiin toimivaltaista viranomaista koskevat viittaukset laissa. Maaseutuviraston sijaan laissa viitattaisiin Ruokavirastoon.

Metsätietolakia ehdotetaan muutettavaksi tietojen luovutukseen liittyvän terminologian osalta. Teknisen käyttöyhteyden sijaan laissa säädettäisiin tietojen luovuttamisesta teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamisesta. Laissa ehdotetaan poikettavaksi tiedonhallintalain vaatimuksista, kun kyse on tietojen luovuttamisesta teknisen rajapinnan avulla metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää yksityistä käyttötarkoitusta varten. Samoin laissa säädettäisiin katseluyhteyden avaamisesta kyseisiin käyttötarkoituksiin. Lisäksi lakiin sisällytettäisiin säännös, joka koskee tietojen luovuttamista teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamista viranomaiselle ja julkista hallintotehtävää hoitavalle. Viime mainitussa säännöksessä viitattaisiin tiedonhallintalain säännösten soveltamiseen. Luovutuksensaaja olisi jatkossakin velvollinen ilmoittamaan metsäkeskukselle sellaisesta toimintaansa koskevasta muutoksesta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja. Lisäksi metsätietolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös yhteismetsärekisterin tietojen luovuttamisesta suoramarkkinointia ja eräitä muita tarkoituksia varten.

Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettua lakia ja metsästyslakia muutettaisiin siten, että laista poistettaisiin teknistä käyttöyhteyttä koskevat säännökset. Sääntely ei ole tarpeen, koska tiedonhallintalaissa säädetään tietojen luovuttamisesta teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamisesta.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Yhteismetsärekisteristä olisi esityksen mukaan jatkossa mahdollista saada tietoja avoimen tietoverkon kautta tietopalveluna. Yhteismetsärekisteristä annettaviin otteisiin kohdistunut työmäärä on metsäkeskukselta saadun tiedon mukaan viime vuonna ollut 1–2 työviikkoa. Tämä työpanos on jatkossa mahdollista käyttää metsäkeskuksen muiden lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Ehdotus parantaa yhteismetsärekisteritietojen saatavuutta, koska tietoja on mahdollista saada avoimen tietoverkon kautta eikä tietojen saaminen edellytä tietopyyntöä.

Metsätietolakiin sisällytettäisiin säännös yhteismetsärekisterin tietojen luovuttamisesta suoramarkkinointia ja eräitä muita tarkoituksia varten. Kun näihin tarkoituksiin tietoja ei ole aiemmin luovutettu ja kun voitaneen olettaa, että mielenkiinto yhteismetsärekisterin yhteystietoihin on vähäisempää kuin yhteydenotot suoraan yksityisiin maanomistajiin, esityksessä ei esitetä arviota säännöksen vaikutuksista. Voidaan kuitenkin olettaa, että uuden säännöksen johdosta metsäpalveluja tarjoavat yritykset jatkossa suuntaavat markkinointia yhteismetsille.

Ympäristöraportointiasetuksesta johtuvilla muutoksilla ei ole juurikaan vaikutuksia viranomaistoimintaan. Vaikutukset johtuvat suoraan ympäristöraportointiasetuksesta. Raportin toimitustapa komissiolle muuttuu, kun raportit laittomia hakkuita koskevan lainsäädännön toimeenpanosta olisivat jatkossa avoimessa tietoverkossa saatavilla. Ehdotus parantaa kyseisten tietojen saatavuutta, koska tietojen saaminen ei edellytä jatkossa tietopyyntöä.

Tässä esityksessä tehdyillä tarkistuksilla teknistä käyttöyhteyttä koskeviin säännöksiin ei ole suoraa vaikutusta Suomen metsäkeskuksen ja Suomen riistakeskuksen toimintaan. Varsinaiset vaikutukset johtuvat tiedonhallintalaista. Tämän esityksen 10 luvussa tarkastellaan lyhyesti tiedonhallintalain toimeenpanoa mainittujen organisaatioiden osalta. Näillä tarkistuksilla on sen sijaan vaikutuksia metsätietojärjestelmän rekisteröityihin. Metsätietolakia koskevan lakiehdotuksen 13 a § koskee luovutuksia teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamista. Pykälään sisältyisi säännös, jonka mukaan pääsy maanomistajan tietoihin tulee estää, jos metsäkeskuksella on peruste epäillä henkilötietojen käsittelyn perusteen olemassaoloa maanomistajan

ilmoituksen perusteella. Kyse olisi tilanteista, joissa maanomistaja olisi ollut yhteydessä luovutuksensaajaan asiakassuhteen tai jäsenyyden päättymisestä, mutta luovutuksensaaja ei olisi kohtuullisessa ajassa ryhtynyt toimenpiteisiin. Esityksessä arvioidaan, että suojatoimeen olisi tarpeen turvautua harvoin. Normaali toimintatapa on tähänkin saakka ollut, että maanomistajan yhteydenoton johdosta luovutuksensaaja ilmoittaa metsäkeskukselle, ettei henkilötietojen käsittelyyn ole enää perustetta. Tarkoituksena on, että metsäkeskus tiedottaa asiasta yleisesti ja kertoo siitä myös maanomistajille lähettämissään tiedotteissa. Säännös lisää rekisteröityjen (tässä maanomistajien) mahdollisuutta vaikuttaa tietojen luovuttamiseen edellä mainittujen luovutustapojen osalta.

Tietojärjestelmien muuttamisesta aiheutuvat kustannukset katetaan valtiontalouden kehyspäätöksen ja valtion talousarvion mukaisten määrärahojen ja henkilötyövuosimäärien puitteissa.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Yhteismetsärekisterin osalta valmistelun aikana tarkastelussa oli vaihtoehto, jonka mukaan asianomaisen henkilön suostumuksella olisi voitu julkaista yhteystietoja metsäkeskuksen verkkopalvelussa. Asiaa ei selvitetty tarkemmin oikeudellisesta näkökulmasta, koska valmistelun aikana selvisi, ettei kyseisen kaltaiselle palvelulle ole käytännön tarvetta. Joidenkin yhteismetsien yhteystiedot ovat saatavissa verkossa.

Ympäristöraportointia koskevaan asetukseen liittyvät säädösmuutokset, jotka ehdotetaan tehtäväksi puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annettuun lakiin ja FLEGT-lupajärjestelmästä annettuun lakiin, ovat luonteeltaan teknisluonteisia ja johtuvat EU-lainsäädännöstä eikä niiden osalta ole muita toteuttamisvaihtoehtoja.

Tiedonhallintalakiin liittyvä teknistä käyttöyhteyttä koskevien säännösten tarkistaminen liittyy tarpeettomien säännösten karsimiseen. Tiedonhallintalain mukaan katseluyhteyden avaaminen henkilörekisteriin muulle kuin viranomaiselle edellyttää erityissäännöksiä. Esityksessä katsotaan metsätietojärjestelmän osalta, että muille kuin viranomaisille eli yksityisille tahoille tehtäviä henkilötietojen luovutuksia ei ole tarkoituksenmukaista erotella sen mukaan, onko kyseessä luovutus rajapinnan avulla vai katseluyhteyden avaaminen. Käyttötarkoitus on tällöin metsätalouteen liittyvä kaupallinen tai muu hyväksyttävää yksityinen tarkoitus. Niissä henkilötietojen käsittelyn tarpeellisuus kytkeytyy viime kädessä rekisteröidyn tahtotilaan toisin kuin lakisääteisten tehtävien hoitamista varten tehtävissä luovutuksissa. Erityissäännösten taustaa kuvataan tarkemmin metsätietolakia koskevan lakiehdotuksen 13 a §:n perusteluissa ja tämän esityksen jaksossa, jossa tarkastellaan lakiehdotusten suhdetta perustuslakiin.

Esityksen valmistelun aikana arvioitiin tiedonhallintalain 24 §:n soveltamista luovutuksiin metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää yksityistä käyttötarkoitusta varten. Tiedonhallintalain 24 §:n mukaan tekninen rajapinta voidaan avata 22 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyessä. Yksi näistä edellytyksistä on se, että teknisesti tapauskohtaisesti varmistetaan luovutettavien tietojen tarpeellisuus. Tiedonhallintalain 22 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että teknisen rajapinnan avulla luovutettavien tietojen tietopyynnön lähettävässä tietojärjestelmässä tulisi olla kontrolli, jolla varmistetaan, että tiedot pyytävällä viranomaisessa toimivalla käyttäjällä on käsittelyssään sellainen asia tai tuotettavana sellainen palvelu, että pyydetyt tiedot ovat tarpeellisia asian selvittämiseksi tai palvelun tuottamiseksi. Lisäksi mainituissa säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että tiedot pyytävän viranomaisen olisi teknisen kontrollin ja toisen viranomaisen teknisen rajapinnan avulla luovuttamien tietojen perusteella mahdollista yhdistää toiselta viranomaiselta saadut tiedot käsiteltävään asiaan tai tuotettavaan

palveluun. Viranomaisten välisten rajapintaluovutusten osalta tämä tarkoittaa käytännössä luovutusten kytkemistä luovutuksensaajaviranomaisen asianhallintajärjestelmään, jonka avulla olisi todettavissa, onko asia vireillä vai ei.

Metsätietolain 8 §:n 2 momentin mukaan metsätietojärjestelmän julkisia tietoja voidaan teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja. Luovutettavat tiedot ovat metsävaratietoja, joihin on yhdistetty kiinteistön omistusta ja hallintaa koskevat tiedot (kiinteistörajat, kiinteistötunnukset ja maanomistajan yhteystiedot). Näissä luovutuksissa on enimmäkseen kyse luovutuksista kaupalliseen toimintaan. Luovutuksensaajissa on erikokoisia yrityksiä. Merkittävimpiä tiedot ovat luonnollisestikin pienimmille metsäalan yrityksille, koska tietojen hankkimisesta muuta kautta aiheutuisi niille työtä ja lisäkustannuksia. Se, millaisin ehdoin metsäalan yrittäjät saavat edellä mainitut tiedot käyttöönsä, on yhteydessä yritysten väliseen kilpailuasemaan. Esityksessä arvioidaan, että tiedonhallintalain säännösten noudattaminen toisi metsäalan palveluja tarjoaville yrityksille tarpeen tehdä verrattain suuria ICT-investointeja suhteessa siihen, että ne saisivat metsävaratiedot käyttöönsä siten, että tietoihin on yhdistetty kiinteistötunnus, kiinteistörajat sekä maanomistajan yhteystiedot. Tässä yhteydessä on huomattava, että pelkät metsävaratiedot ovat ympäristötietoina kenen tahansa saatavissa ilman henkilötietojen suojaan liittyviä rajoitteita. On selvää, että isoimmilla yrityksillä on parhaimmat resurssit tehdä tietojärjestelmiinsä muutoksia. Esityksessä arvioidaan, että merkittävällä osalla nykyisistä luovutuksensaajista ei olisi resursseja tehdä tiedonhallintalain edellyttämiä muutoksia. Tämä taas heikentäisi näiden yritysten mahdollisuuksia hyödyntää metsäkeskuksen tarjoamia digitaalisia palveluja ja samalla niiden markkina-asemaa.

Tiedonhallintalakia koskeva hallituksen esitys on laaja eikä kaikkien säännösten taustaa ole voitu yksityiskohtaisesti kuvata. Tiedonhallintalain esitöiden perusteella on tulkinnanvaraista, missä määrin tiedonhallintalain 24 §:n säännöksiä valmisteltaessa on tarkasteltu säännösten soveltuvuutta siihen, että viranomaisen tietoaineistoja hyödynnetään kaupallisessa toiminnassa. Kyseisen pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa (HE 284/2018 vp, s. 110) todetaan, että säännöksillä ei mahdollistettaisi teknisten rajapintojen avulla tietojen edelleen luovutusta johonkin muuhun toimintaan, vaan tästä pitäisi säätää erikseen erityislainsäädännössä. Sen jälkeen todetaan, että tällainen toiminta voisi liittyä esimerkiksi elinkeinotoimintaan, kehitystoimintaan tai tutkimustoimintaan. Yksityiskohtaisissa perusteluissa ei kuitenkaan yksilöidä niitä yksityisiä käyttötarkoituksia, joihin viranomaisen ja yksityisen välinen tietojenvaihto teknisten rajapintojen avulla voi liittyä. Tiedonhallintalain yleisperustelujen 4.6 luvussa tarkastellaan lain vaikutuksia elinkeinoelämään. Mainitussa luvussa todetaan: ”Lisäksi vaikkakin ehdotukseen sisältyviä säännöksiä sovelletaan osittain myös hallinnon ulkopuolisiin, niiden tuottaessa palveluja tiedonhallintayksiköille ja siinä toimivien viranomaisten lukuun, ei ehdotusten vaikutusten arvioida edellyttävän merkittäviä lisäpanostuksia lain vaatimusten toteuttamiseksi.” Edellä olevan perusteella saattaa olla niin, ettei tiedonhallintalain 24 §:n säännöksiä ole ajateltu ainakaan ensisijaisesti sovellettavaksi luovutuksiin kaupallista toimintaa varten. Toisaalta kuitenkin tiedonhallintalakia koskevan hallituksen esityksen ollessa lausuntokierroksella esimerkiksi Finanssiala ry toi lausunnossaan esille, että sääntely merkitsisi mittavia järjestelmämuutoksia vakuutusyhtiöissä. Finanssiala ry:n huomio on mainittu lausuntopalautteessa (HE 284/2018 vp, s. 57).

Tiedonhallintalain esitöissä ei siis arvioitu lailla olevan suoranaisia vaikutuksia elinkeinoelämään. Tässä esityksessä katsotaan, että metsätietolain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin luovutuksiin ei ole perusteltua soveltaa tiedonhallintalain 24 §:ää edellä mainittujen yritysvaikutusten takia. Esityksessä katsotaan, että tiedonhallintalain 24 §:n soveltaminen vaikeuttaisi metsäalan palvelun tarjoajien asiointia metsäkeskuksen kanssa. Metsäalalla on tavanomaista, että maanomistaja ostaa asiantuntijapalvelun ja metsässä toteutettavan työn yritykseltä. Samoin on

tavanomaista, että raakapuuta ostettaessa kaupan kohteena on metsänhakkuuoikeus (ns. pystykauppa) ja että puuta ostava yritys toteuttaa hakkuun ja siihen liittyvät muut toimenpiteet. Palveluja ja hakkuita toteutettaessa on keskeistä, että palvelun tarjoavalla yrityksellä on käytössään metsävaratiedot kiinteistötunnuksineen ja kiinteistörajoineen sekä maanomistajien yhteystiedot. Edellä olevan perusteella esityksessä ei pidetty mahdollisena sitä vaihtoehtoa, että luovutuksiin sovellettaisiin tiedonhallintalain 24 §:n vaatimuksia, vaan asiasta ehdotetaan säädettäväksi erityissäännöksin metsätietolaissa. Viranomaisten ja julkista hallintotehtävää hoitavien osalta lakiin lisättäisiin säännös tiedonhallintalain 22 ja 23 §:n soveltamisesta. Tältä osin ei esityksessä nähdä muita toteuttamisvaihtoehtoja.

Metsätietolain säännösten terminologiaa tarkistettaisiin tiedonhallintalakiin liittyen eli jatkossa metsätietolaissa ei viitattaisi tekniseen käyttöyhteyteen, vaan tekniseen rajapintaan ja katseluyhteyteen. Tiedonhallintalaista poikkeavalle terminologialle ei ole perusteita.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Teknistä käyttöyhteyttä koskeva nykyinen sääntely perustuu perustuslakivaliokunnan käytäntöön. Kyseisen käytännön taustalla taas on perustuslain 10 §:n 1 momentti, jonka mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Tiedonhallintalaissa säädetään tietojen luovuttamisesta teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamisesta. Esityksen valmistelussa ei ole katsottu tarpeelliseksi selvittää muiden maiden lainsäädäntöä kyseisistä tietojenluovutustavoista, koska asiaa on selvitetty hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 284/2018 vp, ks. yleisperustelut 2.2 luku).

Hallituksen esityksessä eduskunnalle EU:n yleistä tietosuoja-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 9/2018 vp, ks. yleisperustelut 2.1.1 luku) todetaan, että Suomessa on henkilötietolain lisäksi voimassa poikkeuksellisen runsaasti henkilötietojen käsittelyä koskevaa erityislainsäädäntöä. Esityksen mukaan henkilötietojen käsittelyä koskevia erityissäännöksiä on useita satoja ja valtaosa voimassa olevasta erityislainsäädännöstä sääntelee viranomaisten henkilötietojen käsittelyä. Valmistelun aikana on melko yleisellä tasolla selvitetty Ruotsin henkilötietojen suojaa koskevaa sääntelyä. Ruotsissa on eri sektoreita koskevaa henkilötietojen käsittelyä koskevaa lainsäädäntöä. Maa- ja metsätalousministeriön selvityksen mukaan Ruotsissa ei ole henkilötietojen luovutusta koskevia erityissäännöksiä, jotka koskevat metsävaratietoja, metsästäjärekisteriä tai yhteismetsiä. Edellä olevaan liittyen esityksen valmistelun aikana päädyttiin siihen, ettei ole tarkoituksenmukaista selvittää tarkemmin muiden maiden lainsäädäntöä.

6 Lausuntopalaute

Oikeusministeriö ja valtiovarainministeriö kiinnittivät huomiota lausunnoissaan metsätietolain sääntelyn osalta tiedonhallintalakiin ja siihen liittyvään perustuslakivaliokunnan lausuntoon. Oikeusministeriö viittasi lausunnossaan perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntöön salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta ja esitti myös eräiltä muilta osin esityksen perustelujen tarkentamista. Suomen yhteismetsät ry suhtautui kriittisesti yhteismetsärekisterin tietojen avoimuuden lisäämiseen ja arveli sillä olevan vaikutuksia yhteismetsien toimintaedellytyksiin. Metsäteollisuus ry piti kannatettavana yhteismetsärekisterin avoimuuden lisäämistä. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry taas painotti lausunnossaan henkilötietojen suojaa yhteismetsärekisterin ja laittomia hakkuita koskevan raportoinnin osalta. Esitystä on täydennetty lausuntokierroksen jälkeen oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön lausuntojen johdosta.

Annetut lausunnot ja lausuntoyhteenveto löytyvät valtioneuvoston internet-sivulta Säädösvalmistelu ja kehittämishankkeet valtioneuvostossa säädösvalmisteluhankkeen tunnisteella MMM012:00/2019

7 Säännöskohtaiset perustelut

Yhteismetsälaki

48 §. *Yhteismetsiä koskeva rekisteri*. Pykälässä säädetään metsäkeskuksen yhteismetsistä pitämästä rekisteristä ja rekisteriin merkittävistä tiedoista. Pykälän 1 momentin mukaan metsäkeskuksen tulee pitää yhteismetsistä rekisteriä. Lisäksi pykälän 1 momentin mukaan rekisteriin on merkittävä yhteismetsän osakaskunnan ohjesääntö ja sen muutokset, yhteismetsän hoitokunnan jäsenet, varajäsenet, toimitsijat ja yhteismetsän toiminimen kirjoittamiseen oikeutetut henkilöt sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa. Lisäksi rekisteriin on merkittävä tieto puiden ulosmittauksesta osakaskunnan velasta sekä ulosmittauksen raukeamisesta ja lakkaamisesta. Pykälän 1 momentista käy nykyisin ja kävisi jatkossakin ilmi, että rekisteri on julkinen. Pykälän 1 momentti olisi samansisältöinen kuin voimassa olevan yhteismetsälain 48 §:n 1 momentti.

Voimassa olevan yhteismetsälain 48 §:n 2 momentin mukaan yhteismetsän osakaskunnan on viivytyksettä ilmoitettava metsäkeskukselle rekisteriin merkittäväksi 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot. Säännös sisällytettäisiin pykälän 2 momentin ensimmäiseksi virkkeeksi. Pykälän 2 momentin toisen virkkeen säännös on uusi. Sen mukaan rekisteriin voitaisiin lisäksi merkitä 1 momentin 2 ja 3 momentissa mainittujen henkilöiden muut yhteystiedot.

Yhteismetsälaki tuli voimaan 1.3.2003. Sen jälkeen metsäkeskusorganisaatiota on uudistettu. Metsäkeskusorganisaatiosta säädetään metsäkeskuslaissa. Laki tuli voimaan 1.1.2012. Samanaikaisesti tuli voimaan metsätietolaki. Metsäkeskuslaissa säädetään metsäkeskuksen julkisista hallintotehtävistä. Metsätietolain 3 §:n 2 momentin mukaan metsätietojärjestelmän käyttötarkoituksena on metsäkeskukselle kuuluvien julkisten hallintotehtävien hoitaminen. Metsätietolain mainitussa momentissa viitataan metsäkeskuslain 8 §:ssä säädettyihin julkisiin hallintotehtäviin. Metsäkeskuslain 8 §:ssä mainitaan yhteismetsälakiin perustuvat tehtävät. Edellä olevan johdosta esityksessä katsotaan, että yhteismetsärekisteri on osa metsäkeskuksen metsätietojärjestelmää. Lisäksi voidaan todeta, että metsätietojärjestelmä sisältää yhteismetsiä koskevia metsävaratietoja ja muita metsätietolaissa mainittuja yhteismetsiä koskevia tietoja (esimerkiksi metsänkäyttöilmoitukset ja metsätalouden tukia eli ns. Kemera-tukia koskevat asiakirjat). Yhteismetsälaissa tarkoitettu rekisteri liittyy metsätietojärjestelmän muodostamaan loogiseen kokonaisuuteen. Selvyyden vuoksi yhteismetsälain 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin ensimmäisessä virkkeessä todettaisiin yhteismetsärekisterin olevan osa metsäkeskuksen metsätietojärjestelmää.

Yhteismetsälain esitöistä käy ilmi tarkoituksena olleen, että jokaisella on oikeus saada yhteismetsärekisteristä siihen merkityt tiedot. Tämä koskee myös osoitetietoja. Esitöissä todetaan, että yhteismetsää ei merkitä kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, josta asianosainen saa tietoja esimerkiksi yhteismetsän toimielinten henkilöjäsenistä. Hoitokunnalla on yleistoimivalta päättää osakaskuntaa koskevista asioista, jollei päätösvalta lain tai ohjesäännön mukaan kuulu osakaskunnan kokoukselle. Esimerkiksi puunostajan tulee voida varmistua yhteismetsää edustavien henkilöiden toimivallasta. Haaste ja muu ilmoitus katsottaisiin osakaskunnalle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi jollekin hoitokunnan jäsenelle tai osakaskunnan toimitsijalle taikka sellaiselle osakaskunnan toimihenkilölle, jolla on osakaskunnan nimenkirjoitusoikeus. Kolmannen tahon oikeuden turvaamiseksi rekisteriin merkitään hoitokunnan jäsenet, varajäsenet, toimitsijat ja toiminimen kirjoittamiseen oikeutetut henkilöt sekä heidän kotipaik-

kansa ja osoitteensa. Yhteismetsän osakaskunnan velkojien aseman ja osakaskunnan toimintamahdollisuuksien turvaamiseksi rekisteriin merkitään yhteismetsään kohdistuvaa ulosmittausta koskeva tieto.

Henkilötietojen käsittelyä koskeva sääntely perustuu valtaosin EU-lainsäädäntöön. Keskeinen säädös on tietosuoja-asetus. Tietosuoja-asetuksen 2 ja 3 artiklassa säädetään, miltä osin asetusta sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn. Henkilötiedon määritelmä on asetuksen 4 artiklassa. Asetuksen 86 artikla mahdollistaa sen, että kansallisesti sovitetaan yhteen henkilötietojen suojaa ja asiakirjojen julkisuutta koskevat säännökset. Tietosuoja-asetusta täydentää tietosuojalaki. Tietosuojalain 28 §:n mukaan oikeuteen saada tieto ja muuhun henkilötietojen luovuttamiseen viranomaisen henkilörekisteristä sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetään. Julkisuuslain 16 §:n 3 momentissa säädetään henkilötietoja sisältävän kopion tai tulosteen luovuttamisesta viranomaisen henkilörekisteristä sekä kyseisten tietojen luovuttamisesta sähköisessä muodossa.

Edellä on nykytilaa ja sen arviointia koskevassa jaksossa todettu, että yhteismetsälaista tulisi käydä ilmi yhteismetsärekisterin olevan osa Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmää. Metsätietolain 13 §:ssä viitataan julkisuuslain 16 §:n 3 momenttiin. Tarkoituksena on, että yhteismetsärekisteristä olisi jokaisella jatkossakin oikeus saada tieto yhteismetsän hoitokunnan jäsenistä, varajäsenistä ja toimitsijoista sekä heidän kotipaikoistaan samoin kuin tieto yhteismetsän toiminimen kirjoittamiseen oikeutetuista henkilöistä sekä heidän kotipaikoistaan. Pykälän 3 momentissa nykyisessä muodossaan poiketaan siten metsätietolain ja julkisuuslain 16 §:n 3 momentin sääntelystä, vaikka tämä poikkeaminen ei nimenomaisesti käykään ilmi säännöksen sanamuodoista. Pykälän 3 momentissa säädetään, että sen, mitä rekisteriin on merkitty, katsotaan tulleen sivullisen tietoon. Säännöksen taustaa on käsitelty edellä tässä esityksessä. Julkisuuslain 16 §:n 3 momentin sääntely koskisi kuitenkin mainittujen henkilöiden osoitteita ja mahdollisia muita yhteystietoja. Koska yhteismetsärekisteri on osa metsäkeskuksen metsätietojärjestelmää, sovellettaviksi tulisivat tällöin lisäksi metsätietolain menettelysäännökset (metsätietolain 13 §).

Nykyinen sääntely ei näyttäisi mahdollistavan tietojen julkaisemista metsäkeskuksen verkkosivulla. Yhteismetsälakia säädettäessä kuitenkin on ollut tarkoituksena, että jokaisella on oikeus saada pyynnöstä rekisteriin merkityt tiedot (mukaan lukien henkilötiedot) ilman tietopyynnön perusteluvelvoitetta. Henkilötietojen suojaa koskevan sääntelyn vuoksi säännöstä on tarpeen tarkistaa.

Yhteismetsälain 48 §:n 1 momentin mukaan kyseessä on julkinen rekisteri. Julkiset tiedot voidaan julkaista metsäkeskuksen verkkosivulla siltä osin kuin kyse on muista kuin henkilötiedoista. Henkilötietojen julkaisemisesta verkkosivulla on tarpeen säätää erikseen, jos julkaisemiseen on perusteet. Edellä olevaan liittyen ehdotetaan säädettäväksi, että metsäkeskuksen verkkosivulla voitaisiin julkaista hoitokunnan jäsenten, varajäsenten ja toimitsijoiden nimet sekä heidän kotipaikkansa samoin kuin yhteismetsän toiminimen kirjoittamiseen oikeutettujen henkilöiden nimet sekä heidän kotipaikkansa. Kyseessä olisi metsäkeskuksen verkkosivun tietopalvelu, josta oli mahdollisuus tehdä rajattuja hakuja, joilla nämä tiedot olisivat haettavissa. Tämä tarkoittaa, että säännöksen nojalla olisi kiellettyä julkaista kyseiset nimet ja kotipaikat luettelona metsäkeskuksen verkkosivulla. Pykälässä mainitaan hakuperusteena yhteismetsän osakaskunnan nimi tai muu yhteismetsän yksilöivä tieto. Hakuperusteita koskeva säännös on tarkoituksella muotoiltu väljästi, koska lailla ei lähtökohtaisesti voida rajoittaa julkisen rekisterin tietojen hakuperusteita.

Tarkoituksena on, ettei metsäkeskuksen avoimesta tietopalvelusta voitaisi luovuttaa luonnollisen henkilön osoitetietoja. Esityksessä katsotaan, että osoitetietoja on perusteltua suojata. Yhteismetsärekisteriin talletetut osoitetiedot luovutettaisiin kuitenkin pyynnöstä, mutta tällöin luovuttamista rajoittaisivat henkilötietojen suojaa koskevat säännökset (edellä mainittu julkisuuslain 16 §:n 3 momentin säännös).

Henkilötietojen suojaan liittyvistä syistä on perusteltua kieltää luonnollisen henkilön nimen, osoitteen tai muun yhteystiedon käyttäminen hakuperusteena metsäkeskuksen avoimesta verkkopalvelusta. Verkkopalvelussa hakuperusteen tulee liittyä yhteismetsään, ei luonnolliseen henkilöön. Mainittu henkilötietoja koskeva hakuperusteiden rajaus ei koskisi niitä tilanteita, joissa metsäkeskukselle tehdään tietopyyntö ja tiedot luovutetaan kopiona, tulosteena tai sähköisesti. Hakuperusteiden rajaus henkilötietojen osalta koskisi ainoastaan metsäkeskuksen tarjoamaa tietopalvelua verkossa.

Yhteismetsärekisteriä koskevan sääntelyn taustalla on se, ettei yhteismetsää merkitä kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, josta asianosainen saa tietoja esimerkiksi yhteismetsän toimielinten henkilöjäsenistä. Yhteismetsärekisteriä koskevassa sääntelyssä on yhtäläisyyksiä kaupparekisterilain (129/1979) säännösten kanssa. Kaupparekisterilain 1 a §:n mukaan jokaisella on oikeus saada kaupparekisterin merkinnöistä ja rekisteriviranomaisen hallussa olevista asiakirjoista tietoja, otteita ja todistuksia. Kyseisen säännöksen mukaan rekisteriviranomainen saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, syntymäajasta, kansalaisuudesta ja kotikunnasta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta. Säännöksestä käy ilmi, että siinä poiketaan julkisuuslain 16 §:n 3 momentista, joka koskee tietojen luovuttamista viranomaisen henkilörekisteristä kopiona, tulosteena tai muuten sähköisesti. Toinen yhtäläisyys yhteismetsärekisterin sääntelyn kanssa on se, että kaupparekisterilain 26 §:n mukaan sen, mitä kyseisen lain mukaan on merkitty kaupparekisteriin ja asianmukaisesti kuulutettu, on katsottava tulleen kolmannen henkilön tietoon. Myös yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 16 §:n tietojen antamista koskeva säännös voidaan tässä yhteydessä mainita esimerkkinä sääntelystä, jossa on ollut tarpeen poiketa julkisuuslain 16 §:n 3 momentin sääntelystä.

Laki puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta

2 §. *Toimivaltainen viranomainen*. Voimassa olevan puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain 2 §:n mukaan puutavara-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Maaseutuvirasto. Pykälän mukaan lisäksi muun muassa Elintarviketurvallisuusvirasto hoitaa sille kyseisen lain nojalla säädettyjä tehtäviä. Koska Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto on yhdistetty ja uuden viraston nimi on Ruokavirasto, pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännöksessä viitataan jatkossa ainoastaan Ruokavirastoon.

4 §. *Valvonta*. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi organisaation nimen osalta. Kuten edellä 2 §:n perusteluissa on todettu, entinen Maaseutuvirasto on nykyisin Ruokavirasto.

5 §. *Tarkastukset*. Pykälässä säädetään tarkastuksista. Pykälän 2 momentissa on viittaus hallinnon yleislakeihin ja se liittyy ulkopuolisen asiantuntijan käyttöön apuna tarkastuksessa. Voimassa olevan puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta lain 5 §:n 2 momentissa viitataan hallintolakiin (434/2003), kielilakiin (423/2003), saamen kielilakiin (1086/2003), julkisuuslakiin ja valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ään. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että 2 momentissa viitattaisiin myös tiedonhallintalakiin. Voimassa olevan puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain 5 §:n 4 momentin mukaan Suomen metsäkeskuksella ja Elintarviketurvallisuusvirastolla on oikeus tehdä tässä pykälässä tar-

koitettu tarkastus Maaseutuviraston antaman valtuutuksen perusteella. Elintarviketurvallisuusvirastoa koskeva maininta ei ole organisaatiomuutoksen vuoksi 4 momentissa tarpeen. Pykälässä viitattaisiin Maaseutuviraston sijaan Ruokavirastoon. Muulta osin pykälä säilyisi ennallaan.

6 §. *Tietojensaanti toimijalta ja kauppaa käyvältä.* Pykälässä säädetään tietojensaannista toimijalta ja kauppaa käyvältä. Voimassa olevan puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain 6 §:n 1 momentissa säädetään Elintarviketurvallisuusviraston tietojensaantioikeudesta. Elintarviketurvallisuusvirastoa koskeva maininta ei ole organisaatiomuutoksen vuoksi 1 momentissa tarpeen. Pykälässä viitattaisiin Maaseutuviraston sijaan Ruokavirastoon. Muulta osin pykälä säilyisi ennallaan.

7 §. *Tietojensaanti viranomaiselta ja muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta.* Pykälässä säädetään tietojensaannista viranomaiselta ja muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta. Voimassa olevan puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain 7 §:n 1 momentissa säädetään Elintarviketurvallisuusviraston tietojensaantioikeudesta. Elintarviketurvallisuusvirastoa koskeva maininta ei ole organisaatiomuutoksen vuoksi 1 momentissa tarpeen. Pykälässä viitattaisiin Maaseutuviraston sijaan Ruokavirastoon. Pykälän 2 momentti säilyisi ennallaan. Voimassa olevan puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain 7 §:n 3 momentissa säädetään teknisen käyttöyhteyden avaamisesta. Säännös on tarpeeton uuden tiedonhallintalain johdosta.

8 §. *Kehotuksen antaminen.* Pykälässä säädetään kehotuksen antamisesta. Pykälässä viitattaisiin Maaseutuviraston sijaan Ruokavirastoon.

9 §. *Korjausmääräys, kielto ja uhkasakko.* Pykälässä säädetään korjausmääräyksestä, kiellosta ja uhkasakosta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi organisaation nimen osalta. Pykälässä viitattaisiin Maaseutuviraston sijaan Ruokavirastoon.

10 §. *Virka-apu.* Pykälässä säädetään virka-avusta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi organisaation nimen osalta. Pykälässä viitattaisiin Maaseutuviraston sijaan Ruokavirastoon.

11 §. *Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle ja Ruokaviraston kuuleminen.* Pykälässä säädetään ilmoituksesta esitutkintaviranomaiselle ja Maaseutuviraston kuulemisesta. Pykälässä viitattaisiin Maaseutuviraston sijaan Ruokavirastoon.

14 §. *Maa- ja metsätalousministeriön ohjaus- ja valvontatehtävä sekä puutavara-asetuksen täytäntöönpanoa koskevat tiedot.* Pykälän 1 momentissa säädetään maa- ja metsätalousministeriön ohjaus- ja valvontatehtävästä. Ministeriön tehtävä säilyisi ennallaan.

Pykälän 2 momentin mukaan Ruokaviraston olisi asetettava yleisön ja komission saataville tiedot puutavara-asetuksen soveltamisesta kyseisen asetuksen 20 artiklan edellyttämällä tavalla. Säännös on uusi. Voimassa oleva puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain sääntely perustuu kertomuksen toimittamiseen komissiolle.

Pykälässä viitattaisiin Maaseutuviraston sijaan Ruokavirastoon. Lisäksi pykälän otsikkoa tarkistettaisiin samalla siten, että se vastaisi pykälän sisältöä.

15 §. *Euroopan unionin tarkastajat.* Pykälässä säädetään EU:n toimielimien ja EU:n jäsenmaiden toimivaltaisten viranomaisten osallistumisesta tarkastuksiin. Pykälässä viitattaisiin Maaseutuviraston sijaan Ruokavirastoon. Muulta osin pykälä säilyisi ennallaan.

Laki FLEGT-lupajärjestelmästä

2 §. *Toimivaltainen viranomainen.* Voimassa olevan FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain 2 §:n mukaan FLEGT-lupa-asetuksen 7 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Maaseutuvirasto. Koska Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto on yhdistetty ja uuden viraston nimi on Ruokavirasto, pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä viitataan Ruokavirastoon.

3 §. *Luvan kirjaaminen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuviraston sijaan pykälässä viitattaisiin Ruokavirastoon.

4 §. *Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuviraston sijaan pykälässä viitattaisiin Ruokavirastoon.

7 §. *Tietojen saanti.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuviraston sijaan pykälässä viitattaisiin Ruokavirastoon.

8 §. *Raportointi.* Pykälää muutettaisiin siten, että Ruokaviraston olisi asetettava yleisön ja komission saataville tiedot FLEGT-lupa-asetuksen soveltamisesta kyseisen asetuksen 8 artiklan edellyttämällä tavalla. Säännös on uusi. Voimassa oleva FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain 8 §:n sääntely perustuu kertomuksen toimittamiseen komissiolle. Ympäristöraportointiasetuksen myötä Ruokaviraston olisi huolehdittava, että tiedot ovat saatavilla avoimen tietoverkon kautta.

Metsätietolaki

1 §. *Lain soveltamisala.* Pykälän ensimmäinen ja toinen virke ovat identtisiä voimassa olevan metsätietolain 1 §:n ensimmäisen ja toisen virkkeen kanssa. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakiin lisättäisiin säännös, jossa viitattaisiin tiedonhallintalakiin (pykälän kolmas virke). Tiedonhallintalain 3 lukua ei sovelleta itsenäisiin julkisoikeudellisiin laitoksiin. Metsäkeskuslain 1 §:stä taas käy ilmi, että metsäkeskus on itsenäinen julkisoikeudellinen laitos. Ehdotetun uuden säännöksen mukaan tiedonhallintalakia sovellettaisiin siltä osin kuin lakia sovelletaan itsenäisiin julkisoikeudellisiin laitoksiin, jollei metsätietolaissa toisin säädetä.

6 §. *Rekisterinpito ja Ruokaviraston tiedonsaantioikeus.* Voimassa olevan metsätietolain 6 §:n 1 ja 2 momentti koskevat rekisterinpitoon liittyviä asioita. Ne säilyisivät sanamuodoltaan identtisinä voimassa olevan metsätietolain 6 §:n 1 ja 2 momentin kanssa.

Voimassa olevan metsätietolain 6 §:n 3 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriöllä ja Maaseutuvirastolla (nykyisin Ruokavirasto) on oikeus katsella teknisen käyttöyhteyden avulla tietojärjestelmän tietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Momentin mukaan ministeriöllä ja virastolla ei ole oikeutta tallettaa tai muuttaa tietojärjestelmän tietoja. Säännös on tarpeeton. Teknistä käyttöyhteyttä vastaava säännös sisältyisi jatkossa lain 13 a ja 13 d §:ään. Voimassa olevan metsätietolain 6 §:n 3 momentti ei myöskään ole tarpeellinen maa- ja metsätalousministeriön tiedonsaantioikeuden osalta, koska ministeriön tiedonsaantioikeutta koskeva säännös on metsäkeskuslain 20 §:ssä. Kyseisen pykälän mukaan ministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada metsäkeskukselta ne välttämättömät tiedot ja asiakirjat, joita ministeriö sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarvitsee. Sen sijaan Ruokaviraston tiedonsaantioikeudesta on tarpeen erikseen säätää. Sääntelytarve koskee metsätietojärjestelmän salassa pidettävien tietojen luovuttamista Ruokavirastolle. Pykälän 3 momentin mukaan tietojen tulisi olla välttämättömiä Ruokaviraston lakisääteisten tehtävien hoitamisessa. Ruokavirastolla on eräitä metsätalouteen liittyviä tehtäviä, joissa on kyse merkittävän julkisen vallan käytöstä.

Tehtävät on annettu Ruokavirastolle, koska metsäkeskus ei ole viranomainen. Ruokavirastolle laissa säädettyjä metsätalouteen liittyviä tehtäviä ovat esimerkiksi metsälain 16, 16 a, 20 ja 25 a §:ssä, kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 3, 27, 33, 40–42 ja 45 §:ssä sekä metsätuhojen torjunnasta annetun lain 24 ja 26 §:ssä säädetyt tehtävät. Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan pykälän asiasisältöä.

8 §. *Julkisten tietojen luovuttaminen teknisen käyttöyhteyden avulla.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Uusi tiedonhallintalaki sisältää säännökset viranomaisten välisistä tietojenluovutuksista teknisten rajapintojen avulla ja katseluyhteyden avaamisesta viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle. Sääntelyä noudatettaisiin metsätietojärjestelmän luovutuksissa. Asiaa koskeva säännös sisällytettäisiin metsätietolain 13 d §:ään. Julkisten henkilötietojen luovuttamisesta metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää yksityistä käyttötarkoitusta varten teknisen rajapinnan avulla tai antamalla katseluyhteys säädettäisiin metsätietolain 13 a ja 13 b §:ssä.

9 §. *Tietojen luovuttaminen suoramarkkinointia ja muita osoitteellisia lähetyksiä varten.* Pykälässä säädetään tietojen luovuttamisesta suoramarkkinointia ja muita osoitteellisia lähetyksiä varten. Pykälän 1 momentin mukaan maanomistajan yhteystiedot voidaan luovuttaa metsätalouteen liittyvää suoramarkkinointia varten tai mielipide- ja markkinatutkimukseen taikka muihin näihin rinnastettaviin osoitteellisiin lähetyksiin, ellei maanomistaja ole sitä kieltänyt. Edellä mainittuun säännökseen sisältyvät yhdistettynä voimassa olevan metsätietolain 9 §:n 1 momentin ensimmäinen virke ja 9 §:n 3 momentti. Lisäksi 9 §:n 1 momentissa säädettäisiin maanomistajan yhteystietojen valintaperusteista. Valintaperusteiden luettelo on sama kuin voimassa olevassa laissa. Kun voimassa olevan metsälain 9 §:n 1 momentin mukaan yksi valintaperuste on tilan tai muun alueen pinta-ala, ehdotetaan, että se olisi kiinteistön tai muun alueen pinta-ala.

Pykälän 2 momentin säännös on uusi. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi yhteismetsälain 48 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden yhteystietojen luovuttamisesta suoramarkkinointia varten tai mielipide- ja markkinatutkimukseen taikka muihin näihin rinnastettaviin osoitteellisiin lähetyksiin, ellei henkilö sitä ole kieltänyt. Yhteismetsälain mainitussa säännöksessä tarkoitettuja henkilöitä ovat yhteismetsän hoitokunnan jäsenet, varajäsenet ja toimitsijat sekä yhteismetsän toiminimen kirjoittamiseen oikeutetut henkilöt. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi yhteystietojen valintaperusteista. Ne ovat osin samoja kuin pykälän 1 momentissa mainitut perusteet. Yhteismetsien osalta ei kuitenkaan ole perusteita käyttää valintaperusteena 1 momentissa säädettyjä henkilöön liittyviä valintaperusteita. Pykälään liittyy siirtymäsäännös rekisteröityjen informoinnista (ks. tämän esityksen 9 luku).

Pykälän 3 momentti vastaa sisällöltään pitkälti voimassa olevan metsätietolain 9 §:n 2 momenttia. Ensimmäisessä virkkeessä edellytetään luovutettavien tietojen tarpeellisuutta pykälän 1 ja 2 momentissa mainittuun käyttötarkoitukseen. Toisessa virkkeessä on säännös siitä, että suoramarkkinointia varten luovutettavat tiedot voitaisiin ryhmitellä valintaperusteiden mukaan. Tällainen säännös on voimassa olevan metsätietolain 9 §:n 1 momentissa koskien maanomistajien tietojen luovuttamista suoramarkkinointia varten. Säännös koskisi myös yhteismetsärekisterin tietojen luovutusta suoramarkkinointia varten.

Voimassa olevan metsätietolain 9 §:n 2 momentin mukaan tietojen luovuttaminen ei ole sallittua sähköisen viestinnän avulla tapahtuvaan suoramarkkinointiin, elleivät tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) 24 luvussa säädetyt edellytykset täyty. Mainittu säännös sisällytettäisiin pykälän 3 momentin kolmanteen virkkeeseen, mutta siinä viitattaisiin tietoyhteiskuntakaaren sijaan sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin. Lain nimikkeen muuttamisesta säädetään tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta annetussa laissa (68/2018).

Pykälä koskee henkilötietojen luovuttamista. Sääntely perustuu tietosuoja-asetuksen 86 artiklan sallimaan liikkumavaraan. Artikla sallii henkilötietojen suojaa ja asiakirjajulkisuutta koskevien säännösten yhteensovittamisen kansallisessa lainsäädännössä.

13 §. *Tietojen luovuttaminen ja sitä koskeva menettely.* Pykälä koskee tietojen luovuttamista ja sitä koskevaa menettelyä. Pykälän 1 momentti on identtinen voimassa olevan metsätietolain 13 §:n 1 momentin kanssa. Voimassa olevan metsätietolain 13 §:n 2 momentin mukaan rekisterinpitäjä ratkaisee rekisterinpitoon liittyviä tehtäviä hoitavan toimihenkilön esittelystä tietojen luovutusta koskevan asian. Metsäkeskuslain 14 §:ssä säädetään julkisen vallan käytöstä. Voimassa olevan metsätietolain 13 §:n 2 momentin säännöstä ei metsäkeskuslain edellä mainitun säännöksen johdosta ole tarpeen sisällyttää pykälään.

Pykälän 2 momentti vastaisi osin voimassa olevan metsätietolain 13 §:n 3 momenttia. Pykälän 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä viitattaisiin julkisuuslain 16 §:n 3 momenttiin kuten voimassa olevan metsätietolain 13 §:n 3 momentin ensimmäisessä virkkeessä, mutta säännöksen kieliasua tarkistettaisiin. Voimassa olevan metsätietolain 13 §:n 3 momentin toisen virkkeen mukaan hakemukseen tulee liittää tietosuoja-asetuksen 30 artiklan mukainen seloste käsittelytoimista, kun luovutuksensaaja tallettaa tiedot henkilörekisteriinsä pitempiaikaista käyttötarkoitusta varten. Esityksessä katsotaan, että tällöin on perusteltua edellyttää selvitystä tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamisesta (sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuoja). Luovutuksensaajien velvollisuutta huolehtia sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta tarkastellaan jäljempänä tässä esityksessä metsätietolakia koskevan lakiehdotuksen 13 a §:n säännöskohtaisissa perusteluissa.

Pykälän 3 momentti koskee tietojen luovuttamista koskevaan päätökseen sisällytettäviä ehtoja ja rajoituksia. Ehdotettu 3 momentti on identtinen voimassa olevan metsätietolain 13 §:n 4 momentin kanssa.

13 a §. *Luovutus teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaaminen yksityistä käyttötarkoitusta varten.* Pykälän terminologiaa 1 momentissa tarkistettaisiin siten, että teknisen käyttöyhteyden sijaan pykälässä viitattaisiin henkilötietojen luovuttamiseen teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamiseen näihin tietoihin. Samalla muutettaisiin pykälän otsikko. Päätöksentekomenettely säilyisi ennallaan, mutta se koskisi julkisten henkilötietojen luovutuksia vain metsätalouteen liittyvää kaupallista ja muuta hyväksyttävää yksityistä käyttötarkoitusta varten. Tämä käyttötarkoitus mainitaan voimassa olevan metsätietolain 8 §:n 2 momentissa. Tavanomaisimmat oikeusperustat tällöin ovat suostumus, asiakassuhde ja jäsenyys. Suostumus voi liittyä asiakassuhteeseen tai siihen, että luovutuksensaaja hoitaa maanomistajan metsäomaisuutta valtuutuksen perusteella. Asiakassuhde ja jäsenyys henkilötietojen käsittelyn perusteina liittyvät tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan f alakohtaan (oikeutettu etu). Mainittua käsittelyn perustetta koskee tietosuoja-asetuksen 47 johdantolauseen maininta siitä, että oikeutettu etu on kyseessä esimerkiksi silloin, kun rekisterinpitäjän ja rekisteröidyn (tässä maanomistaja) välillä on merkityksellinen ja asianmukainen suhde. Pykälässä tarkoitetuissa luovutuksissa henkilötietojen käsittelyn oikeusperustana voi myös olla sopimus tai sopimuksen tekemistä edeltävät toimet taikka toimeksianto. Metsätalouteen liittyvän kaupallisen tai muun hyväksyttävän yksityisen käyttötarkoituksen tulisi olla kytköksissä sellaiseen henkilötietojen käsittelyn oikeusperustaan, jolla on liittymäkohta maanomistajan (rekisteröidyn) tahtotilaan. Tätä näkökohtaa tarkastellaan jäljempänä tämän pykälän 3 momentin säännöskohtaisissa perusteluissa. Julkisilla henkilötiedoilla tarkoitetaan ehdotetussa pykälässä metsävaratietoja, kiinteistöjen omistusta ja hallintaa koskevia tietoja (ml. kiinteistötunnus ja kiinteistön rajat) sekä luonnollisten henkilöiden yhteystietoja yhdistettynä toisiinsa. Pelkkien metsävaratietojen saatavuudesta säädettäisiin lakiehdotuksen 13 e §:ssä (voimassa olevan metsätietolain 13 d §).

Ehdotetun 13 a §:n nojalla tietoja voitaisiin luovuttaa metsätalouteen liittyvää kaupallista ja muuta hyväksyttävää yksityistä käyttötarkoitusta varten. Metsävaratietojen ja niiden käytön vaikutukset metsien aktiiviseen hoitamiseen ja käyttämiseen yksityismetsissä ovat olleet keskeinen syy metsäkeskuksen sähköisen palvelun kehittämiseen. Ajan tasalla oleva metsävaratieto antaa hyvän lähtökohdan suunnitella ja toteuttaa hoitotöitä ja hakkuita tehokkaasti ja oikeaan hetkeen ajoittuen samalla kun metsien monimuotoisuudesta huolehditaan. Samoin on tärkeää, että metsäalan toimijoiden käytössä on sekä suunnittelu- että toteutusvaiheessa erilaiset metsän käyttöön liittyvät rajoitukset. Metsävaratietojen avulla maanomistajien on helpompi kilpailuttaa töitä. Metsävaratietojen saatavuudella luodaan myös edellytyksiä metsiin kytkeytyvälle yritystoiminnalle. Metsävaratiedoilla arvioidaan olevan erityisen suuri merkitys pienimmille metsäalan toimijoille. Metsäkeskuksen sähköisen palvelun kautta saatavilla olevat metsävaratiedot ovat tärkeitä myös yksittäisille henkilöille, jotka hoitavat maanomistajan puolesta tämän metsäomaisuutta koskevia asioita. Pykälässä tarkoitetuilla luovutuksilla on merkitystä metsäkeskuksen julkisten hallintotehtävien hoitamisessa. Metsäalalla on tavallista, että käytetään asiamiestä tai että metsäalan asiantuntija avustaa maanomistajaa kestävän metsätalouden rahoitusta koskevien hakemus- ja muiden asiakirjojen laatimisessa. Samoin on tavallista, että mainittuun rahoitukseen liittyvät työt tekee joku metsäalan toimija maanomistajan valtuutuksen perusteella. Metsävaratietoja tarvitaan myös metsänkäyttöilmoituksen tekemisessä metsäkeskukselle. Metsäkeskus on jo pitkään tehnyt kehittämistyötä metsävaratietojen laadun parantamiseksi. Se, että metsäalan toimijoilla on käytössään sähköisessä muodossa metsävaratiedot kiinteistön omistusta ja hallintaa koskevine tietoineen ja että näitä tietoja on voitu käyttää hallintoasioiden hoitamisessa, on vähentänyt tarvetta lisäselvityspyyntöihin, kun hakemus- tai muissa asiakirjoissa suunniteltujen toimenpiteiden aluerajaukset on pystytty ilmoittamaan täsmällisemmin. Luovutuksilla on näin ollen suora liityntä hallintoasioiden hoidon sujuvuuteen. Edellä olevan perusteella voidaan tiivistetysti todeta, että metsäkeskuksen tarkat, monipuoliset ja ajantasaiset metsä- ja luontotiedot ovat avain metsäpalvelujen digitalisoinnille, metsätalouden kokonaiskestävyyden turvaamiselle, tuottavuuden parantamiselle ja uusien palvelujen kehittämiselle.

Pykälän 1 momentin mukaan rajapintaluovutusten ja katseluyhteyden avaamisen edellytyksenä olisi jatkossakin metsäkeskuksen päätös luovutuksensaajan rekisteröinnistä metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi ja henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä. Rekisteröintipäätökseen sisältyvät henkilötietojen käsittelyä koskevat ehdot ja rajoitukset. Rekisteröintipäätökseen sisältyy aina myös päätös henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä. Lisäksi voidaan erikseen päättää henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä. Henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymistä koskevan päätöksen perusteella luovutetaan tietoja teknisen rajapinnan avulla tai avataan katseluyhteys asianomaisen maanomistajan tietoihin. Päätöstä ei kuitenkaan tarvita suostumuksen osalta silloin, kun maanomistaja on antanut suostumuksen sähköisesti metsäkeskuksen palvelussa (13 b §). Myös nykyinen säännös luovutuksensaajan velvollisuudesta informoida rekisterinpitäjää toiminnan muutoksesta tai muusta seikasta, jolla on merkitystä arvioitaessa oikeutta käsitellä henkilötietoja, sisältyisi ehdotettuun pykälään 3 momenttina. Samoin pykälään sisällytettäisiin jatkossakin säännös (3 momentti) rekisterinpitäjän velvollisuudesta peruuttaa rekisteröinti, jos sitä koskevan päätöksen ehtoja ja rajoituksia ei ole noudatettu.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, ettei metsätietolain 13 a §:ssä tarkoitettuun tietojen luovuttamiseen teknisen rajapinnan avulla sovellettaisi, mitä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 22 ja 23 §:ssä säädetään. Lain 4 luvun edellytysten tulisi kuitenkin täyttyä.

Ehdotettu pykälä eroaa tiedonhallintalain 22 §:stä siinä, että se koskisi ainoastaan julkisten henkilötietojen luovuttamista. Toinen ero on se, että tekninen rajapinta tai katseluyhteys avattaisiin vasta sen jälkeen, kun on kunkin maanomistajan osalta tehty päätös henkilötietojen käsittelyn

perusteen hyväksymisestä. Tämä tarkoittaa, että tekninen rajapinta ja katseluyhteys avataan vain niiden maanomistajien tietoihin, joiden osalta on tehty edellä mainittu päätös tai jos maanomistaja on itse antanut suostumuksen sähköisessä palvelussa. Vaikka pykälässä lähtökohtana ovat pitempiaikaiset käyttötarkoitukset, tarkoituksena on, että pääsy maanomistajan tietoihin olisi aina viime kädessä riippuvainen maanomistajan omasta toiminnasta ja tahtotilasta. Jos verrataan pykälässä säädettyjä luovutuksia luovutuksiin viranomaisille, voidaan todeta, että pykälässä säädettyjen luovutusten erityispiirteenä on se, että henkilötietojen käsittelyn oikeusperustat ja niiden olemassaolon kesto vaihtelevat.

Tiedonhallintalain 22 §:ssä säädetään, että teknisesti on varmistettava teknisen rajapinnan avulla luovutettavien tietojen tapauskohtainen tarpeellisuus ja välttämättömyys. Tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa säädetään sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta. Säännös on yksityiskohtainen. Siinä edellytetään muun muassa teknisiä ja organisatorisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että käsitellään ainoastaan käsittelyn kunkin tarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja. Euroopan tietosuojaneuvosto vastaa tietosuoja-asetuksen yhdenmukaisesta soveltamisesta EU:ssa ja antaa esimerkiksi tietosuojalainsäädäntöä selventäviä ohjeita, suosituksia ja päätöksiä. Tietosuojaneuvostossa on valmisteilla ohjeet sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta (Guidelines 4/2019 on Article 25 Data Protection by Design and by Default). Kyseisessä valmisteilla olevassa ohjeessa ei määrätä yksittäisiä teknisiä tai organisatorisia toimenpiteitä tai suojatoimia, mutta valittujen teknisten ja organisatoristen toimenpiteiden ja suojatoimien tulee olla asianmukaisia sen varmistamiseksi, että tietosuoja-asetuksen vaatimukset täyttyvät. Tietosuoja-asetuksen yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi on perusteltua, että yksityiset luovutuksensaajat soveltavat suoraan tietosuoja-asetuksen 25 artiklan säännöstä ja siihen liittyviä toimivaltaisten viranomaisten antamia ohjeita. Tietosuoja-asetuksen 25 artiklaan ei liity kansallista liikkumavaraa, mutta tietosuoja-asetuksen 86 artiklaan liittyen on mahdollista säätää henkilötietojen luovuttamisen suojatoimista. Sen vuoksi metsätietolakia koskevan lakiehdotuksen 13 §:n 2 momentissa edellytettäisiin selvityksen toimittamista metsäkeskukselle tietosuoja-asetuksen 25 artiklan velvoitteiden noudattamisesta, jos tiedot talletetaan luovutuksensaajan tietojärjestelmään pitempiaikaista käyttöä varten. Säännös tulisi sovellettavaksi tietojen luovutukseen teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamiseen. Mainittu säännös koskisi myös muita luovutustapoja, jos tiedot talletetaan luovutuksensaajan tietojärjestelmään pitempiaikaista käyttöä varten. Luovutuksensaajan tulisi selvittää metsäkeskukselle, miten se toteuttaa sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan. Mainittuun selvitykseen sisältyy muun muassa niiden organisatoristen ja teknisten toimenpiteiden kuvaus, joilla varmistetaan tarpeellisuusvaatimuksen täyttyminen.

Toisena suojatoimena ehdotetaan säädettäväksi, että pääsy maanomistajan tietoihin tulee estää, jos henkilötietojen käsittelyn perusteen olemassaolosta on epäselvyyttä maanomistajan ilmoituksen perusteella. Tällainen tilanne on esimerkiksi silloin, kun maanomistaja on ollut luovutuksensaajaan yhteydessä asiakassuhteen tai jäsenyyden päättymisestä ja siihen liittyen vaatinut henkilötietojensa käsittelyn rajoittamista tai vastustanut henkilötietojensa käsittelyä. Rekisteröidyn oikeuksista säädetään tietosuoja-asetuksen III luvussa. Maanomistaja voi tällöin ilmoittaa asiasta metsäkeskukselle, jos hän ei ole kohtuullisessa ajassa saanut luovutuksensaajalta vastausta vaatimuksiinsa. Maanomistajan ilmoitus luovutuksensaajalle asiakassuhteen tai jäsenyyden päättymisestä on sellainen seikka, josta luovutuksensaaja on pykälän 3 momentin perusteella velvollinen ilmoittamaan metsäkeskukselle. Kun luovutuksensaaja rekisteröidään metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi, päätöksessä edellytetään muun muassa henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta ja sitä, ettei maanomistajan yksityisyyden suojan turvaavia perusoikeuksia rajoiteta. Jos luovutuksensaaja ei vastaa maanomistajan vaatimuksiin, tällöin on samalla kyse siitä, ettei luovutuksensaaja noudata rekisteröintipäätöksen ehtoja. Koska metsäkeskus vastaa rekisterinpitäjänä luovutusten lainmukaisuudesta, tulee pääsy maanomistajan tietoihin estää ilman eri päätöstä, jos syntyy epäily, ettei henkilötietojen käsittelyn perustetta ole

olemassa. Esityksessä katsotaan, että tällaisessa tilanteessa on perusteltua painottaa henkilötietojen suojaan liittyviä näkökohtia. Luovutuksensaajan oikeusturvan kannalta on tärkeää, että maanomistajan ilmoituksen johdosta asia selvitetään ja että asiassa tehdään myöhemmin hallintopäätös. Sen vuoksi pykälän 3 momentin mukaan metsäkeskuksen tulisi luovutuksensaajaa kuultuaan päättää rekisteröinnin jatkamisesta tai peruuttamisesta.

Asiakassuhteen tai jäsenyyden päättyessä tähänkin saakka noudatettu toimintatapa on ollut, että maanomistajan tulee olla ensisijaisesti yhteydessä luovutuksensaajaan. Henkilötietojen suojaa koskevien säännösten valossa asianmukainen toimintatapa on tällöin se, että luovutuksensaaja ryhtyy toimenpiteisiin maanomistajan ilmoituksen johdosta ja ilmoittaa samalla metsäkeskukselle, ettei henkilötietojen käsittelyn perustetta enää ole kyseisen maanomistajan tietojen käsittelyyn. Tällöin metsäkeskus estää pääsyn maanomistajan tietoihin luovutuksensaajan ilmoituksen perusteella. Ehdotettu 3 momentin säännös olisi siis suojatoimi niitä tilanteita varten, joissa ei toimittaisi edellä kuvatulla tavalla.

Ehdotetun suojatoimen tarkoituksena on antaa maanomistajalle nykyistä selvempi kontrolli siihen, minkä ajan hänen henkilötietojaan luovutetaan teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää yksityistä tarkoitusta varten. Keskeistä on, että maanomistaja esittää vaatimuksensa ensin suoraan luovutuksensaajalle. Erityisesti asiakassuhteen olemassaoloon liittyy tulkinnanvaraisuutta. Maanomistajien tarpeet asioida metsäalan toimijan kanssa vaihtelevat muun muassa sen mukaan, minkä ikäistä metsää hänellä on ja milloin hänen metsissään on viimeksi tehty hoitotoimenpiteitä tai muita toimenpiteitä. Lisäksi maanomistajien aktiivisuus sekä metsien hoidon ja käytön painotukset vaikuttavat siihen, miten usein he käyttävät metsäalan toimijoiden palveluja. On myös mahdollista, ettei luovutuksensaaja ole ilmoittanut metsäkeskukselle asiakassuhteen tai jäsenyyden päättymisestä. Toisaalta juuri maanomistaja viime kädessä päättää, haluaako olla jatkossakin luovutuksensaajan asiakkaana tai jäsenenä.

Ehdotetussa 13 a §:n 3 momentin sääntelyssä tehdään ero sen suhteen, peruutetaanko rekisteröinti metsäkeskuksen palvelun käyttäjäksi vai estetäänkö pääsy yksittäisen maanomistajan henkilötietoihin. Jos rekisteröinti peruutetaan ehdotetun 13 a §:n 3 momentin nojalla sen vuoksi, ettei rekisteröintiä koskevassa päätöksessä mainittuja ehtoja ja rajoituksia ole noudatettu, tarkoittaa se, ettei yhdenkään maanomistajan henkilötietoja luovuteta teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla. Jos taas metsäkeskus estää luovutuksensaajan pääsyn yksittäisen maanomistajan tietoihin sen vuoksi, että henkilötietojen käsittelyn perusteen olemassaolosta on epäselvyyttä, tämä ei vaikuta oikeuteen käsitellä muiden maanomistajien tietoja. Sääntelyä pidetään perusteltuna sen vuoksi, että henkilötietojen käsittelyn perusteiden olemassaolon kesto voi vaihdella.

13 b §. *Luovutus teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaaminen suostumuksen perusteella.* Pykälän terminologiaa tarkistettaisiin siten, että teknisen käyttöyhteyden sijaan pykälässä viitattaisiin henkilötietojen luovuttamiseen teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamiseen näihin tietoihin. Samalla muutettaisiin pykälän otsikko. Nykyisin metsäkeskuksen ei tarvitse tehdä erillistä päätöstä henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä, jos maanomistaja on antanut suostumuksensa metsäkeskuksen sähköisessä palvelussa. Samoin toimittaisiin jatkossakin. Pykälässä tarkoitetaan suostumusta tietosuoja-asetuksen 6 artiklan mukaisena henkilötietojen käsittelyn oikeusperustana. Suostumuksen tulisi täyttää tietosuoja-asetuksen vaatimukset. Ehdotetussa pykälässä on tietojen luovuttamisen menettelyyn liittyvä säännös eli säännös, joka koskee sitä, pitääkö asiassa tehdä hallintopäätös. Säännöksen kansallinen liikkumavara tulee tietosuoja-asetuksen 86 artiklasta. Voimassa olevan metsätietolain 13 b §:n

2 momentissa säädetään maanomistajan informoinnista tämän antaessa suostumuksen sähköisesti metsäkeskuksen sähköisessä palvelussa. Tietosuoja-asetukseen sisältyvän sääntelyn vuoksi mainittu metsätietolain säännös ei enää ole tarpeen.

13 d §. *Luovutus teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaaminen viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle.* Ehdotettu 13 d § liittyy tiedonhallintalakiin ja tietojen luovuttamiseen teknisen rajapinnan avulla tai avaamalla katseluyhteys silloin, kun luovutuksensaaja on viranomainen tai julkista hallintotehtävää hoitava. Luovutuksen edellytyksenä olisivat ensinnäkin tiedonhallintalain 22 ja 23 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyminen. Lisäksi noudatettaisiin metsätietolain 13 §:ää. Viranomaisen tai julkista hallintotehtävää hoitavan organisaation oikeuteen käsitellä tietoja vaikuttavat lainsäädännön muutokset. Ehdotetun pykälän mukaan nämä luovutuksensaajat velvoitettaisiin ilmoittamaan metsäkeskukselle toimintaansa koskevista pykälässä tarkoitetuista muutoksista. Vastaava velvoite olisi myös yksityisillä luovutuksensaajilla (lakiehdotus 13 a §.n 3 momentti).

Voimassa olevan metsätietolain 13 d §:ssä säädetään ympäristötiedon luovuttamisesta. Jatkossa ympäristötiedon luovuttamisesta säädettäisiin metsätietolain 13 e §:ssä. Samalla nykyisen metsätietolain 13 e §:n sisältö säädettäisiin lain uudessa 13 f §:ssä. Edellä mainitut muutokset tehdään säädösteknisistä syistä.

13 e §. *Ympäristötiedon luovuttaminen.* Voimassa olevan metsätietolain 13 e §:ssä säädetään tietojen saamisesta Verohallinnolta. Jatkossa asiasta säädettäisiin lain uudessa 13 f §:ssä. Ehdotettu 13 e § on lähes samansisältöinen kuin voimassa olevan metsätietolain 13 d §. Pykälä liittyy ympäristötietojen luovuttamiseen ja sen taustalla on ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/4/EY, jäljempänä *ympäristötietodirektiivi*. Erityissääntely on tarpeen, koska ei ole yleislakia, jossa olisi sovitettu yhteen ympäristötietojen saatavuus ja henkilötietojen suoja. Asian taustaa on kuvattu tarkemmin metsätietolain esitöissä (HE 170/2017 vp). Pykälä poikkeaisi voimassa olevan metsätietolain 13 d §:stä siinä, ettei 1 momentissa olisi enää säännöstä tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla eikä mainintaa tietojen luovuttamisesta kopiona, tulosteena ja sähköisesti. Sen sijaan 1 momenttia täsmennettäisiin siten, että säännöksestä kävisi ilmi, että ympäristötietojen luovuttamista koskevassa säännöksessä poiketaan julkisuuslain 13 §:n 2 momentin ja 16 §:n 3 ja 4 momentin sekä metsätietolain 13–13 b ja 13 d §:n sääntelystä. Tähän liittyen pykälän 1 momentissa mainittaisiin, ettei tietopyyntöä ole tarpeen perustella. Vastaava säännös on voimassa olevan metsätietolain 13 d §:n 2 momentissa.

Pykälän 2 momentissa mainittaisiin selvyyden vuoksi, että ympäristötietoja voidaan julkaista avoimessa verkossa taikka että ne voidaan luovuttaa teknisen rajapinnan avulla tai avaamalla katseluyhteys. Sen sijaan tietojen luovuttamista kopiona, tulosteena tai muutoin sähköisesti ei mainittaisi, koska nämä luovutustavat käyvät selkeästi ilmi julkisuuslaista eikä niistä ole aiemminkaan ollut tarpeen erikseen säätää. Pykälän 2 momentista kävisi ilmi, että ympäristötietojen edelleenluovuttaminen olisi vastedeskin mahdollista. Ehdotettu pykälä vastaa nykyistä oikeustilaa.

13 f §. *Tietojen saaminen Verohallinnolta.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tietojen saamisesta Verohallinnolta. Ehdotettu pykälä on lähes identtinen voimassa olevan metsätietolain 13 e §:n kanssa. Pykälän 1 momenttia täsmennettäisiin viittaamalla julkisten hallintotehtävien hoitamisessa tarpeellisiin tietoihin. Voimassa olevan metsätietolain säännöksessä ei ole tarpeellisuusvaatimusta. Pykälän 2 momentissa viitattaisiin teknisen käyttöyhteyden sijaan tekniseen rajapintaan.

14 a §. *Luovutuksensaajan informointi.* Pykälä koskee ympäristötietojen luovutuksensaajien informointia. Kun ympäristötietojen luovuttamista koskeva säännös siirrettäisiin uuteen 13 e §:ään, on tarpeen tarkistaa pykälän viittaussäännöstä vastaavasti.

Metsästyslaki

38 b §. *Saalisrekisteri.* Pykälässä säädetään saalisrekisteristä. Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että momentin viimeinen tekniseen käyttöyhteyteen liittyvä virke poistettaisiin. Voimassa olevan metsästyslain teknistä käyttöyhteyttä koskevaa säännöstä ei käytännössä ole sovellettu. Säännös on tarpeeton uuden tiedonhallintalain sääntelyn vuoksi. Lisäksi 3 momentin säännöstä, joka koskee salassa pidettävien tietojen luovuttamista, muutettaisiin siten, että säännöksessä viitattaisiin luovutettavien tietojen osalta suoraan 2 momentissa lueteltuihin saalisrekisterin tietoihin. Tietojen tulee olla tarpeellisia kyseistä käyttötarkoitusta varten. Muulta osin pykälä säilyisi ennallaan.

Laki riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta

7 c §. Pykälässä säädetään metsästäjärekisteristä. Voimassa olevan riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 c §:n 1 momentissa säädetään tiedoista, jotka voidaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä kyseisessä momentissa yksilöityihin tarkoituksiin. Säännöksen sanamuotoa tarkistettaisiin siten, että luovutettavien tietojen tulisi olla välttämättömiä kyseisten tehtävien hoitamisessa. Voimassa olevan riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 c §:n 4 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla. Kyseistä teknistä käyttöyhteyttä koskevaa säännöstä ei käytännössä ole sovellettu. Säännös on tarpeeton uuden tiedonhallintalain sääntelyn vuoksi. Muulta osin pykälä säilyisi ennallaan.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Ehdotettujen lakien nojalla ei annettaisi lakia alemman asteista sääntelyä.

9 Voimaantulo

Lakien ehdotetaan tulevan voimaan mahdollisimman pian.

Metsätietolakiin ehdotetaan yhteismetsärekisteriä koskevaa siirtymäsäännöstä. Säännös, jonka mukaan yhteismetsärekisterin tietoja voidaan luovuttaa suoramarkkinointiin ja eräisiin muihin tarkoituksiin, on uusi. Tietoja ei luovutettaisi, jos rekisteröity on kieltänyt luovutuksen. Rekisteröityjen oikeuksien turvaamiseksi ehdotetaan, että lain 9 §:n 2 momenttia sovellettaisiin kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Sitä ennen metsäkeskuksen olisi informoitava rekisteröityjä kielto-oikeudesta. Kyseessä on uuteen sääntelyyn liittyvä informointisäännös. Muutoin rekisteröityjen informoinnista säädetään tietosuoja-asetuksessa.

10 Toimeenpano ja seuranta

Metsätietolain nojalla olisi jatkossa mahdollista luovuttaa yhteismetsärekisterin tietoja suoramarkkinointia ja eräitä muita tarkoituksia varten (lakiehdotus 9 §:n 2 momentti). Säännöstä sovellettaisiin vasta kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Näin metsäkeskukselle jäisi

siirtymäsäännöksen puitteissa riittävästi aikaa informoida rekisteröityjä näiden kielto-oikeudesta.

Esitys sisältää tiedonhallintalaista johtuvat muutokset nykyiseen teknistä käyttöyhteyttä koskevaan sääntelyyn. Varsinaiset vaikutukset johtuvat tiedonhallintalaista. Tiedonhallintalain täytäntöönpanoa ohjaa valtiovarainministeriö. Maa- ja metsätalousministeriö taas omalta osaltaan ohjaa tiedonhallintalain täytäntöönpanoa omalla hallinnonalallaan.

Metsäkeskuksesta saadun selvityksen mukaan tiedonhallintalain johdosta ei ole tarpeen tehdä suuria muutoksia tietojärjestelmiin. Nykyiset viranomaisasiointiin liittyvät tietojärjestelmät ovat osin jo nyt tiedonhallintalain mukaisia. Ensi vuoden aikana saadaan tehtyä tarvittavat muutokset tietojärjestelmiin. Tiedonsiirtorajapintoja eri viranomaisten välillä on jo ennestään muutamia ja metsäkeskuksella on valmius toteuttaa myös uusia rajapintoja tarpeen vaatiessa. Osa tiedonsiirrosta viranomaisille menee vielä automaattisesti ilmoitusluontoisena tietona sähköpostitse vastaanottajan toiveesta johtuen. Ruokavirastolle on järjestetty katseluyhteys metsäkeskuksen viranomaisjärjestelmiin (ns. Kanto- ja Riihi-järjestelmät). Jos tarvetta on ja lainsäädännöstä tulevat vaatimukset täyttyvät, metsäkeskuksen on mahdollista järjestää katseluyhteys muillekin viranomaisille. Metsäkeskus on uudistamassa tietojärjestelmäkokonaisuutta seuraavan kahden vuoden aikana. Uudistamisen vaiheessa on mahdollisuus tarkistaa ja korjata mahdollisia puutteita tiedonhallintalain osalta.

Tietosuoja-asetuksessa säädetään yksityiskohtaisesti rekisteröityjen informoinnista. Asetuksen velvoitteet koskevat metsäkeskusta ja luovutuksensaajia. Metsäkeskuksen tarkoituksena on jatkossa pyrkiä aiempaa selkeämmin tuomaan esiin se, että maanomistaja voi itse vaikuttaa siihen, minkä ajan hänen tietojaan luovutetaan metsätalouteen liittyvää kaupallista ja muuta yksityistä käyttötarkoitusta varten teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla. Jos asiakassuhde tai jäsenyys on päättynyt, maanomistaja voi olla yhteydessä luovutuksensaajaan ja esittää vaatimuksia tietosuoja-asetuksen III luvun säännösten nojalla. Jos luovutuksensaaja ei tällaisessa tilanteessa ryhdy toimenpiteisiin, asiasta voi ilmoittaa metsäkeskukselle, joka voisi ilman eri päätöstä estää pääsyn maanomistajan tietoihin. Metsäkeskuksen sähköistä palvelua käyttävät maanomistajat näkevät sähköisestä palvelusta suoraan, mille tahoille luovutetaan tietoja teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla. Tarkoituksena on, että metsäkeskus pyrkii informoimaan niitä maanomistajia, jotka eivät käytä metsäkeskuksen sähköistä palvelua, että nämä voivat tiedustella metsäkeskukselta, mille tahoille heidän tietojaan luovutetaan teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avulla. Myös luovutuksensaajat ovat velvollisia informoimaan rekisteröityjä suoraan tietosuoja-asetuksen nojalla siitä, miten ne käsittelevät metsäkeskukselta saamiaan ja muita maanomistajan tietoja.

Metsästyslakiin sekä riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettuun lakiin tehtävillä muutoksilla ei ole käytännön vaikutuksia. Vaikka lainsäädäntö on mahdollistanut tietojen luovutuksen teknisen käyttöyhteyden avulla, teknistä käyttöyhteyttä ei ole avattu. Tiedonhallintalaissa on muitakin tietojärjestelmiin liittyviä säännöksiä kuin rajapintaluovutus- ja katseluyhteyssäännökset. Nämä säännökset riistakeskus ottaa luonnollisestikin huomioon tietojärjestelmiä uudistaessaan.

Ympäristöraportointiasetuksesta johtuvat muutokset ovat teknisluonteisia ja johtuvat suoraan mainitusta EU-asetuksesta. Puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain mukaan maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä on valvoa Ruokaviraston toimintaa sille kyseisessä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen osalta. Tämä tehtävä säilyy ministeriöllä jatkossakin.

11 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Yhteismetsärekisteri

Yhteismetsärekisteristä säädetään yhteismetsälain 48 §:ssä. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi. Tältä osin ehdotus liittyy sekä yksityisyyden suojaan että julkisuusperiaatteeseen. Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään lailla. Perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta.

Yhteismetsärekisterin rekisterinpitäjänä on Suomen metsäkeskus. Suomen metsäkeskus hoitaa sille lailla annettuja julkisia hallintotehtäviä. Metsäkeskuslain 8 §:ssä on lueteltu metsäkeskuksen julkiset hallintotehtävät. Yhteismetsärekisterin kannalta relevanttia on, että mainitussa pykälässä metsäkeskuksen julkisina hallintotehtävinä mainitaan muun muassa metsätietolakiin ja yhteismetsälakiin liittyvät tehtävät. Tässä esityksessä ei arvioida julkisen hallintotehtävän (perustuslaki 124 §) antamista metsäkeskukselle, koska tehtävänanto on ollut perustuslakivaliokunnan arvioitavana metsäkeskuslain (PeVL 53/2010 vp) ja metsätietolain (PeVL 54/2010 vp) osalta vuonna 2010.

Yhteismetsärekisterin rekisterinpitäjänä Suomen metsäkeskus hoitaa lakisääteistä tehtävää. Henkilötietojen käsittelyn perusteena on tällöin EU:n tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu rekisterinpitäjän lakisääteinen velvoite.

Perustuslakivaliokunta on katsonut, että kansallisen erityislainsäädännön säätämiseen tulee suhtautua pidättyvästi ja rajata sellaisen säätäminen vain välttämättömään tietosuoja-asetuksen antaman kansallisen liikkumavaran puitteissa (PeVL 14/2018 vp). Yhteismetsärekisteriä koskevan erityissääntelyn katsotaan edellä tässä esityksessä selostetun perusteella olevan välttämätöntä ja kansallisen liikkumavaran puitteissa. Esitettyjen erityissäännösten katsotaan täyttävän myös yleisen tietosuoja-asetuksen riskiperusteisen lähestymistavan vaatimukset, sillä yhteisrekisterin sisältämät henkilötiedot eivät ole arkaluonteisia tai niihin verrattavissa olevia henkilötietoja. Yhteismetsärekisterin tietojen osalta ei myöskään ole kyse EU:n tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettujen erityisiä henkilötietoryhmiä koskevien tietojen käsittelystä.

Esityksen mukaan metsäkeskuksen verkkosivulla voitaisiin julkaista hoitokunnan jäsenten, varajäsenten ja toimitsijoiden nimet sekä heidän kotipaikkansa samoin kuin yhteismetsän toiminimen kirjoittamiseen oikeutettujen henkilöiden nimet sekä heidän kotipaikkansa. Kyseessä olisi metsäkeskuksen verkkosivun tietopalvelu, josta olisi mahdollisuus tehdä rajattuja hakuja, joilla nämä tiedot olisivat haettavissa. Tämä tarkoittaa, että säännöksen nojalla olisi kiellettyä julkaista kyseiset nimet ja kotipaikat luettelona metsäkeskuksen verkkosivulla. Pykälässä mainitaan hakuperusteena yhteismetsän osakaskunnan nimi tai muu yhteismetsän yksilöivä tieto. Hakuperusteita koskeva säännös on tarkoituksella muotoiltu väljästi, koska lailla ei lähtökohtaisesti voida rajoittaa julkisen rekisterin julkisten tietojen hakuperusteita. Tietosuojasyistä on kuitenkin perusteltua rajoittaa hakuperusteita siten, ettei hakuja voisi tehdä esimerkiksi henkilön nimen perusteella. Hakuperusteen tulisi kytkeytyä yhteismetsään, ei henkilöön.

Perustuslakivaliokunta on painottanut, että yksityiselämän ja henkilötietojen suojalla ei ole etusijaa muihin perusoikeuksiin nähden ja että arvioinnissa on kyse kahden tai useamman perusoikeussäännöksen yhteensovittamisesta ja punninnasta. Lisäksi valiokunta on korostanut erityisesti asiakirjajulkisuuden ja henkilötietojen suojan välistä tasapainoa (PeVL 14/2018 vp). Lisäksi voidaan todeta, että asiakirjajulkisuuden ja henkilötietojen suojan yhteensovittaminen käy ilmi myös EU:n tietosuoja-asetuksen 86 artiklasta. Perustuslakivaliokunta on kuntalain osalta

ottanut kantaa tietojen julkaisemiseen tietoverkossa. Valiokunta on pitänyt tärkeänä, että tietoverkossa julkaistavassa pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot (PeVL 63/2014 vp). Perustuslakivaliokunta on pitänyt yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta olennaisena, että internetiin sijoitettavasta henkilörekisteristä tietoja ei voida hakea erilaisina massahakuina, vaan esimerkiksi ainoastaan yksittäisinä hakuina (PeVL 17/2019 vp ja PeVL 17/2018 vp). Valiokunta on pitänyt tärkeänä, että rekisterin sisällön ja tarkoituksen kannalta perusteltu rajaus sisällytetään tietojen luovuttamiseen internetiin sijoitettavassa rekisterissä (PeVL 17/2018 vp ja PeVL 2/2018 vp).

Yhteismetsälain 48 §:n mukaan sivullisen tietoon katsotaan tulleen sen, mitä yhteismetsärekisteriin on merkitty. Tarkoituksena on siis ollut, että jokaisella on oikeus saada yhteismetsärekisterin tiedot. Osoitetietojen luovutukseen sovellettaisiin henkilötietojen suojaa koskevia rajoituksia. Näin ollen osoitetiedot eivät olisi saatavilla verkkosivulla tietopalveluna. Niiden luovuttamisen edellytykset kopiona, tulosteena tai sähköisesti määräytyisivät julkisuuslain 16 §:n 3 momentin mukaan.

Tarkoituksena on ollut ja on jatkossakin, että jokaisella on oikeus saada yhteismetsärekisteristä siihen merkityt tiedot. Henkilöiden osoitetietojen luovuttamista kuitenkin rajoitettaisiin edellä selostetulla tavalla. Yhteismetsää ei merkitä kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, josta asianosainen saa tietoja esimerkiksi yhteismetsän toimielinten henkilöjäsenistä. Hoitokunnalla on yleistoimivalta päättää osakaskuntaa koskevista asioista, jollei päätösvalta lain tai ohjesäännön mukaan kuulu osakaskunnan kokoukselle. Kolmannen tahon oikeuden turvaamiseksi rekisteriin merkitään hoitokunnan jäsenet, varajäsenet, toimitsijat ja toiminimen kirjoittamiseen oikeutetut henkilöt sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa. Yhteismetsän osakaskunnan velkojien aseman ja osakaskunnan toimintamahdollisuuksien turvaamiseksi rekisteriin merkitään yhteismetsään kohdistuvaa ulosmittausta koskeva tieto.

Esityksessä katsotaan, että metsäkeskuksen verkkosivulla rajattuina hakuina tietopalvelussa saatavien tietojen määrää voidaan pitää vähäisenä. Kyseisten tietojen saatavuus on tärkeää kolmannen tahon oikeuksien turvaamiseksi. Nykyistä ja ehdotettua sääntelyä voidaan tältä osin verrata kaupparekisterin sääntelyyn (ks. lakiehdotuksen 48 §:n säännöskohtaiset perustelut). Esityksessä katsotaan, että luonnollisen henkilön nimeä ja kotipaikkaa koskevien tietojen tulisi olla jatkuvasti saatavilla tietopalveluna avoimessa tietoverkossa, mutta tietopalvelussa hakuja voisi tehdä vain rajoitetusti. Esityksessä katsotaan, ettei henkilöiden osoitetietojen ole välttämätöntä olla saatavilla avoimessa tietoverkossa. Henkilöiden osoitetietojen luovuttamista rajoittaisivat henkilötietojen suojaa koskevat säännökset. Edellä olevan perusteella katsotaan, että esityksen yhteismetsärekisteriä koskevassa säännöksessä on asianmukaisesti sovitettu yhteen julkisuusperiaate ja henkilötietojen suoja ja että säännös on perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukainen.

Salassa pidettävät tiedot

Perustuslakivaliokunta on arvioinut viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta ja kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, mihin ja ketä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus ulottuu ja miten tiedonsaantioikeus sidotaan tietojen välttämättömyyteen. Viranomaisen tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttamismahdollisuus ovat voineet liittyä jonkin tarkoituksen kannalta "tarpeellisiin tietoihin", jos tarkoitetut tietosisällöt on pyritty luettelemaan laissa tyhjentävästi. Jos taas tietosisältöjä ei ole samalla tavoin luetteloitu, sääntelyyn on pitänyt sisällyttää vaatimus "tietojen välttämättömyydestä" jonkin tarkoituksen kannalta (PeVL 7/2019 vp).

Perustuslakivaliokunta on painottanut toistuvasti, että erottelussa tietojen saamisen tai luovuttamisen tarpeellisuuden ja välttämättömyyden välillä on kyse tietosisältöjen laajuuden ohella myös siitä, että tietoihin oikeutettu viranomainen omine tarpeineen syrjäyttää ne perusteet ja intressit, joita tiedot omaavaan viranomaiseen kohdistuvan salassapidon avulla suojataan. Mitä yleisluonteisempi tietojensaantiin oikeuttava sääntely on, sitä suurempi on vaara, että tällaiset intressit voivat syrjäytyä hyvin automaattisesti. Mitä täydellisemmin tietojensaantioikeus kytketään säännöksissä asiallisiin edellytyksiin, sitä todennäköisemmin yksittäistä tietojensaantipyyntöä joudutaan käytännössä perustelemaan. Myös tietojen luovuttajan on tällöin mahdollista arvioida pyyntöä luovuttamisen laillisten edellytysten kannalta. Tietojen luovuttaja voi lisäksi kieltäytymällä tosiasiallisesti tietojen antamisesta saada aikaan tilanteen, jossa tietojen luovuttamisvelvollisuus eli säännösten tulkinta saattaa tulla ulkopuolisen viranomaisen tutkittavaksi. Tämä mahdollisuus on tärkeä tiedonsaannin ja salassapitointressin yhteensovittamiseksi. Valiokunnan mielestä erottelua puoltavat seikat saavat erityisen painoarvon säädettäessä viranomaisen oikeudesta saada tai luovuttaa tietoja salassapitosäännösten estämättä sähköisessä toimintaympäristössä (PeVL 7/2019 vp ja siinä viitatut lausunnot).

Puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain 7 ja 14 §:n säännökset ja FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain 7 §:n säännös on sidottu tietojen välttämättömyyteen. Metsätietolain 6 §:n säännös on sidottu tietojen välttämättömyyteen, kun taas lain 13 f §:n sääntely on sidottu tarpeellisuuteen. Metsästyslain 38 b §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että luovutettavat salassa pidettävät tiedot luetellaan tyhjentävästi viittaamalla pykälän 2 momentissa lueteltuihin saalisrekisterin tietoihin. Näiden tietojen luovutus on kytketty tarpeellisuuteen. Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 c §:n säännös on sidottu tietojen välttämättömyyteen. Edellä mainituissa säännöksissä tietojen tarpeellisuus tai välttämättömyys on kytketty kyseisissä säännöksissä mainittuihin käyttötarkoituksiin. Ehdotetuissa säännöksissä viitataan tietojen tarpeellisuuteen tai välttämättömyyteen perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön edellyttämällä tavalla.

Metsätiejärjestelmän julkisten henkilötietojen luovutus sekä luovutukset teknisen rajapinnan avulla ja avaamalla katseluyhteys

Metsätietojärjestelmän tiedot ovat pääasiassa julkisia. Tietojärjestelmän tietosisältöä ja suhdetta julkisuuslakiin on tarkemmin selvitetty lain esitöissä (HE 261/2010 vp). Metsätietolain sääntely liittyy henkilötietojen suojan ja julkisuusperiaatteen yhteensovittamiseen. Kuten edellä on todettu, metsätietolaki oli vuonna 2010 perustuslakivaliokunnan arvioitavana (PeVL 54/2010 vp). Samanaikaisesti perustuslakivaliokunnan käsiteltävänä oli metsäkeskuslaki (PeVL 53/2010 vp). Metsäkeskus ei ole viranomainen, vaan perustuslain 124 §:ssä tarkoitettu julkisia hallintotehtäviä hoitava organisaatio. Tässä esityksessä metsäkeskukselle ei anneta uutta hallintotehtävää.

Metsätietolakiin sisällytettäisiin säännös (lakiehdotus 9 §:n 2 mom.) yhteismetsärekisterin tietojen luovuttamisesta suoramarkkinointiin tai mielipide- ja markkinatutkimukseen taikka muihin niihin rinnastettaviin osoitteellisiin lähetyksiin. Uusi säännös on muotoiltu samalla tavoin kuin metsätietolain voimassa olevan lain säännös tietojen luovuttamisesta kyseisiä tarkoituksia varten. Yhteismetsien luonteesta johtuen suoramarkkinoinnin valintaperusteet ovat suppeammat eikä niihin sen vuoksi sisälly henkilöön liittyviä valintaperusteita. Voimassa olevan metsätietolain sääntely tietojen luovuttamisesta suoramarkkinointiin sekä mielipide- ja markkinatutkimukseen taikka muihin niihin rinnastettaviin osoitteellisiin lähetyksiin on ollut aikanaan perustuslakivaliokunnan arvioitavana (PeVL 54/2010 vp). Uusi yhteismetsärekisteriä koskeva sääntely on laadittu samoin periaattein. Säännös liittyy tietosuoja-asetuksen 86 artiklan mahdollistamaan kansalliseen liikkumavaraan.

Tietosuoja-asetuksessa säädetään kansallisesta liikkumavarasta eräiden artiklojen osalta. Perustuslakivaliokunta on pitänyt tärkeänä, että hallituksen esityksessä tehdään selkoa kansallisen liikkumavaran alasta (PeVL 26/2017 vp ja PeVL 31/2017 vp.) Perustuslakivaliokunta on arvioinut esimerkiksi henkilötietojen laajan sitomisen käyttötarkoitukseen merkitsevän julkisuusperiaatteen rajoitusta, jolle on kuitenkin osoitettavissa perustuslain 10 §:ään nojautuvat hyväksyttävät perusteet. Lisäksi valiokunta on korostanut, ettei yksityiselämän ja henkilötietojen suojalla ole etusijaa muihin perusoikeuksiin nähden. Valiokunta on korostanut asiakirjajulkisuuden ja henkilötietojen suojan välistä tasapainoa (PeVL 14/2018).

Metsätietolakia koskeva lakiehdotus sisältää terminologisen tarkistuksen. Teknisen käyttöyhteyden sijaan laissa viitattaisiin tekniseen rajapintaan ja katseluyhteyteen. Terminologian tarkistus tehdään uuden tiedonhallintalain johdosta. Tiedonhallintalain 22 §:n säännöksiä noudatettaisiin, kun tietoja luovutetaan teknisen käyttöyhteyden avulla viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle. Tiedonhallintalain 23 §:n säännöksiä noudatettaisiin, kun katseluyhteys avataan viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle. Tiedonhallintalain esitöiden mukaan lain 22—24 §sisältyvät tietosuoja-asetuksen 86 artiklan ja 6 (3) artiklan mahdollistamaan liikkumavaraan. Laki on ollut perustuslakivaliokunnan arvioitavana (PeVL 73/2018 vp). Tiedonhallintalain 22 ja 23 §:ää koskeva viittaus sisällytettäisiin lakiehdotuksen 13 d §:ään. Tiedonhallintalain sääntelyä täydentäisi kuitenkin säännös (13 d §), jonka mukaan luovutuksensaajan on ilmoitettava sellaisesta toimintaansa koskevasta muutoksesta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja. Vastaava säännös on voimassa olevan metsätietolain 13 a §:n 2 momentissa ja se koskee niin viranomaisia kuin yksityisiä tahoja luovutuksensaajina. Kyse on suojatoimesta. Suojatoimi on mahdollinen tietosuoja-asetuksen 86 artiklan perusteella, koska siinä on kyse henkilötietojen suojan ja asiakirjajulkisuuden yhteensovittamisesta.

Lakiehdotuksen 13 a § koskee julkisten henkilötietojen luovuttamista teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamista metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää käyttötarkoitusta varten. Tämä vastaa nykykäytäntöä. Lakiehdotuksen 13 a §:ssä tarkoitetut luovutukset ovat keskeinen osa metsätalouden edistämistä, joka taas on metsätietojärjestelmän yksi keskeinen käyttötarkoitus (metsätietolaki 3 §). Metsätietojärjestelmän tietojen merkitystä toisaalta maanomistajien ja metsäalan toimijoiden toiminnassa ja toisaalta metsäkeskuksen hallintoasioiden hoitamisessa on kuvattu metsätietolakia koskevan lakiehdotuksen 13 a §:n säännöskohtaisissa perusteluissa. Nykyisen ja ehdotetun sääntelyn mukaan metsäkeskuksen tulisi tehdä päätös luovutuksensaajan hyväksymisestä metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi. Lisäksi päätös on tehtävä henkilötietojen käsittelyn perusteen (s.o. suostumuksen, asiakassuhteen, jäsenyyden tai muun oikeusperustan) hyväksymisestä. Viime mainittu tarkoittaa, että luovutukset koskevat käytännössä yksittäisiä maanomistajia tai rajoitettua joukkoa maanomistajia. Pääsy maanomistajan tietoihin edellyttää aina päätöstä asianomaisen maanomistajan osalta henkilötietojen käsittelyn perusteesta. Ehdotettu sääntely ei mahdollista metsätietojärjestelmän kaikkien maanomistajien tietojen luovutuksia. Luovutuksensaajan asiakkaiden tai jäsenten määrä on aina osa metsätietojärjestelmän sisältämistä yksityisistä maanomistajista. Metsätietolakia koskevan lakiehdotuksen 13 §:ssä säädettäisiin tietopyynnön tekemisestä, henkilötietojen luovutuksen edellytyksistä ja päätökseen asetettavista ehdoista.

Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että katseluyhteyden käytön tulisi rajoittua yksittäisiin hakuihin ja ettei katselumahdollisuuden avulla saisi olla mahdollisuutta saada massamuotoisesti toisen viranomaisen tietovarannon tietoja rajoituksetta (PeVL 73/2018 vp). Tämä vaatimus täyttyy metsätietolain 13 a §:n osalta. Säännökset estävät teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avaamisen laajalti. Pääsy maanomistajan tietoihin voidaan avata vain, jos asianomaisen henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä on metsäkeskuksen päätös tai jos maanomistaja on antanut suostumuksensa sähköisesti. Maanomistajan tiedoilla tarkoitetaan

yhteystietoja, kiinteistön omistusta ja hallintaa koskevia tietoja (kiinteistötunnus ja kiinteistörajat) sekä metsävaratietoja.

Lakiehdotuksen 13 a §:ssa olisi kyse metsätalouteen liittyvästä kaupallisesta tai muusta hyväksyttävästä yksityisestä käyttötarkoituksesta. Käyttötarkoitus liittyy maanomistajan metsäomaisuuden hoitoon ja käyttöön. Näiden käyttötarkoitusten osalta on olemassa erityisiä syitä säätää suojatoimesta, jonka mukaan maanomistaja voi vaikuttaa henkilötietojensa käsittelyyn. Kun luovutuksen perusteena on suostumus, maanomistaja pystyy vaikuttamaan henkilötietojensa käsittelyyn. Tietosuoja-asetuksen 7 artiklan mukaan suostumus voidaan peruuttaa milloin tahansa. Henkilötietojen käsittelyn tarpeellisuutta asiakassuhteen tai jäsenyyden perusteella ei voida riittävällä tavalla varmistaa yksinomaan luovutuksensaajan teknisin ja organisatorisin järjestelyin. On myös mahdollista, ettei metsäkeskus saa ilmoitusta asiakassuhteen tai jäsenyyden päättymisestä. Luovutuksensaajalla voi olla pääsy useamman maanomistajan tietoihin, mutta perusteet eli suostumus, asiakassuhde ja jäsenyys ja näiden perusteiden kesto voivat vaihdella. Tässä mielessä sääntely eroaa viranomaisten välisistä rajapintaluovutuksista, joissa tietyt ennalta määritellyt tiedot luovutetaan yhtä tiettyä käyttötarkoitusta varten (useimmiten lakisääteinen tehtävä). Viranomaisille tehtävissä luovutuksissa ei myöskään yleensä ole edellä kuvatunlaista vaihtelua siinä, minkä ajan henkilötietojen käsittelyn peruste on kunkin rekisteröidyn osalta voimassa.

Perustuslakivaliokunnan mielestä tekninen rajapinta on sinällään tietoturvallinen tapa siirtää tietoa sähköisessä muodossa. Henkilötietojen ja salassa pidettävien tietojen osalta olisi teknisesti varmistettava luovutettavien tietoaineistojen tapauskohtainen tarpeellisuus tai välttämättömyys tietoja saavan viranomaisen tehtävien hoitamiseksi (PeVL 14/2018 vp). Valiokunnan mielestä lähtökohtaisesti riittävää on, että henkilötietojen suojaa ja käsittelyä koskeva sääntely on yhteensopivaa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen kanssa (PeVL 14/2018 vp ja PeVL 21/2018 vp). Tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa säädetään sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta. Artiklan mukaan rekisterinpitäjän on toteutettava asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla varmistetaan, että oletusarvoisesti käsitellään vain käsittelyn kunkin erityisen tarkoituksen kannalta tarpeellisia henkilötietoja. Mainittu artikla velvoittaa siten luovutuksensaajaa tekemään tekniset ja organisatoriset toimet, jotta tietosuoja-asetuksen vaatimuksia noudatetaan. Tarpeellisuus (tietosuoja-asetuksen terminologiassa tietojen minimointi) ja käyttötarkoitussidonnaisuus ovat tietosuoja-asetuksen 5 artiklasta tulevia vaatimuksia. Lisäksi tietosuojaneuvoston on tarkoitus antaa ohjeet sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta. Siitä ei ole tarpeen erikseen säätää, että luovutuksensaajan tulee toiminnassaan noudattaa tietosuoja-asetuksen 25 artiklaa ja ylipäätään asetuksen vaatimuksia, koska 13 a §:ssä tarkoitettujen luovutuksensaajien henkilötietojen käsittely kuuluu tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan. Sen sijaan metsätietolaissa (lakiehdotus 13 §) säädettäisiin velvoitteesta toimittaa metsäkeskukselle tietosuoja-asetuksen 25 artiklaan liittyvä selvitys. Selvityksessä tulisi tehdä selkoa muun muassa organisatorisista ja teknisistä toimista henkilötietojen lainmukaisen käsittelyn varmistamiseksi.

Perustuslakivaliokunta ei tiedonhallintalakia koskevassa lausunnossaan tarkastellut erikseen luovutuksia teknisen rajapinnan avulla muille kuin viranomaisille ja julkista hallintotehtävää hoitaville. Tämän taustalla on todennäköisesti se, ettei tiedonhallintalakia koskevassa hallituksen esityksessäkään tarkastella luovutuksia yksityisille tahoille kaupalliseen käyttötarkoitukseen. Tässä esityksessä katsotaan, että luovutettaessa julkisia henkilötietoja teknisen rajapinnan avulla yksityisille kaupallista tarkoitusta varten tietosuoja-asetuksen sääntely muodostaa riittävän perustan luovutuksensaajien henkilötietojen käsittelylle. Tietosuoja-asetus on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä ja sen kanssa päällekkäistä sääntelyä tulisi välttää. Tiedonhallintalain 22 ja 24 §:n vaatimus luovutettavien tietojen tapauskohtaisesta teknisestä varmistamisesta on tiukempi kuin tietosuoja-asetuksen 25 artikla. Toisaalta tiedonhallintalain mainittuja säännöksiä voidaan pitää osin päällekkäisenä tietosuoja-asetuksen 25 artiklan kanssa. Tiedonhallintalain

esitöissä ei myöskään arvioida lain 22 ja 24 §:n säännöksiä suhteessa tietosuoja-asetuksen 25 artiklaan. Tässä esityksessä suhtaudutaan pidättyvästi sellaiseen sääntelyyn, josta jo säädetään tietosuoja-asetuksessa ja josta syntyy yrityksille ylimääräistä hallinnollista ja taloudellista taakkaa. Sen vuoksi esityksessä poikettaisiin tiedonhallintalain 24 §:n vaatimuksista. Luovutuksensaajat ovat suoraan tietosuoja-asetuksen nojalla velvollisia noudattamaan 25 artiklan velvoitteita ja toimittamaan sitä koskevan selvityksen metsäkeskukselle tämän esityksen perusteella. Esityksessä lähdetään siitä, että tietosuoja-asetuksen 25 artiklaa koskeva selvitys tulee toimittaa silloinkin, kun kyseessä on muu luovutustapa, jos luovutuksensaaja tallettaa tiedot henkilörekisteriinsä pitempiaikaista käyttötarkoitusta varten. Metsätietojärjestelmän tietoja voitaisiin siis luovuttaa kaupallista tarkoitusta varten teknisen rajapinnan avulla, mutta luovutuksensaajien sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan toteuttaminen jätettäisiin tietosuoja-asetuksen sääntelyn ja tietosuoja-asioissa toimivaltaisten viranomaisten ohjeistuksen varaan. Lisäksi voidaan todeta, että tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa ei säädetä kansallisesta liikkumavarasta. Tietosuoja-asetus antaa kansallista liikkumavaraa lähinnä julkisen sektorin henkilötietojen käsittelyyn (esimerkiksi tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohta). Vaatimus tietosuoja-asetuksen 25 artiklaa koskevien velvoitteiden noudattamista koskevasta selvityksestä liittyy tietosuoja-asetuksen 86 artiklan sallimaan kansalliseen liikkumavaraan.

Tämän esityksen 5.1 luvussa on lyhyesti kuvattu, mitä yritysvaikutuksia olisi tiedonhallintalain 24 §:n soveltamisella tietojen luovutuksiin kaupallisia tarkoituksia varten. Asia liittyy hyvän hallinnon toteutumiseen. Hyvän hallinnon toteutumisesta säädetään hallintolaissa. Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Mainitun hallintolain säännöksen mukaan viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Esityksessä katsotaan, että tiedonhallintalain 24 §:n noudattaminen merkitsisi melko suuria ICT-investointeja metsäalan palveluntarjoajien tietojärjestelmiin suhteessa luovutettavien tietojen volyymiin. Hallintolain tasapuolisen kohtelun kannalta olisi ongelmallista, että luovutuksensaajan mahdollisuus saada julkiset henkilötiedot käyttöönsä teknisen rajapinnan avulla kytkeytyisi viime kädessä siihen, millaiset taloudelliset edellytykset luovutuksensaajalla on tietojärjestelmämuutosten tekemiseen. Esityksessä ei pidetä oikeasuhtaisena sitä, että metsävaratietojen, kiinteistörajojen, kiinteistötunnuksen ja maanomistajan yhteystietojen samanaikainen luovuttaminen olisi jatkossa mahdollista teknisen rajapinnan avulla vasta sen jälkeen, kun tietojärjestelmiin on tehty tiedonhallintalain 24 §:n edellyttämät mittavat muutokset. Sen sijaan oikeasuhtaisena voidaan pitää sitä, että luovutuksensaajat noudattavat tietosuoja-asetusta. Kuten edellä on selostettu, tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa ei yksilöidä, mitä teknisiä ja organisatorisia toimia henkilötietoja käsittelevän tulee tehdä. Olennaista on, että tietosuoja-asetuksen sääntely antaa mahdollisuuden suhteuttaa tekniset ja organisatoriset toimet kyseessä olevaan henkilötietojen käsittelyyn. On tärkeää, että kun henkilötietoja luovutetaan kaupalliseen toimintaan, kyseisiä luovutuksia koskevien säännösten valmistelussa otetaan muun ohella huomioon sääntelyn markkinavaikutukset. Markkinavaikutusten huomioon ottamisella tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, että luovutuksen edellytykset pyritään määrittelemään siten, että eri kokoiset yritykset pystyvät samalla tavoin hyödyntämään viranomaisen tai julkista hallintotehtävää hoitavan organisaation tietoaineistoja kaupallisessa toiminnassaan. Kansallisessa laissa tarkemmin määritellyt tekniset vaatimukset eivät välttämättä ole aina perusteltuja silloin, kun kyse on kaupalliseen tarkoitukseen luovutettavista julkisista tiedoista, jotka eivät ole arkaluonteisia tietoja tai erityisiä henkilötietoryhmiä koskevia tietoja. Metsätietolain luovutuksissa on kyse tiedoista, joista on osa vapaasti saatavilla ilman käyttörajoituksia. Metsävaratiedot ovat saatavilla ilman käyttörajoituksia. Samoin peruskartoissa on nähtävillä kiinteistörajat ja kiinteistötunnukset ilman, että niiden luovutuksia olisi rajoitettu. Esityksessä katsotaan, ettei ehdotettuun metsätietolain luovutukseen sisälly sellaisia riskejä, että metsäalan toimijoilta olisi perusteltua vaatia isoja tietojärjestelmämuutoksia. Erityinen riski henkilötietojen käsittelyyn voi

kuitenkin liittyä silloin, kun henkilötietojen käsittely on laajamittaista. Tällainen tilanne on todennäköisesti suurten metsäyhtiöiden kohdalla. Erityinen riski voi liittyä myös siihen, että käsiteltävät henkilötiedot ovat arkaluonteisia. Luovutuksensaajien käsittelemät tiedot eivät kuitenkaan ole arkaluonteisia tietoja. Tietosuoja-asetus velvoittaa rekisterinpitäjiä arvioimaan henkilötietojen käsittelyn riskit ennen kuin se ryhtyy käsittelemään tietoja. Riskien arviointi on jatkuvaa toimintaa. Toimenpiteiden riittävyyttä suhteessa käsittelyyn liittyvään riskiin on arvioitava jatkuvasti ja päivitettävä tarvittaessa. Rekisterinpitäjällä on myös osoitusvelvollisuus riskiperusteisen lähestymistavan noudattamisesta (tietosuoja-asetus 25 artikla). Näitä riskiperustaiseen lähestymistapaan liittyviä vaatimuksia luovutuksensaajat ovat luonnollisestikin velvollisia noudattamaan suoraan tietosuoja-asetuksen perusteella. Esityksessä arvioidaan riskejä liittyvän myös siihen, jos metsäalan toimijoiden käytössä ei ole asiakassuhteen hoitamisen edellyttämiä ajantasaisia ja laadukkaita metsävaratietoja. On selvää, että metsätaloustoimenpidettä toteuttava tarvitsee tiedon esimerkiksi kiinteistörajoista ja asianomaista kohdetta koskevista metsän käytön rajoituksista. Sillä, että kyseiset tiedot ovat toimenpidettä toteuttavan käytössä, on merkitystä myös maanomistajan kannalta. Esityksessä katsotaan, että metsätietolain erityissäännökset ovat oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään liittyen. Tavoiteltuna päämääränä on tässä tiivistetysti se, että toimenpiteiden suunnittelun ja toteutuksen pohjana ovat laadukkaat ja ajantasaiset metsävaratiedot kiinteistörajoineen ja kiinteistötunnuksineen.

Tietojen luovuttamiseen teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamiseen sisällytettäisiin uusia suojatoimia. Pääsy maanomistajan tietoihin voitaisiin ilman eri päätöstä estää, jos maanomistajan ilmoituksen perusteella on syntynyt epäilys henkilötietojen käsittelyn perusteen puuttumisesta. Tällainen tilanne on esimerkiksi silloin, jos maanomistaja on ilmoittanut metsäalan toimijalle asiakassuhteen päättymisestä ja vaatinut siihen liittyen esimerkiksi henkilötietojen käsittelyn rajoittamista. Esityksessä pidetään perusteltuna, että rekisteröity (tässä maanomistaja) voi kontrolloida tietojensa luovutusta teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla 13 a §:ssä tarkoitettua yksityistä käyttötarkoitusta varten. Toisaalta luovutuksensaajan oikeusturvasta huolehdittaisiin siten, että metsäkeskus olisi velvollinen kuulemaan luovutuksensaajaa asiassa ja sen jälkeen tekemään päätöksen metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi rekisteröinnin jatkamisesta tai peruuttamisesta.

Lakiehdotuksen 13 a §:ssä asetetaan rajoituksia julkisten henkilötietojen luovuttamiseen teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avulla. Julkisuusperiaatteen näkökulmasta voidaan tuoda esiin kuitenkin se näkökohta, että luovutuksen kohteena olevat metsävaratiedot ovat muutoinkin avoimesti saatavana ympäristötietojen saatavuutta koskevan säännöksen perusteella eikä niiden edelleenluovuttamista rajoiteta (lakiehdotus 13 e §). Ympäristötietojen saatavuus perustuu EU-lainsäädäntöön. Lakiehdotuksen 13 a §:n sääntelyn taustalla on se, että metsävaratietoihin on yhdistetty kiinteistön omistusta ja hallintaa koskevat tiedot (ml. kiinteistötunnus ja kiinteistön rajat) ja niihin liittyvät maanomistajan yhteystiedot. Metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää yksityistä käyttötarkoitusta varten on tarpeen tietää, missä ovat kiinteistön rajat ja kuka on maanomistaja. Luovutettavat tiedot ovat erityisen tärkeitä pienimmille metsäalan toimijoille töiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Tietoja hyödyntävät kuitenkin niin pienet kuin suuremmatkin metsäalan toimijat. Metsävaratiedot ovat keskeisiä, kun maanomistaja tai hänen valtuuttamansa asioi metsäkeskuksen kanssa. Asiaa on kuvattu metsätietolakia koskevan lakiehdotuksen 13 a §:n säännöskohtaisissa perusteluissa.

Edellä on mainittu, etteivät julkisten ympäristötietojen luovutuksia koske henkilötietojen suojaa koskevat rajoitteet. Siihen liittyen voidaan todeta, että kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain (453/2002) 6 §:n 3 momentin mukaan Maanmittauslaitoksen lupaa ei tarvita kiinteistötunnusta ja kiinteistöjaotusta koskevan tiedon saamiseen ja välittämiseen teknisen käyttöyhteyden avulla. Julkisuusperiaatteen näkökulmasta voidaan tuoda

esiin myös se seikka, että vaikka teknistä rajapintaa ja katseluyhteyttä koskeva sääntely on rajattu verrattain suppeaksi, jos tarkastellaan tietojen käyttötarkoitusta, tätä ei esityksessä pidetä ongelmallisena sen vuoksi, että rajoitukset liittyvät vain kahteen luovutustapaan. Metsätietojärjestelmän henkilötietojen luovutus voi perustua muihinkin tietosuoja-asetuksen 6 artiklassa mainittuihin perusteisiin silloin, kun tietoja luovutetaan kopiona, tulosteena tai muutoin sähköisesti. Tällöin luovutusten edellytykset määräytyvät julkisuuslain 16 §:n 3 momentin perusteella.

Lakiehdotuksen 13 a §:n osalta keskeistä on, että luovutuksensaaja on velvollinen noudattamaan tietosuoja-asetuksen velvoitteita, koska luovutuksensaajan henkilötietojen käsittely kuuluu asetuksen soveltamisalaan. Tietojen luovutukseen metsätalouteen liittyvää kaupallista ja muuta hyväksyttävää yksityistä käyttötarkoitusta varten liittyy sellaisia erityispiirteitä, että luovutuksia koskeva erityissääntely on tarpeen. Tietojen luovutus on tällöin mahdollista ja myös perusteltua kytkeä rekisteröidyn tahtotilaan. Luovutettaessa tietoja viranomaisille lakisääteisen tehtävän hoitamista varten, luovutusta ei taas voi perustaa suostumukseen, koska tietosuoja-asetuksen 43 johdantolauseen mukaan suostumusta ei tulisi käyttää sellaisessa erityistilanteessa, jossa rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän välillä on selkeä epäsuhta. Johdantolauseen mukaan tämä koskee erityisesti tilannetta, jossa rekisterinpitäjänä on viranomainen. Luovutukset viranomaisille lakisääteisen tehtävän hoitamista varten eivät muutoinkaan voi olla samalla tavoin rekisteröidyn kontrollissa kuin metsätietolain 13 a §:ssä mainittujen käyttötarkoitusten osalta esitetään. Henkilötietojen luovutus metsätalouteen liittyvää kaupallista ja muuta hyväksyttävää yksityistä käyttötarkoitusta varten poikkeaa siinä määrin henkilötietojen käsittelystä lakisääteisen tehtävän hoitamisessa, että tietojen luovuttamisesta teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaamisesta on perusteltua säätää erikseen. Metsätalouteen liittyvän kaupallisen tai muun hyväksyttävän yksityisen käyttötarkoituksen osalta on perusteltua arvioida jokaisen rekisteröidyn osalta henkilötietojen käsittelyn peruste ennen kuin tietoja voidaan luovuttaa teknisen rajapinnan avulla tai avata katseluyhteys ja liittää luovutuksiin suojatoimi, johon liittyen maanomistaja (rekisteröity) voi kontrolloida tietojensa käsittelyä siinä tapauksessa, että luovutuksensaaja ei ole kohtuullisessa ajassa ryhtynyt henkilötietojen käsittelyn osalta toimenpiteisiin.

Edellä olevan perusteella katsotaan, että ehdotetussa pykälässä (metsätietolakia koskeva lakiehdotus 13 a §) on asianmukaisesti sovitettu yhteen julkisuusperiaate ja henkilötietojen suoja ja että ehdotetussa pykälässä on asianmukaisesti otettu huomioon muutkin metsätalouteen ja kaupalliseen toimintaan liittyvät erityispiirteet. Kansallinen liikkumavara 13 a §:n sääntelyyn tulee tietosuoja-asetuksen 86 artiklasta.

Lakiehdotuksen 13 b §:ssä on menettelysäännökset, jotka liittyvät suostumuksen antamiseen metsäkeskuksen sähköisessä palvelussa (so. sähköisesti). Kyseessä ovat tietojen luovuttamiseen liittyvät menettelysäännökset, joiden mukaan metsäkeskuksen ei tarvitse tehdä hallintopäätöstä, jos suostumus on annettu sähköisesti, vaikka muutoin lakiehdotuksen 13 a §:ssä edellytetään päätöstä henkilötietojen perusteen hyväksymisestä. Suostumuksella tarkoitetaan tietosuoja-asetuksen 6 artiklassa tarkoitettua suostumusta henkilötietojen käsittelyn oikeusperustana. Suostumuksen tulee täyttää tietosuoja-asetuksen vaatimukset. Kansallinen liikkumavara tulee tietosuoja-asetuksen 86 artiklasta.

Lakiehdotuksen 13 a, 13 b ja 13 d §:n säännöksillä, jotka liittyvät päätösmenettelyyn, on liityntä perustuslain 21 §:n oikeusturvaa koskevaan sääntelyyn. Metsäkeskus on julkisia hallintotehtäviä hoitava organisaatio. Perustuslain 124 §:stä tulee muun muassa vaatimus, että julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle ei saa vaarantaa oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Esityksessä katsotaan, että ehdotetut säännökset ovat tarpeellisia hyvän hallinnon turvaamiseksi ja perustuslain 124 §:n vaatimusten täyttämiseksi.

Ympäristötiedon luovuttamista koskeva sääntely (lakiehdotuksen 13 e §) perustuu EU-lainsäädäntöön ja tarkemmin ottaen ympäristötietodirektiiviin. Erityissääntely on tarpeen sen vuoksi, ettei ole yleislakia, jossa olisi sovitettu ympäristötietojen saatavuus ja henkilötietojen suoja yhteen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä kävisi ilmi, että siinä poiketaan julkisuuslain säännöksistä. Samoin pykälästä kävisi ilmi, että ympäristötietoja voidaan julkaista avoimessa tietoverkossa tai luovuttaa teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla. Muulta osin sääntely on ennallaan. Sääntelyn taustaa on yksityiskohtaisemmin kuvattu metsätietolain esitöissä (170/2017 vp). Sääntelyssä on kyse tietosuoja-asetuksen 86 artiklassa tarkoitetusta henkilötietojen suojan ja asiakirjajulkisuuden yhteensovittamisesta.

Lakiehdotuksen 14 a § koskee luovutuksensaajan informointia ja se kytkeytyy ympäristötietojen luovuttamista koskevaan sääntelyyn (lakiehdotus 13 e §). Siinä on kyse tietosuoja-asetuksen 86 artiklassa tarkoitetusta henkilötietojen suojan ja asiakirjajulkisuuden yhteensovittamisesta.

Ulkopuolinen asiantuntija

Puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain 5 §:n 2 momentissa säädetään siitä, että ulkopuolinen asiantuntija voi Maaseutuviraston (nykyisin Ruokavirasto) pyynnöstä avustaa tarkastuksessa. Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan hallintolakia, kielilakia, saamen kielilakia, julkisuuslakia sekä valtion virkamieslain 14 ja 15 §:ää. Lisäksi puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain 5 §:n 2 momentissa säädetään rikosoikeudellisesta virkavastuusta ja viitataan vahingonkorvauslakiin. Mainitun 5 §:n 1 momentin mukaan tarkastusta ei saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Hallinnon yleislakien luetteloa ehdotetaan täydennettäväksi tiedonhallintalakia koskevalla maininnalla.

Perustuslakivaliokunnan käytännössä on katsottu, että oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimusten toteutumisen varmistaminen perustuslain 124 §:ssä tarkoitetussa merkityksessä edellyttää, että asian käsittelyssä noudatetaan hallinnon yleislakeja ja että asioita käsittelevät toimivat virkavastuulla. Perustuslakivaliokunnan mukaan lakiin ei ole perustuslain 124 §:n takia välttämätöntä yleensä sisällyttää viittausta hallinnon yleislakeihin, sillä hallinnon yleislakeja sovelletaan niiden sisältämien soveltamisalaa, viranomaisten määritelmää ja yksityisen kielellistä palveluvelvollisuutta koskevien säännösten nojalla myös yksityisiin niiden hoitaessa julkisia hallintotehtäviä. Jos lakiin pidetään sääntelyn selkeyden vuoksi tarpeellisena ottaa viittaussäännös hallinnon yleislakeihin, on viittauksen oltava vastakohtaispäätelmän välttämiseksi kattava (PeVL 42/2018 vp). Edellä olevan perusteella puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain 5 §:n 2 momentin yleislakien luetteloa esitetään täydennettäväksi tiedonhallintalakia koskevalla maininnalla.

Johtopäätös

Edellä selvitetyn perusteella laki voidaan hallituksen käsityksen mukaan säätää tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

Lakiehdotukset

1.

Laki

yhteismetsälain 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteismetsälain (109/2003) 48 § seuraavasti:

48 §

Yhteismetsiä koskeva rekisteri

Metsäkeskuksen on pidettävä toimialueellaan olevista yhteismetsistä julkista rekisteriä. Rekisteriin on merkittävä:

1) yhteismetsän osakaskunnan ohjesääntö ja sen muutokset;

2) hoitokunnan jäsenet, varajäsenet ja toimitsijat sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa;

3) yhteismetsän toiminimen kirjoittamiseen oikeutetut henkilöt sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa; sekä

4) tieto 50 §:ssä tarkoitetusta ulosmittauksesta sekä ulosmittauksen raukeamisesta ja lakkaamisesta.

Yhteismetsän osakaskunnan on viivytyksettä ilmoitettava metsäkeskukselle rekisteriin merkittäväksi 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa mainittujen henkilöiden muut yhteystiedot.

Rekisteri on osa Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetussa laissa (419/2011) tarkoitettua metsäkeskuksen metsätietojärjestelmää. Sen estämättä, mitä mainitun lain ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, jokaisella on oikeus saada 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot osoitteita lukuun ottamatta. Mitä rekisteriin on merkitty, katsotaan tulleen sivullisen tietoon.

Edellä 1 momentissa mainitut tiedot osoitteita lukuun ottamatta voidaan julkaista metsäkeskuksen verkkosivulla tietopalveluna. Tietopalvelusta voidaan hakea tietoja rajattuna hakuna käyttäen hakuperusteena yhteismetsän osakaskunnan nimeä tai muuta yhteismetsän yksilöivää tietoa. Luonnollisen henkilön nimeä, osoitetta tai muuta yhteystietoa ei saa käyttää hakuperusteena.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain (897/2013) 2, 4–11, 14 ja 15 § seuraavasti:

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Puutavara-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Ruokavirasto. Lisäksi Suomen metsäkeskus, Tulli ja Suomen ympäristökeskus hoitavat tämän lain täytäntöönpanoon liittyvät niille säädetyt tehtävät.

4 §

Valvonta

Ruokavirasto vastaa puutavara-asetuksen toimeenpanoon liittyvästä valvonnasta ja sen järjestämisestä.

5 §

Tarkastukset

Ruokavirastolla on oikeus tehdä tarkastuksia 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten noudattamisen valvonnan edellyttämässä laajuudessa niissä kulkuneuvoissa sekä liike-, varasto- ja muissa vastaavissa ammatin tai elinkeinon harjoittamiseen käytettävissä tiloissa ja muilla alueilla, joissa on asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää tai jäljitettävyyttä koskevia asiakirjoja taikka puutavaroita tai puutuotteita. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään. Tarkastusta ei saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Ulkopuolinen asiantuntija voi Ruokaviraston pyynnöstä avustaa tarkastuksessa. Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan hallintolakia, kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettua lakia (906/2019) sekä valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää. Asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen toimiessaan tämän lain mukaisissa tehtävissä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Toimijan, kauppaa käyvän ja muun tarkastuksen kohteena olevan on avustettava Ruokavirastoa tarkastuksen tekemisessä. Ruokavirastolla on tarkastusta suorittaessaan oikeus ottaa asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää sekä puutavaran ja puutuotteiden jäljitettävyyttä koskevat asiakirjat tai niistä laadittu jäljennös sekä muuta tarkastettavaa aineistoa haltuunsa, jos se on

tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämisen kannalta välttämätöntä. Lisäksi Ruokavirastolla on oikeus tarkastuksen yhteydessä tehdä puutavaraan tai puutuotteeseen liittyviä tutkimuksia ja ottaa korvauksetta valvontaa varten tarpeellinen määrä näytteitä.

Suomen metsäkeskuksella on oikeus tehdä tässä pykälässä tarkoitettu tarkastus Ruokaviraston antaman valtuutuksen perusteella.

6 §

Tietojensaanti toimijalta ja kauppaa käyvältä

Ruokavirastolla on oikeus saada toimijalta ja kauppaa käyvältä ne tiedot, jotka ovat tarpeen 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten valvonnassa. Sama oikeus on Suomen metsäkeskuksella, jos Ruokavirasto on antanut sille 5 §:n 4 momentissa tarkoitetun valtuutuksen tehdä toimijaa ja kauppaa käyvää koskevan tarkastuksen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia tietoja, jotka yksityistä liiketoimintaa tai yksityisen taloudellista asemaa koskevina olisivat muutoin salassa pidettävä.

7 §

Tietojensaanti viranomaiselta ja muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta

Ruokavirasto, Suomen metsäkeskus, Tulli ja Suomen ympäristökeskus ovat salassapitosäännösten estämättä velvollisia antamaan toisilleen 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten valvonnassa välttämättömät tiedot. Mainituilla viranomaisilla ja Suomen metsäkeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muulta viranomaiselta tai muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten valvonnassa välttämättömät tiedot.

Suomen metsäkeskuksen on omasta aloitteestaan ilmoitettava Ruokavirastolle, jos sillä on todennäköisiä perusteita epäillä sellaisen metsälain (1093/1996) 18 §:ssä tarkoitetun teon tai laiminlyönnin tapahtuneen, joka liittyy metsänkäyttöilmoituksen tekemiseen tai puuston hakkuuseen. Suomen metsäkeskuksella ei kuitenkaan ole ilmoitusvelvollisuutta, jos lainvastaisen toimenpiteen osalta on ryhdytty metsälain 20 §:ssä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin taikka jos teko tai laiminlyönti on sellainen, josta metsäkeskus saa metsälain 22 §:n nojalla jättää tekemättä ilmoituksen poliisille.

8 §

Kehotuksen antaminen

Jos asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää koskevan velvoitteen noudattamisen valvonnassa tai muuten havaitaan puutteita mainitun velvoitteen noudattamisessa, Ruokaviraston on annettava toimijalle kirjallinen kehotus puutteiden korjaamiseksi tai virheellisen menettelyn lopettamiseksi sekä asetettava määräaika, jonka kuluessa näin on meneteltävä. Sama koskee puutavaran ja puutuotteiden jäljitettävyyttä koskevan velvoitteen noudattamisen valvontaa.

9 §

Korjausmääräys, kielto ja uhkasakko

Jos asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän puutteita ei ole korjattu 8 §:n mukaisessa kehotuksessa tarkoitetulla tavalla ja määräajassa, Ruokaviraston on määrättävä toimija asettamassaan määräajassa korjaamaan puutteet. Määräys voidaan antaa vain, jos:

1) toimija on saattanut markkinoille puutavaraa tai puutuotteita ilman asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää; taikka

2) toimijan asianmukaisen huolellisuuden järjestelmässä on toistuvasti ollut merkittäviä puutteita.

Ruokavirasto voi kieltää toimijaa saattamasta markkinoille sellaista puutavaraa tai sellaisia puutuotteita, joiden osalta toimija ei ole noudattanut 1 momentissa tarkoitettua korjausmääräystä. Kielto on annettava määräaikaisena ja sen voimassaoloaika voi olla enintään kolme kuukautta. Jos toimija saattaa puutavaraa tai puutuotteita markkinoille kausiluonteisesti, kiellon voimassaoloaika voi kuitenkin olla enintään vuosi. Kielto on viipymättä peruutettava, kun asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän puutteet on korjattu Ruokaviraston hyväksymällä tavalla.

Ruokavirasto voi asettaa 2 momentissa säädetyn kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990). Ruokaviraston tehtävänä on valvoa kiellon noudattamista. Maahantuonnin osalta kiellon noudattamista valvoo kuitenkin Tulli.

10 §

Virka-apu

Ruokavirastolla on oikeus tarvittaessa saada virka-apua muilta viranomaisilta tämän lain mukaisten valvonta- ja tarkastustehtävien suorittamiseksi.

11 §

Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle ja Ruokaviraston kuuleminen

Jos Ruokavirastolla on todennäköisiä perusteita epäillä 12 §:ssä tarkoitetun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta esitutkintaviranomaiselle esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos teko on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.

Syyttäjän on ennen puutavararikkomusta tai puutavararikosta koskevan syytteen nostamista kuultava Ruokavirastoa. Tuomioistuimen on tällaista rikkomusta tai rikosta koskevaa asiaa käsitellessään varattava Ruokavirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

14 §

Maa- ja metsätalousministeriön ohjaus- ja valvontatehtävä sekä puutavara-asetuksen täytäntöönpanoa koskevat tiedot

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä on valvoa Ruokaviraston toimintaa sille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen osalta. Ministeriöllä on oikeus saada Ruokavirastolta salassapitosäännösten estämättä valvonnassa välttämättömiä tietoja ja tehdä tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia Ruokaviraston toimintaan kohdistuvia tarkastuksia.

Ruokaviraston on asetettava yleisön ja komission saataville tiedot puutavara-asetuksen soveltamisesta kyseisen asetuksen 20 artiklassa edellytetyllä tavalla.

15 §

Euroopan unionin tarkastajat

Mitä 5—7 §:ssä säädetään Suomen viranomaisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta, koskee myös Euroopan unionin toimielimiä ja Euroopan unionin jäsenmaiden toimivaltaisia viranomaisia, jos kyse on mainittujen viranomaisten yhteistyössä Ruokaviraston kanssa tehtävästä tarkastuksesta. Mitä 5—7 §:ssä säädetään, koskee tällöin myös maa- ja metsätalousministeriötä.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

3.

Laki

FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain (1425/2014) 2–4, 7 ja 8 § seuraavasti:

2 §

Toimivaltainen viranomainen

FLEGT-lupa-asetuksen 7 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Ruokavirasto.

3 §

Luvan kirjaaminen

Ruokavirasto kirjaa FLEGT-lupa-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kunkin tavaraerän kattavan alkuperäisen FLEGT-luvan sähköiseen tietojärjestelmään.
Ruokaviraston päätös asiassa voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

4 §

Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle

Jos Ruokavirastolla on todennäköisiä perusteita epäillä 5 §:ssä tarkoitetun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta poliisille tai Tullille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin

jättää tekemättä, jos teko on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.

7 §

Tietojen saanti

Ruokavirastolla ja Tullilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toisiltaan 1 §:ssä tarkoitettujen säädösten noudattamisen valvontaa varten välttämättömät tiedot.

Komissiolla sekä sen nimeämillä henkilöillä ja elimillä on salassapitosäännösten estämättä oikeus tutustua 1 §:ssä tarkoitettujen säädösten noudattamisen valvontaa koskeviin asiakirjoihin ja tietoihin.

8 §

Raportointi

Ruokaviraston on asetettava yleisön ja komission saataville tiedot FLEGT-lupa-asetuksen soveltamisesta kyseisen asetuksen 8 artiklassa edellytetyllä tavalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain (419/2011) 8 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 66/2018,

muutetaan 1, 6, 9, 13, 13 a, 13 b, 13 d, 13 e ja 14 a §, sellaisina kuin ne ovat, 1 § laissa 88/2019, 6 § laeissa 1327/2016 ja 66/2018, 9 § laeissa 66/2018 ja 88/2019, 13 § osaksi laissa 88/2019 sekä 13 a, 13 b, 13 d, 13 e ja 14 a § laissa 66/2018, sekä

lisätään lakiin uusi 13 f § seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään Suomen metsäkeskuksen, jäljempänä *metsäkeskus*, henkilötietoja sisältävästä metsätietojärjestelmästä ja siinä olevien tietojen käsittelystä. Jollei tässä laissa toisin säädetä, sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*, ja tietosuojalakia (1050/2018) sekä tietojen ja asiakirjojen julkisuuteen ja niiden luovuttamiseen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Tiedonhallintaan ja tietojärjestelmän käyttöön sovelletaan, jollei tässä laissa

toisin säädetä, julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettua lakia (906/2019) siltä osin kuin lakia sovelletaan itsenäisiin julkisoikeudellisiin laitoksiin.

6 §

Rekisterinpito ja Ruokaviraston tiedonsaantioikeus

Rekisterinpitäjänä toimii metsäkeskus. Rekisterinpitoon liittyviä tehtäviä hoitavat metsäkeskuksessa ne toimihenkilöt, jotka voivat käyttää Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 14 §:n nojalla julkista valtaa tehtäviensä hoitamisessa.

Rekisterinpitäjä ratkaisee tietojärjestelmän käyttöoikeuksia koskevat asiat. Käyttöoikeus voidaan myöntää 4 §:n 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelyyn sellaiselle metsäkeskuksen toimihenkilölle, jolla ei ole oikeutta käyttää julkista valtaa tehtäviensä hoitamisessa. Käyttöoikeus voidaan tällöin myöntää myös 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelyyn lukuun ottamatta julkista valtaa sisältäviin tehtäviin liittyvien hallintoasioiden käsittelyä.

Ruokavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tiedot, jotka ovat välttämättömiä virastolle laissa säädettyjen tehtävien hoitamisessa.

9 §

Tietojen luovuttaminen suoramarkkinointia ja muita osoitteellisia lähetyksiä varten

Maanomistajan yhteystiedot voidaan luovuttaa metsätalouteen liittyvää suoramarkkinointia varten tai mielipide- ja markkinatutkimukseen taikka muihin näihin rinnastettaviin osoitteellisiin lähetyksiin, ellei maanomistaja ole sitä kieltänyt. Suoramarkkinointia varten maanomistajan yhteystietojen valintaperusteena voidaan käyttää henkilön osoitetta, kotikuntaa, ikää, sukupuolta, äidin- tai asiointikieltä ja tietoa siitä, minkä ajan kiinteistö on ollut henkilön omistuksessa tai hallinnassa. Lisäksi suoramarkkinointia varten yhteystietojen valintaperusteena voidaan käyttää kiinteistön tai muun alueen pinta-alaa, sijaintia, pääpuulajia, puuston keskitilavuutta sekä metsänhoitotöitä ja hakkuita koskevia toimenpide-ehdotuksia ja näiden toimenpiteiden ajoitusta.

Yhteismetsälain (109/2003) 48 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden yhteystiedot voidaan luovuttaa suoramarkkinointia varten tai mielipide- ja markkinatutkimukseen taikka muihin näihin rinnastettaviin osoitteellisiin lähetyksiin, ellei henkilö sitä ole kieltänyt. Suoramarkkinointia varten yhteystietojen valintaperusteena voidaan käyttää yhteismetsän alueen, yhteismetsän osakaskunnan kiinteistön tai niihin kuuluvan muun alueen pinta-alaa, sijaintia, pääpuulajia, puuston keskitilavuutta sekä metsänhoitotöitä ja hakkuita koskevia toimenpide-ehdotuksia ja näiden toimenpiteiden ajoitusta.

Tietojen luovuttaminen on sallittua vain siltä osin kuin tiedot ovat tarpeellisia ilmoitettuun 1 ja 2 momentissa mainittuun käyttötarkoitukseen. Luovutettavat tiedot voidaan ryhmitellä valintaperusteiden mukaan. Tietojen luovuttaminen ei ole sallittua sähköisen viestinnän avulla tapahtuvaan suoramarkkinointiin, elleivät sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 24 luvussa säädetyt edellytykset täyty.

13 §

Tietojen luovuttaminen ja sitä koskeva menettely

Tietojen luovuttamista haetaan kirjallisesti metsäkeskukselta.

Henkilötietoja saadaan luovuttaa kopiona, tulosteena tai sähköisesti, jos viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Mainitun lain 13 §:n 2 momentissa säädetyn lisäksi hakemukseen on liitettävä selvitys tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamisesta, jos tiedot talletetaan luovutuksensaajan henkilörekisteriin kestoltaan pitempiaikaista käyttötarkoitusta varten.

Tietojen luovuttamista koskevaan päätökseen on liitettävä tietojen suojaamiseksi tarpeelliset tietojen käytön ehdot ja rajoitukset.

13 a §

Luovutus teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaaminen yksityistä käyttötarkoitusta varten

Luovutettaessa julkisia henkilötietoja metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää yksityistä käyttötarkoitusta varten teknisen rajapinnan avulla ja avattaessa katseluyhteys noudatetaan, mitä 13 §:ssä säädetään. Tällöin metsäkeskuksen on tehtävä päätös luovutuksensaajan hyväksymisestä metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi (*rekisteröintipäätös*). Pääsy maanomistajan tietoihin edellyttää metsäkeskuksen päätöstä henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä.

Tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen luovuttamiseen ei sovelleta julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 24 §:ää. Tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain, jos mainitun lain 4 luvussa säädetyt edellytykset ovat olemassa.

Rekisteröintipäätökseen tulee liittää ehto, jonka mukaan luovutuksensaaja on velvollinen ilmoittamaan metsäkeskukselle harjoittamansa elinkeinotoiminnan tai muun toiminnan lopettamisesta tai muusta seikasta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja. Rekisteröinti tulee peruuttaa, jos luovutuksensaaja ei noudata rekisteröintipäätökseen liitettyjä ehtoja tai rajoituksia. Pääsy maanomistajan tietoihin tulee ilman eri päätöstä estää, jos metsäkeskuksella on syytä epäillä henkilötietojen käsittelyn perusteen olemassaoloa maanomistajalta saamansa ilmoituksen perusteella. Luovutuksensaajan kuulemisen jälkeen metsäkeskuksen tulee päättää rekisteröinnin jatkamisesta tai peruuttamisesta.

13 b §

Luovutus teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaaminen suostumuksen perusteella

Edellä 13 a §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöstä luovutuksensaajan ilmoittaman henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä ei ole tarpeen tehdä, jos maanomistaja on antanut suostumuksen henkilötietojensa käsittelyyn metsäkeskuksen tarjoamassa sähköisessä palvelussa.

13 d §

Luovutus teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaaminen viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle

Tietoja voidaan luovuttaa viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle teknisen rajapinnan avulla tai avata niihin katseluyhteys, jos julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 22 ja 23 §:ssä ja tämän lain 13 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät. Teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avaamista koskevaan päätökseen tulee liittää ehto, jonka mukaan luovutuksensaaja on velvollinen ilmoittamaan metsäkeskukselle sellaisesta toimintaansa koskevasta muutoksesta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja.

13 e §

Ympäristötiedon luovuttaminen

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 13 §:n 2 momentissa ja 16 §:n 3 ja 4 momentissa sekä tämän lain 13, 13 a,13 b ja 13 d §:ssä säädetään, metsätietojärjestelmän julkisia ympäristötietoja saa luovuttaa ilman, että tiedon pyytäjä perustelee pyyntöään. Ympäristötiedoilla tarkoitetaan:

1) metsiä sekä muuta ympäristöä ja sen osa-alueita koskevia tietoja sekä tietoja tekijöistä, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa ympäristön osa-alueisiin;

2) suunnitelmia, sopimuksia sekä tietoja hallinnollisista ja muista toimenpiteistä ja toimista, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa metsiin ja muuhun ympäristöön, niiden osa-alueisiin ja tekijöihin;

3) tietoja 2 kohdassa tarkoitettuihin suunnitelmiin, sopimuksiin sekä hallinnollisiin ja muihin toimenpiteisiin ja toimiin liittyvistä kustannushyötyanalyyseistä sekä muista taloudellisista analyyseistä ja oletuksista; sekä

4) tietoja kulttuurikohteiden ja rakennetun ympäristön tilasta siltä osin kuin niihin vaikuttavat ympäristön osa-alueiden tila tai 2 kohdassa tarkoitetut suunnitelmat, sopimukset taikka hallinnolliset ja muut toimenpiteet ja toimet.

Pyydettyjä ympäristötietoja ei saa yksilöidä luonnollisen henkilön nimen, osoitteen, muun yhteystiedon tai henkilötunnuksen perusteella. Ympäristötietoja voidaan julkaista avoimessa verkossa taikka luovuttaa teknisen rajapinnan avulla tai avaamalla niihin katseluyhteys. Ympäristötietoja saa luovuttaa edelleen.

13 f §

Tietojen saaminen Verohallinnolta

Metsäkeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada pyynnöstä Verohallinnolta seuraavat julkisten hallintotehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot:

1) kuolinpesän asianhoitajan nimi, henkilötunnus, yritys- ja yhteisötunnus sekä yhteystiedot;

2) maanomistajan nimi, henkilötunnus, yritys- ja yhteisötunnus sekä tieto maanomistajan harjoittaman toiminnan oikeudellisesta muodosta;

3) kiinteistön hallintaoikeuden haltijan nimi, henkilötunnus, yritys- ja yhteisötunnus sekä tieto hallintaoikeuden haltijan harjoittaman toiminnan oikeudellisesta muodosta;

4) kiinteistön yhteisomistajien muodostaman verotusyhtymän yritys- ja yhteisötunnus; sekä

5) puolisoiden yhdessä harjoittamaan metsätalouteen kuuluvan kiinteistön osalta puolisoiden yhteinen yritys- ja yhteisötunnus.

Metsäkeskuksella on oikeus saada edellä mainitut tiedot maksutta. Tiedot voidaan luovuttaa metsäkeskukselle teknisen rajapinnan avulla tai muutoin sähköisesti.

14 a §

Luovutuksensaajan informointi

Luovutettaessa ympäristötietoja 13 e §:n nojalla luovutuksensaajaa tulee informoida siitä, että henkilötietojen suojaa koskevat säännökset tulevat sovellettaviksi, jos ympäristötietoja yhdistetään luonnollisia henkilöitä koskeviin tietoihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 9 §:n 2 momenttia sovelletaan vasta kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Sitä ennen metsäkeskuksen on huolehdittava siitä, että rekisteröity voi saada tiedon oikeudesta kieltää yhteystietojensa luovutus mainitussa momentissa mainittuihin tarkoituksiin.

5.

Laki

metsästyslain 38 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan metsästyslain (615/1993) 38 b §, sellaisena kuin se on laeissa 504/2017 ja 100/2019, seuraavasti:

38 b §

Saalisrekisteri

Suomen riistakeskus pitää automaattisen tietojenkäsittelyn avulla saalisrekisteriä, jota käytetään riistakantojen seurantaan ja käytön suunnitteluun, metsästyksen valvontaan sekä tilastojen laatimiseen.

Saalisrekisteriin merkitään tässä laissa tarkoitettujen saalisilmoitusten perusteella:

1) metsästäjän nimi;
2) metsästäjänumero;
3) tiedot pyydystetystä eläimestä;
4) pyydystämistä koskeva aika ja paikka.

Tietojen julkisuudesta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) sekä henkilötietojen käsittelystä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 ja tietosuojalaissa (1050/2018). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään. Rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tarpeelliset 2 momentissa luetellut saalisrekisterin tiedot riistakantojen seurantaa ja käytön suunnittelua sekä metsästyksen valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriölle, riistanhoitoyhdistyksille, Luonnonvarakeskukselle, Metsähallitukselle, metsästyksen valvonnasta vastaaville viranomaisille sekä riistahallintolain (158/2011) 23 §:ssä tarkoitetulle metsästyksenvalvojalle.

Saalisrekisterin sisältämät henkilötiedot poistetaan kymmenen vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jonka aikana henkilö on antanut viimeisen saalisilmoituksen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 7 c §, sellaisena kuin se on laeissa 967/2017 ja 99/2019, seuraavasti:

7 c §

Rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa metsästäjärekisterin ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä:

1) metsästäjien ryhmävakuutusta hoitavalle vakuutuslaitokselle tässä laissa tarkoitettujen vakuutusasioiden hoitamista varten;

2) maa- ja metsätalousministeriölle riistakantojen käytön suunnittelua varten;

3) riistanhoitoyhdistyksille riistakantojen käytön suunnittelua ja riistanhoitomaksujen seurantaa sekä metsästäjien koulutuksen suunnittelua ja neuvontaa varten;

4) metsästyslain 88 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille tahoille ja riistanhoitoyhdistyksille metsästyksen valvontaa varten;

5) poliisille ja Metsähallitukselle lupaharkintaa varten; sekä

6) Luonnonvarakeskukselle tutkimusta ja tilastojen laatimista varten.

Rekisterinpitäjä voi salassapitosäännösten estämättä kohtuullista maksua vastaan luovuttaa metsästäjärekisteriin merkittyjen henkilöiden nimi- ja osoitetietoja myös metsästysalan suoramarkkinointiin, jos rekisteröity on antanut tähän suostumuksensa.

Rekisterissä olevien tietojen käsittelystä säädetään muutoin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, tämän lain 7 a §:n 3 momentissa mainitussa asetuksessa ja tietosuojalaissa. Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä tämän lain 7 a §:n 3 momentissa mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 24.9.2020

Pääministeri

Sanna Marin

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Liite
Rinnakkaistekstit

1.

Laki

yhteismetsälain 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteismetsälain (109/2003) 48 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
48 §	48 §
Yhteismetsiä koskeva rekisteri	*Yhteismetsiä koskeva rekisteri*
Metsäkeskuksen on pidettävä toimialueellaan olevista yhteismetsistä julkista rekisteriä. Rekisteriin on merkittävä:	Metsäkeskuksen on pidettävä toimialueellaan olevista yhteismetsistä julkista rekisteriä. Rekisteriin on merkittävä:
1) yhteismetsän osakaskunnan ohjesääntö ja sen muutokset;	1) yhteismetsän osakaskunnan ohjesääntö ja sen muutokset;
2) hoitokunnan jäsenet, varajäsenet ja toimitsijat sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa;	2) hoitokunnan jäsenet, varajäsenet ja toimitsijat sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa;
3) yhteismetsän toiminimen kirjoittamiseen oikeutetut henkilöt sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa; sekä	3) yhteismetsän toiminimen kirjoittamiseen oikeutetut henkilöt sekä heidän kotipaikkansa ja osoitteensa; sekä
4) tieto 50 §:ssä tarkoitetusta ulosmittauksesta sekä ulosmittauksen raukeamisesta ja lakkaamisesta.	4) tieto 50 §:ssä tarkoitetusta ulosmittauksesta sekä ulosmittauksen raukeamisesta ja lakkaamisesta.
Yhteismetsän osakaskunnan on viivytyksettä ilmoitettava metsäkeskukselle rekisteriin merkittäväksi 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot.	Yhteismetsän osakaskunnan on viivytyksettä ilmoitettava metsäkeskukselle rekisteriin merkittäväksi 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot. *Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa mainittujen henkilöiden muut yhteystiedot.*
Mitä 1 momentissa mainittuun rekisteriin on merkitty, katsotaan tulleen sivullisen tietoon.	*Rekisteri on osa Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetussa laissa (419/2011) tarkoitettua metsäkeskuksen metsätietojärjestelmää. Sen estämättä, mitä mainitun lain ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, jokaisella on oikeus saada 1 momentin*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot osoitteita lukuun ottamatta. Mitä rekisteriin on merkitty, katsotaan tulleen sivullisen tietoon. *Edellä 1 momentissa mainitut tiedot osoitteita lukuun ottamatta voidaan julkaista metsäkeskuksen verkkosivulla tietopalveluna. Tietopalvelusta voidaan hakea tietoja rajattuna hakuna käyttäen hakuperusteena yhteismetsän osakaskunnan nimeä tai muuta yhteismetsän yksilöivää tietoa. Luonnollisen henkilön nimeä, osoitetta tai muuta yhteystietoa ei saa käyttää hakuperusteena.* ——— *Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .* ———

2.

Laki

puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta annetun lain (897/2013) 2, 4–11, 14 ja 15 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 §	2 §
Toimivaltainen viranomainen	*Toimivaltainen viranomainen*
Puutavara-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Maaseutuvirasto. Lisäksi Suomen metsäkeskus, *Elintarviketurvallisuusvirasto*, Tulli ja Suomen ympäristökeskus hoitavat tämän lain täytäntöönpanoon liittyvät niille säädetyt tehtävät.	Puutavara-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on *Ruokavirasto*. Lisäksi Suomen metsäkeskus, Tulli ja Suomen ympäristökeskus hoitavat tämän lain täytäntöönpanoon liittyvät niille säädetyt tehtävät.

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
4 §	4 §
Valvonta	*Valvonta*
Maaseutuvirasto vastaa puutavara-asetuksen toimeenpanoon liittyvästä valvonnasta ja sen järjestämisestä.	*Ruokavirasto* vastaa puutavara-asetuksen toimeenpanoon liittyvästä valvonnasta ja sen järjestämisestä.
5 §	5 §
Tarkastukset	*Tarkastukset*
Maaseutuvirastolla on oikeus tehdä tarkastuksia 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten noudattamisen valvonnan edellyttämässä laajuudessa niissä kulkuneuvoissa sekä liike-, varasto- tai muissa vastaavissa ammatin tai elinkeinon harjoittamiseen käytettävissä tiloissa ja muilla alueilla, joissa on asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää tai jäljitettävyyttä koskevia asiakirjoja taikka puutavaroita tai puutuotteita. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään. Tarkastusta ei saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.	*Ruokavirastolla* on oikeus tehdä tarkastuksia 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten noudattamisen valvonnan edellyttämässä laajuudessa niissä kulkuneuvoissa sekä liike-, varasto- ja muissa vastaavissa ammatin tai elinkeinon harjoittamiseen käytettävissä tiloissa ja muilla alueilla, joissa on asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää tai jäljitettävyyttä koskevia asiakirjoja taikka puutavaroita tai puutuotteita. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään. Tarkastusta ei saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.
Ulkopuolinen asiantuntija voi Maaseutuviraston pyynnöstä avustaa tarkastuksessa. Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan hallintolakia, kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää. Asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen toimiessaan tämän lain mukaisissa tehtävissä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).	Ulkopuolinen asiantuntija voi *Ruokaviraston* pyynnöstä avustaa tarkastuksessa. Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan hallintolakia, kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), *julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettua lakia (906/2019) sekä* valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää. Asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen toimiessaan tämän lain mukaisissa tehtävissä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).
Toimijan, kauppaa käyvän ja muun tarkastuksen kohteena olevan on avustettava Maaseutuvirastoa tarkastuksen tekemisessä. Maaseutuvirastolla on tarkastusta suorittaessaan oikeus ottaa asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää sekä puutavaran ja puutuotteiden jäljitettävyyttä koskevat asiakirjat tai niistä laadittu jäljennös sekä muuta tarkastettavaa aineistoa haltuunsa, jos se on tarkastuksen	Toimijan, kauppaa käyvän ja muun tarkastuksen kohteena olevan on avustettava *Ruokavirastoa* tarkastuksen tekemisessä. *Ruokavirastolla* on tarkastusta suorittaessaan oikeus ottaa asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää sekä puutavaran ja puutuotteiden jäljitettävyyttä koskevat asiakirjat tai niistä laadittu jäljennös sekä muuta tarkastettavaa aineistoa haltuunsa, jos se on tarkastuksen kohteena

Voimassa oleva laki

kohteena olevien seikkojen selvittämisen kannalta välttämätöntä. Lisäksi Maaseutuvirastolla on oikeus tarkastuksen yhteydessä tehdä puutavaraan tai puutuotteeseen liittyviä tutkimuksia ja ottaa korvauksetta valvontaa varten tarpeellinen määrä näytteitä.

Suomen metsäkeskuksella ja *Elintarviketurvallisuusvirastolla* on oikeus tehdä tässä pykälässä tarkoitettu tarkastus Maaseutuviraston antaman valtuutuksen perusteella.

6 §

Tietojensaanti toimijalta ja kauppaa käyvältä

Maaseutuvirastolla on oikeus saada toimijalta ja kauppaa käyvältä ne tiedot, jotka ovat tarpeen 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten valvonnassa. Sama oikeus on Suomen metsäkeskuksella *ja Elintarviketurvallisuusvirastolla,* jos Maaseutuvirasto on antanut niille 5 §:n 4 momentissa tarkoitetun valtuutuksen tehdä toimijaa ja kauppaa käyvää koskevan tarkastuksen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia tietoja, jotka yksityistä liiketoimintaa taikka yksityisen taloudellista asemaa koskevina olisivat muutoin salassa pidettävä.

7 §

Tietojensaanti viranomaiselta ja muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta

Maaseutuvirasto, Suomen metsäkeskus, *Elintarviketurvallisuusvirasto*, Tulli ja Suomen ympäristökeskus ovat salassapitosäännösten estämättä velvollisia antamaan toisilleen 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten valvonnassa välttämättömät tiedot. Mainituilla viranomaisilla ja Suomen metsäkeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muulta viranomaiselta tai muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten valvonnassa välttämättömät tiedot.

Suomen metsäkeskuksen on omasta aloitteestaan ilmoitettava Maaseutuvirastolle, jos

Ehdotus

olevien seikkojen selvittämisen kannalta välttämätöntä. Lisäksi *Ruokavirastolla* on oikeus tarkastuksen yhteydessä tehdä puutavaraan tai puutuotteeseen liittyviä tutkimuksia ja ottaa korvauksetta valvontaa varten tarpeellinen määrä näytteitä.

Suomen metsäkeskuksella on oikeus tehdä tässä pykälässä tarkoitettu tarkastus *Ruokaviraston* antaman valtuutuksen perusteella.

6 §

Tietojensaanti toimijalta ja kauppaa käyvältä

Ruokavirastolla on oikeus saada toimijalta ja kauppaa käyvältä ne tiedot, jotka ovat tarpeen 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten valvonnassa. Sama oikeus on Suomen metsäkeskuksella, jos *Ruokavirasto* on antanut *sille* 5 §:n 4 momentissa tarkoitetun valtuutuksen tehdä toimijaa ja kauppaa käyvää koskevan tarkastuksen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia tietoja, jotka yksityistä liiketoimintaa tai yksityisen taloudellista asemaa koskevina olisivat muutoin salassa pidettävä.

7 §

Tietojensaanti viranomaiselta ja muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta

Ruokavirasto, Suomen metsäkeskus, Tulli ja Suomen ympäristökeskus ovat salassapitosäännösten estämättä velvollisia antamaan toisilleen 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten valvonnassa välttämättömät tiedot. Mainituilla viranomaisilla ja Suomen metsäkeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muulta viranomaiselta tai muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta 1 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten valvonnassa välttämättömät tiedot.

Voimassa oleva laki

sillä on todennäköisiä perusteita epäillä sellaisen metsälain (1093/1996) 18 §:ssä tarkoitetun teon tai laiminlyönnin tapahtuneen, joka liittyy metsänkäyttöilmoituksen tekemiseen tai puuston hakkuuseen. Suomen metsäkeskuksella ei kuitenkaan ole ilmoitusvelvollisuutta, jos lainvastaisen toimenpiteen osalta on ryhdytty metsälain 20 §:ssä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin tai jos teko tai laiminlyönti on sellainen, josta metsäkeskus saa metsälain 22 §:n nojalla jättää tekemättä ilmoituksen poliisille.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla. Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain (419/2011) 8 §:n 1 momentista poiketen Suomen metsäkeskus on velvollinen avaamaan teknisen käyttöyhteyden metsätietojärjestelmään Maaseutuvirastoa varten tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen luovuttamista varten.

8 §

Kehotuksen antaminen

Jos asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää koskevan velvoitteen noudattamisen valvonnassa tai muuten havaitaan puutteita mainitun velvoitteen noudattamisessa, Maaseutuviraston on annettava toimijalle kirjallinen kehotus puutteiden korjaamiseksi taikka virheellisen menettelyn lopettamiseksi sekä asetettava määräaika, jonka kuluessa näin on meneteltävä. Sama koskee puutavaran ja puutuotteiden jäljitettävyyttä koskevan velvoitteen noudattamisen valvontaa.

9 §

Korjausmääräys, kielto ja uhkasakko

Jos asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän puutteita ei ole korjattu 8 §:n mukaisen kehotuksen tarkoittamalla tavalla ja määrä-

Ehdotus

Suomen metsäkeskuksen on omasta aloitteestaan ilmoitettava *Ruokavirastolle*, jos sillä on todennäköisiä perusteita epäillä sellaisen metsälain (1093/1996) 18 §:ssä tarkoitetun teon tai laiminlyönnin tapahtuneen, joka liittyy metsänkäyttöilmoituksen tekemiseen tai puuston hakkuuseen. Suomen metsäkeskuksella ei kuitenkaan ole ilmoitusvelvollisuutta, jos lainvastaisen toimenpiteen osalta on ryhdytty metsälain 20 §:ssä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin taikka jos teko tai laiminlyönti on sellainen, josta metsäkeskus saa metsälain 22 §:n nojalla jättää tekemättä ilmoituksen poliisille.

8 §

Kehotuksen antaminen

Jos asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää koskevan velvoitteen noudattamisen valvonnassa tai muuten havaitaan puutteita mainitun velvoitteen noudattamisessa, *Ruokaviraston* on annettava toimijalle kirjallinen kehotus puutteiden korjaamiseksi tai virheellisen menettelyn lopettamiseksi sekä asetettava määräaika, jonka kuluessa näin on meneteltävä. Sama koskee puutavaran ja puutuotteiden jäljitettävyyttä koskevan velvoitteen noudattamisen valvontaa.

9 §

Korjausmääräys, kielto ja uhkasakko

Jos asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän puutteita ei ole korjattu 8 §:n *mukaisessa kehotuksessa tarkoitetulla* tavalla ja määräajassa, *Ruokaviraston* on määrättävä toimija

Voimassa oleva laki

ajassa, Maaseutuviraston on määrättävä toimija asettamassaan määräajassa korjaamaan puutteet. Määräys voidaan antaa vain, jos:

1) toimija on saattanut markkinoille puutavaraa tai puutuotteita ilman asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää; tai

2) toimijan asianmukaisen huolellisuuden järjestelmässä on toistuvasti ollut merkittäviä puutteita.

Maaseutuvirasto voi kieltää toimijaa saattamasta markkinoille sellaista puutavaraa tai sellaisia puutuotteita, joiden osalta toimija ei ole noudattanut 1 momentissa tarkoitettua korjausmääräystä. Kielto on annettava määräaikaisena ja sen voimassaoloaika voi olla enintään kolme kuukautta. Jos toimija saattaa puutavaraa tai puutuotteita markkinoille kausiluonteisesti, kiellon voimassaoloaika voi kuitenkin olla enintään vuosi. Kielto on viipymättä peruutettava, kun asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän puutteet on korjattu Maaseutuviraston hyväksymällä tavalla.

Maaseutuvirasto voi asettaa 2 momentissa säädetyn kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990). Maaseutuviraston tehtävänä on valvoa kiellon noudattamista. Maahantuonnin osalta kiellon noudattamista valvoo kuitenkin Tulli.

10 §

Virka-apu

Maaseutuvirastolla on oikeus tarvittaessa saada virka-apua muilta viranomaisilta tämän lain mukaisten valvonta- ja tarkastustehtävien suorittamiseksi.

11 §

Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle ja Maaseutuviraston kuuleminen

Jos Maaseutuvirastolla on todennäköisiä perusteita epäillä 12 §:ssä tarkoitetun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta esitutkintaviranomaiselle esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos teko on

Ehdotus

asettamassaan määräajassa korjaamaan puutteet. Määräys voidaan antaa vain, jos:

1) toimija on saattanut markkinoille puutavaraa tai puutuotteita ilman asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää; taikka

2) toimijan asianmukaisen huolellisuuden järjestelmässä on toistuvasti ollut merkittäviä puutteita.

Ruokavirasto voi kieltää toimijaa saattamasta markkinoille sellaista puutavaraa tai sellaisia puutuotteita, joiden osalta toimija ei ole noudattanut 1 momentissa tarkoitettua korjausmääräystä. Kielto on annettava määräaikaisena ja sen voimassaoloaika voi olla enintään kolme kuukautta. Jos toimija saattaa puutavaraa tai puutuotteita markkinoille kausiluonteisesti, kiellon voimassaoloaika voi kuitenkin olla enintään vuosi. Kielto on viipymättä peruutettava, kun asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän puutteet on korjattu *Ruokaviraston* hyväksymällä tavalla.

Ruokavirasto voi asettaa 2 momentissa säädetyn kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990). *Ruokaviraston* tehtävänä on valvoa kiellon noudattamista. Maahantuonnin osalta kiellon noudattamista valvoo kuitenkin Tulli.

10 §

Virka-apu

Ruokavirastolla on oikeus tarvittaessa saada virka-apua muilta viranomaisilta tämän lain mukaisten valvonta- ja tarkastustehtävien suorittamiseksi.

11 §

Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle ja ***Ruokaviraston*** *kuuleminen*

Jos *Ruokavirastolla* on todennäköisiä perusteita epäillä 12 §:ssä tarkoitetun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta esitutkintaviranomaiselle esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos teko on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä

Voimassa oleva laki

olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.

Syyttäjän on ennen puutavararikkomusta tai puutavararikosta koskevan syytteen nostamista kuultava Maaseutuvirastoa. Tuomioistuimen on tällaista rikkomusta tai rikosta koskevaa asiaa käsitellessään varattava Maaseutuvirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

14 §

Maa- ja metsätalousministeriön ohjaus- ja valvontatehtävä

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä on valvoa Maaseutuviraston toimintaa sille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen osalta. Ministeriöllä on oikeus saada Maaseutuvirastolta salassapitosäännösten estämättä valvonnassa välttämättömiä tietoja ja tehdä tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia Maaseutuviraston toimintaan kohdistuvia tarkastuksia.

Maaseutuviraston on laadittava puutavara-asetuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kertomus ja toimitettava se neljä viikkoa ennen mainitussa säännöksessä tarkoitettua määräaikaa maa- ja metsätalousministeriölle. Maaseutuvirasto voi toimittaa kertomuksen komissiolle vasta sen jälkeen, kun maa- ja metsätalousministeriö on päättänyt kertomuksen hyväksymisestä.

15 §

Euroopan unionin tarkastajat

Mitä 5–7 §:ssä säädetään Suomen viranomaisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta, koskee myös Euroopan unionin toimielimiä ja Euroopan unionin jäsenmaiden toimivaltaisia viranomaisia, jos kyse on mainittujen viranomaisten yhteistyössä Maaseutuviraston kanssa tehtävästä tarkastuksesta. Mitä 5–7 §:ssä säädetään, koskee tällöin myös maa- ja metsätalousministeriötä.

Ehdotus

yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.

Syyttäjän on ennen puutavararikkomusta tai puutavararikosta koskevan syytteen nostamista kuultava *Ruokavirastoa*. Tuomioistuimen on tällaista rikkomusta tai rikosta koskevaa asiaa käsitellessään varattava *Ruokavirastolle* tilaisuus tulla kuulluksi.

14 §

Maa- ja metsätalousministeriön ohjaus- ja valvontatehtävä ***sekä puutavara-asetuksen täytäntöönpanoa koskevat tiedot***

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä on valvoa *Ruokaviraston* toimintaa sille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen osalta. Ministeriöllä on oikeus saada *Ruokavirastolta* salassapitosäännösten estämättä valvonnassa välttämättömiä tietoja ja tehdä tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia *Ruokaviraston* toimintaan kohdistuvia tarkastuksia.

Ruokaviraston on asetettava yleisön ja komission saataville tiedot puutavara-asetuksen soveltamisesta kyseisen asetuksen 20 artiklassa edellytetyllä tavalla.

15 §

Euroopan unionin tarkastajat

Mitä 5—7 §:ssä säädetään Suomen viranomaisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta, koskee myös Euroopan unionin toimielimiä ja Euroopan unionin jäsenmaiden toimivaltaisia viranomaisia, jos kyse on mainittujen viranomaisten yhteistyössä *Ruokaviraston* kanssa tehtävästä tarkastuksesta. Mitä 5—7 §:ssä säädetään, koskee tällöin myös maa- ja metsätalousministeriötä.

———

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan FLEGT-lupajärjestelmästä annetun lain (1425/2014) 2–4, 7 ja 8 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 §	2 §
Toimivaltainen viranomainen	*Toimivaltainen viranomainen*
FLEGT-lupa-asetuksen 7 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Maaseutuvirasto.	FLEGT-lupa-asetuksen 7 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on *Ruokavirasto.*
3 §	3 §
Luvan kirjaaminen	*Luvan kirjaaminen*
Maaseutuvirasto kirjaa FLEGT-lupa-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kunkin tavaraerän kattavan alkuperäisen FLEGT-luvan sähköiseen tietojärjestelmään. Maaseutuviraston päätös asiassa voidaan allekirjoittaa koneellisesti.	*Ruokavirasto* kirjaa FLEGT-lupa-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kunkin tavaraerän kattavan alkuperäisen FLEGT-luvan sähköiseen tietojärjestelmään. *Ruokaviraston* päätös asiassa voidaan allekirjoittaa koneellisesti.
4 §	4 §
Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle	*Ilmoitus esitutkintaviranomaiselle*
Jos Maaseutuvirastolla on todennäköisiä perusteita epäillä 5 §:ssä tarkoitetun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta poliisille	Jos *Ruokavirastolla* on todennäköisiä perusteita epäillä 5 §:ssä tarkoitetun teon tapahtuneen, sen on ilmoitettava asiasta poliisille tai

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
tai Tullille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos teko on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.	Tullille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos teko on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen eikä yleinen etu vaadi asian tarkempaa selvittämistä.
7 §	7 §
Tietojen saanti	*Tietojen saanti*
Maaseutuvirastolla ja Tullilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toisiltaan 1 §:ssä tarkoitettujen säädösten noudattamisen valvontaa varten välttämättömät tiedot.	*Ruokavirastolla* ja Tullilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toisiltaan 1 §:ssä tarkoitettujen säädösten noudattamisen valvontaa varten välttämättömät tiedot.
Komissiolla tai sen nimeämillä henkilöillä tai elimillä on salassapitosäännösten estämättä oikeus tutustua 1 §:ssä tarkoitettujen säädösten noudattamisen valvontaa koskeviin asiakirjoihin ja tietoihin.	Komissiolla sekä sen nimeämillä henkilöillä ja elimillä on salassapitosäännösten estämättä oikeus tutustua 1 §:ssä tarkoitettujen säädösten noudattamisen valvontaa koskeviin asiakirjoihin ja tietoihin.
8 §	8 §
Raportointi	*Raportointi*
Maaseutuvirasto laatii FLEGT-lupa-asetuksen 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen ja toimittaa sen Euroopan komissiolle.	*Ruokaviraston* on asetettava yleisön ja komission saataville tiedot FLEGT-lupa-asetuksen soveltamisesta kyseisen asetuksen 8 artiklassa edellytetyllä tavalla.
	———
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	———

4.

Laki

Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain (419/2011) 8 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 66/2018,

muutetaan 1 §, 6, 9, 13, 13 a, 13 b, 13 d, 13 e ja 14 a §, sellaisena kuin niistä ovat 1 § laissa 88/2019, 6 § osaksi laeissa 66/2018 ja 1327/2016, 9 § osaksi laeissa 66/2018 ja 88/2019, 13 § osaksi laissa 88/2019 sekä 13 a, 13 b, 13 d, 13 e ja 14 a § laissa 66/2018 sekä

lisätään lakiin uusi 13 f § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
1 §	1 §
Lain soveltamisala	*Lain soveltamisala*
Tässä laissa säädetään Suomen metsäkeskuksen, jäljempänä *metsäkeskus*, henkilötietoja sisältävästä metsätietojärjestelmästä ja siinä olevien tietojen käsittelystä. Jollei tässä laissa toisin säädetä, sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (*yleinen tietosuoja-asetus*) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*, ja tietosuojalakia (1050/2018) sekä tietojen ja asiakirjojen julkisuuteen ja niiden luovuttamiseen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).	Tässä laissa säädetään Suomen metsäkeskuksen, jäljempänä *metsäkeskus*, henkilötietoja sisältävästä metsätietojärjestelmästä ja siinä olevien tietojen käsittelystä. Jollei tässä laissa toisin säädetä, sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (*yleinen tietosuoja-asetus*) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*, ja tietosuojalakia (1050/2018) sekä tietojen ja asiakirjojen julkisuuteen ja niiden luovuttamiseen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). *Tiedonhallintaan ja tietojärjestelmän käyttöön sovelletaan, jollei tässä laissa toisin säädetä, julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettua lakia (906/2019) siltä osin kuin lakia sovelletaan itsenäisiin julkisoikeudellisiin laitoksiin.*
6 §	6 §
Rekisterinpitäjä, rekisterinpitoon liittyvät vastuut ja tietojen käsittelyyn oikeutetut	***Rekisterinpito ja Ruokaviraston tiedonsaantioikeus***

Voimassa oleva laki

Rekisterinpitäjänä toimii metsäkeskus. Rekisterinpitoon liittyviä tehtäviä hoitavat metsäkeskuksessa ne toimihenkilöt, jotka voivat käyttää Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 14 §:n nojalla julkista valtaa tehtäviensä hoitamisessa

Rekisterinpitäjä ratkaisee tietojärjestelmän käyttöoikeuksia koskevat asiat. Käyttöoikeus voidaan myöntää 4 §:n 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelyyn sellaiselle metsäkeskuksen toimihenkilölle, jolla ei ole oikeutta käyttää julkista valtaa tehtäviensä hoitamisessa. Käyttöoikeus voidaan tällöin myöntää myös 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelyyn lukuun ottamatta julkista valtaa sisältäviin tehtäviin liittyvien hallintoasioiden käsittelyä.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Maaseutuvirastolla on oikeus katsella teknisen käyttöyhteyden avulla tietojärjestelmän tietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Niillä ei ole oikeutta tallettaa tai muuttaa tietojärjestelmän tietoja.

9 §

Tietojen luovuttaminen suoramarkkinointia ja muita osoitteellisia lähetyksiä varten

Maanomistajan yhteystiedot voidaan luovuttaa metsätalouteen liittyvää suoramarkkinointia varten, ellei maanomistaja ole sitä kieltänyt. Maanomistajan yhteystietojen valintaperusteena voidaan käyttää henkilön osoitetta, kotikuntaa, ikää, sukupuolta, äidin- tai asiointikieltä ja tietoa siitä, minkä ajan kiinteistö on ollut henkilön omistuksessa tai hallinnassa. Lisäksi yhteystietojen valintaperusteena voidaan käyttää tilan tai muun alueen pinta-alaa, sijaintia, pääpuulajia, puuston keskitilavuutta sekä metsänhoitotöitä ja hakkuita koskevia toimenpide-ehdotuksia ja näiden toimenpiteiden ajoitusta. *Luovutettavat tiedot voidaan ryhmitellä valintaperusteiden mukaan.*

Ehdotus

Rekisterinpitäjänä toimii metsäkeskus. Rekisterinpitoon liittyviä tehtäviä hoitavat metsäkeskuksessa ne toimihenkilöt, jotka voivat käyttää Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 14 §:n nojalla julkista valtaa tehtäviensä hoitamisessa.

Rekisterinpitäjä ratkaisee tietojärjestelmän käyttöoikeuksia koskevat asiat. Käyttöoikeus voidaan myöntää 4 §:n 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelyyn sellaiselle metsäkeskuksen toimihenkilölle, jolla ei ole oikeutta käyttää julkista valtaa tehtäviensä hoitamisessa. Käyttöoikeus voidaan tällöin myöntää myös 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelyyn lukuun ottamatta julkista valtaa sisältäviin tehtäviin liittyvien hallintoasioiden käsittelyä.

Ruokavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tiedot, jotka ovat välttämättömiä virastolle laissa säädettyjen tehtävien hoitamisessa.

9 §

Tietojen luovuttaminen suoramarkkinointia ja muita osoitteellisia lähetyksiä varten

Maanomistajan yhteystiedot voidaan luovuttaa metsätalouteen liittyvää suoramarkkinointia varten *tai mielipide- ja markkinatutkimukseen taikka muihin näihin rinnastettaviin osoitteellisiin lähetyksiin,* ellei maanomistaja ole sitä kieltänyt. *Suoramarkkinointia varten* maanomistajan yhteystietojen valintaperusteena voidaan käyttää henkilön osoitetta, kotikuntaa, ikää, sukupuolta, äidin- tai asiointikieltä ja tietoa siitä, minkä ajan kiinteistö on ollut henkilön omistuksessa tai hallinnassa. Lisäksi *suoramarkkinointia varten* yhteystietojen valintaperusteena voidaan käyttää *kiinteistön* tai muun alueen pinta-alaa, sijaintia, pääpuulajia, puuston keskitilavuutta sekä met-

Voimassa oleva laki

Tietojen luovuttaminen on sallittua vain siltä osin kuin tiedot ovat tarpeellisia ilmoitettuun markkinointitarkoitukseen. Tietojen luovuttaminen ei ole sallittua sähköisen viestinnän avulla tapahtuvaan suoramarkkinointiin, elleivät tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) 24 luvussa säädetyt edellytykset täyty.

Maanomistajan yhteystiedot voidaan luovuttaa mielipide- ja markkinatutkimukseen taikka muihin näihin rinnastettaviin osoitteellisiin lähetyksiin, jollei rekisteröity sitä ole kieltänyt.

13 §

Tietojen luovuttaminen ja sitä koskeva menettely

Tietojen luovuttamista haetaan kirjallisesti metsäkeskukselta.

Rekisterinpitäjä ratkaisee rekisterinpitoon liittyviä tehtäviä hoitavan toimihenkilön esittelystä tietojen luovutusta koskevan asian.

Metsätietojärjestelmästä saa antaa henkilötietoja sisältävän kopion tai tulosteen tai sen tiedot sähköisessä muodossa, jos viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyt tietojen luovuttamisen edellytykset täyttyvät. Sen lisäksi, mitä

Ehdotus

sänhoitotöitä ja hakkuita koskevia toimenpide-ehdotuksia ja näiden toimenpiteiden ajoitusta.

Yhteismetsälain (109/2003) 48 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden yhteystiedot voidaan luovuttaa suoramarkkinointia varten tai mielipide- ja markkinatutkimukseen taikka muihin näihin rinnastettaviin osoitteellisiin lähetyksiin, ellei henkilö sitä ole kieltänyt. Suoramarkkinointia varten yhteystietojen valintaperusteena voidaan käyttää yhteismetsän alueen, yhteismetsän osakaskunnan kiinteistön tai niihin kuuluvan muun alueen pinta-alaa, sijaintia, pääpuulajia, puuston keskitilavuutta sekä metsänhoitotöitä ja hakkuita koskevia toimenpide-ehdotuksia ja näiden toimenpiteiden ajoitusta.

Tietojen luovuttaminen on sallittua vain siltä osin kuin tiedot ovat tarpeellisia ilmoitettuun 1 ja 2 momentissa mainittuun käyttötarkoitukseen. Luovutettavat tiedot voidaan ryhmitellä valintaperusteiden mukaan. Tietojen luovuttaminen ei ole sallittua sähköisen viestinnän avulla tapahtuvaan suoramarkkinointiin, elleivät sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 24 luvussa säädetyt edellytykset täyty.

13 §

Tietojen luovuttaminen ja sitä koskeva menettely

Tietojen luovuttamista haetaan kirjallisesti metsäkeskukselta.

Henkilötietoja saadaan luovuttaa kopiona, tulosteena tai sähköisesti, jos viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Mainitun lain 13 §:n 2 momentissa säädetyn lisäksi hakemukseen on liitettävä selvitys tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamisesta, jos tiedot talletetaan luovutuksensaajan henkilörekisteriin kestoltaan pitempiaikaista käyttötarkoitusta varten.

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
mainitun lain 13 §:n 2 momentissa säädetään, tiedon pyytäjän on liitettävä hakemukseen tietosuoja-asetuksen 30 artiklan mukainen seloste käsittelytoimista, jos tiedot talletetaan luovutuksensaajan henkilörekisteriin kestoltaan pitempiaikaista käyttötarkoitusta varten. Tietojen luovuttamista koskevaan päätökseen on liitettävä tietojen suojaamiseksi tarpeelliset tietojen käytön ehdot ja rajoitukset.	Tietojen luovuttamista koskevaan päätökseen on liitettävä tietojen suojaamiseksi tarpeelliset tietojen käytön ehdot ja rajoitukset.
13 a §	13 a §
Teknisen käyttöyhteyden avaaminen	***Luovutus teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaaminen yksityistä käyttötarkoitusta varten***
Teknisen käyttöyhteyden avaamiseen sovelletaan 13 §:ssä säädettyä menettelyä.	*Luovutettaessa julkisia henkilötietoja metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää yksityistä käyttötarkoitusta varten teknisen rajapinnan avulla ja avattaessa katseluyhteys noudatetaan, mitä 13 §:ssä säädetään. Tällöin metsäkeskuksen on tehtävä päätös luovutuksensaajan hyväksymisestä metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi* (***rekisteröintipäätös***). *Pääsy maanomistajan tietoihin edellyttää metsäkeskuksen päätöstä henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä.*
	Tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen luovuttamiseen ei sovelleta julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 24 §:ää. Tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain, jos mainitun lain 4 luvussa säädetyt edellytykset ovat olemassa.
Tekninen käyttöyhteys voidaan avata, jos rekisterinpitäjä on päätöksellään rekisteröinyt luovutuksensaajan metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi ja hyväksynyt luovutuksensaajan ilmoittaman henkilötietojen käsittelyn perusteen. Päätökseen tulee liittää ehto, jonka mukaan luovutuksensaaja on velvollinen ilmoittamaan metsäkeskukselle harjoittamansa elinkeinotoiminnan tai muun toiminnan lopettamisesta tai muusta seikasta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja.	*Rekisteröintipäätökseen tulee liittää ehto, jonka mukaan luovutuksensaaja on velvollinen ilmoittamaan metsäkeskukselle harjoittamansa elinkeinotoiminnan tai muun toiminnan lopettamisesta tai muusta seikasta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja. Rekisteröinti tulee peruuttaa, jos luovutuksensaaja ei noudata rekisteröintipäätökseen liitettyjä ehtoja*

Voimassa oleva laki

Rekisteröinti tulee peruuttaa, jos luovutuksensaaja ei noudata rekisteröintiä koskevaan päätökseen liitettyjä ehtoja tai rajoituksia.

13 b §

Teknisen käyttöyhteyden avaaminen suostumuksen perusteella

Tekninen käyttöyhteys voidaan avata tekemättä erillistä päätöstä luovutuksensaajan ilmoittaman henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä, jos maanomistaja on antanut suostumuksensa metsäkeskuksen tarjoamassa sähköisessä palvelussa. Metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi rekisteröintiin sovelletaan, mitä 13 a §:ssä säädetään.

Rekisterinpitäjän tulee huolehtia siitä, että maanomistaja saa ennen suostumuksen antamista tiedot luovutuksensaajalle asetetuista tietojen käyttöä koskevista ehdoista ja rajoituksista, suostumuksen peruuttamistavasta ja muista maanomistajan oikeuksien käyttämiseksi tarpeellisista seikoista.

13 d §

Ympäristötiedon luovuttaminen

Metsätietojärjestelmästä saa antaa ympäristötietoja sisältävän kopion tai tulosteen tai sen tiedot sähköisessä muodossa, jollei salassapitosäännöksistä muuta johdu. Ympäristötiedot voidaan tällöin luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla. Ympäristötiedoilla tarkoitetaan:

1) metsiä ja muuta ympäristöä ja sen osa-alueita koskevia tietoja sekä tietoja tekijöistä, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa ympäristön osa-alueisiin;

2) niitä suunnitelmia, sopimuksia sekä tietoja hallinnollisista ja muista toimenpiteistä ja toimista, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa metsiin ja muuhun ympäristöön, niiden osa-alueisiin ja tekijöihin;

Ehdotus

tai rajoituksia. Pääsy maanomistajan tietoihin tulee ilman eri päätöstä estää, jos metsäkeskuksella on syytä epäillä henkilötietojen käsittelyn perusteen olemassaoloa maanomistajalta saamansa ilmoituksen perusteella. Luovutuksensaajan kuulemisen jälkeen metsäkeskuksen tulee päättää rekisteröinnin jatkamisesta tai peruuttamisesta.

13 b §

Luovutus teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaaminen suostumuksen perusteella

Edellä 13 a §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöstä luovutuksensaajan ilmoittaman henkilötietojen käsittelyn perusteen hyväksymisestä ei ole tarpeen tehdä, jos maanomistaja on antanut suostumuksen henkilötietojensa käsittelyyn metsäkeskuksen tarjoamassa sähköisessä palvelussa.

13 d §

Luovutus teknisen rajapinnan avulla ja katseluyhteyden avaaminen viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle

Tietoja voidaan luovuttaa viranomaiselle tai julkista hallintotehtävää hoitavalle teknisen rajapinnan avulla tai avata niihin katseluyhteys, jos julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 22 ja 23 §:ssä ja tämän lain 13 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät. Teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avaamista koskevaan päätökseen tulee liittää ehto,

Voimassa oleva laki

3) tietoja 2 kohdassa tarkoitettuihin suunnitelmiin, sopimuksiin sekä hallinnollisiin ja muihin toimenpiteisiin ja toimiin liittyvistä kustannushyöty- ja muista taloudellisista analyyseistä ja oletuksista; sekä

4) tietoja kulttuurikohteiden ja rakennetun ympäristön tilasta siltä osin kuin niihin vaikuttavat ympäristön osa-alueiden tila tai 2 kohdassa mainitut suunnitelmat, sopimukset taikka hallinnolliset ja muut toimenpiteet ja toimet.

Tiedon pyytäjän ei tarvitse perustella pyyntöään. Tällöin pyydettyjä ympäristötietoja ei saa yksilöidä luonnollisen henkilön nimen, osoitteen, muun yhteystiedon tai henkilötunnuksen perusteella. Sillä, jolle on avattu tekninen käyttöyhteys metsätietojärjestelmään maanomistajan suostumuksen perusteella, on oikeus luovuttaa 1 momentissa tarkoitettuja ympäristötietoja teknisen käyttöyhteyden avulla edelleen sivulliselle.

13 e

Tietojen saaminen Verohallinnolta

Metsäkeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada pyynnöstä Verohallinnolta julkisten hallintotehtävien hoitamista varten seuraavat tiedot:

1) kuolinpesän asianhoitajan nimi, henkilötunnus, yritys- ja yhteisötunnus sekä yhteystiedot;

2) maanomistajan nimi, henkilötunnus, yritys- ja yhteisötunnus sekä tieto maanomistajan harjoittaman toiminnan oikeudellisesta muodosta;

3) kiinteistön hallintaoikeuden haltijan nimi, henkilötunnus, yritys- ja yhteisötunnus sekä tieto hallintaoikeuden haltijan harjoittaman toiminnan oikeudellisesta muodosta;

Ehdotus

jonka mukaan luovutuksensaaja on velvollinen ilmoittamaan metsäkeskukselle sellaisesta toimintaansa koskevasta muutoksesta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja.

13 e §

Ympäristötiedon luovuttaminen

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 13 §:n 2 momentissa ja 16 §:n 3 ja 4 momentissa sekä tämän lain 13, 13 a,13 b ja 13 d §:ssä säädetään, metsätietojärjestelmän julkisia ympäristötietoja saa luovuttaa ilman, että tiedon pyytäjä perustelee pyyntöään. Ympäristötiedoilla tarkoitetaan:

1) *metsiä sekä muuta ympäristöä ja sen osa-alueita koskevia tietoja sekä tietoja tekijöistä, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa ympäristön osa-alueisiin;*

2) *suunnitelmia, sopimuksia sekä tietoja hallinnollisista ja muista toimenpiteistä ja toimista, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
4) kiinteistön yhteisomistajien muodostaman verotusyhtymän yritys- ja yhteisötunnus; sekä	*metsiin ja muuhun ympäristöön, niiden osa-alueisiin ja tekijöihin;* 3) *tietoja 2 kohdassa tarkoitettuihin suunnitelmiin, sopimuksiin sekä hallinnollisiin ja muihin toimenpiteisiin ja toimiin liittyvistä kustannushyötyanalyyseistä sekä muista taloudellisista analyyseistä ja oletuksista; sekä* 4) *tietoja kulttuurikohteiden ja rakennetun ympäristön tilasta siltä osin kuin niihin vaikuttavat ympäristön osa-alueiden tila tai 2 kohdassa tarkoitetut suunnitelmat, sopimukset taikka hallinnolliset ja muut toimenpiteet ja toimet.*
5) puolisoiden yhdessä harjoittamaan metsätalouteen kuuluvan kiinteistön osalta puolisoiden yhteinen yritys- ja yhteisötunnus. Metsäkeskuksella on oikeus saada edellä mainitut tiedot maksutta. Tiedot voidaan luovuttaa metsäkeskukselle teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muutoin sähköisesti.	*Pyydettyjä ympäristötietoja ei saa yksilöidä luonnollisen henkilön nimen, osoitteen, muun yhteystiedon tai henkilötunnuksen perusteella. Ympäristötietoja voidaan julkaista avoimessa verkossa taikka luovuttaa teknisen rajapinnan avulla tai avaamalla niihin katseluyhteys. Ympäristötietoja saa luovuttaa edelleen.*
	13 f §
	Tietojen saaminen Verohallinnolta
	Metsäkeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada pyynnöstä Verohallinnolta seuraavat julkisten hallintotehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot: *1) kuolinpesän asianhoitajan nimi, henkilötunnus, yritys- ja yhteisötunnus sekä yhteystiedot;* *2) maanomistajan nimi, henkilötunnus, yritys- ja yhteisötunnus sekä tieto maanomistajan harjoittaman toiminnan oikeudellisesta muodosta;* *3) kiinteistön hallintaoikeuden haltijan nimi, henkilötunnus, yritys- ja yhteisötunnus sekä tieto hallintaoikeuden haltijan harjoittaman toiminnan oikeudellisesta muodosta;* *4) kiinteistön yhteisomistajien muodostaman verotusyhtymän yritys- ja yhteisötunnus; sekä*

Voimassa oleva laki

14 a §

Luovutuksensaajan informointi

Luovutettaessa ympäristötietoja 13 d §:n nojalla luovutuksensaajaa tulee informoida siitä, että henkilötietojen suojaa koskevat säännökset tulevat sovellettaviksi, jos ympäristötietoja yhdistetään luonnollisia henkilöitä koskeviin tietoihin.

Ehdotus

5) puolisoiden yhdessä harjoittamaan metsätalouteen kuuluvan kiinteistön osalta puolisoiden yhteinen yritys- ja yhteisötunnus. Metsäkeskuksella on oikeus saada edellä mainitut tiedot maksutta. Tiedot voidaan luovuttaa metsäkeskukselle teknisen rajapinnan avulla tai muutoin sähköisesti.

14 a §

Luovutuksensaajan informointi

Luovutettaessa ympäristötietoja 13 e §:n nojalla luovutuksensaajaa tulee informoida siitä, että henkilötietojen suojaa koskevat säännökset tulevat sovellettaviksi, jos ympäristötietoja yhdistetään luonnollisia henkilöitä koskeviin tietoihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 9 §:n 2 momenttia sovelletaan vasta kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Sitä ennen metsäkeskuksen on huolehdittava siitä, että rekisteröity voi saada tiedon oikeudesta kieltää yhteystietojensa luovutus mainitussa momentissa mainittuihin tarkoituksiin.

5.

Laki

metsästyslain 38 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsästyslain (615/1993) 38 b §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 504/2017 ja 100/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
38 b §	38 b §
Saalisrekisteri	*Saalisrekisteri*
Suomen riistakeskus pitää automaattisen tietojenkäsittelyn avulla saalisrekisteriä, jota käytetään riistakantojen seurantaan ja käytön suunnitteluun, metsästyksen valvontaan sekä tilastojen laatimiseen.	Suomen riistakeskus pitää automaattisen tietojenkäsittelyn avulla saalisrekisteriä, jota käytetään riistakantojen seurantaan ja käytön suunnitteluun, metsästyksen valvontaan sekä tilastojen laatimiseen.
Saalisrekisteriin merkitään tässä laissa tarkoitettujen saalisilmoitusten perusteella: 1) metsästäjän nimi; 2) metsästäjänumero; 3) tiedot pyydystetystä eläimestä; 4) pyydystämistä koskeva aika ja paikka.	Saalisrekisteriin merkitään tässä laissa tarkoitettujen saalisilmoitusten perusteella: 1) metsästäjän nimi; 2) metsästäjänumero; 3) tiedot pyydystetystä eläimestä; 4) pyydystämistä koskeva aika ja paikka.
Tietojen julkisuudesta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) sekä henkilötietojen käsittelystä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (*yleinen tietosuoja-asetus*) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 ja tietosuojalaissa (1050/2018). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään. Rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa saalisrekisterin tietoja riistakantojen seurantaa ja käytön suunnittelua sekä metsästyksen valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriölle, riistanhoitoyhdistyksille, Luonnonvarakeskukselle, Metsähallitukselle, metsästyksen valvonnasta vastaaville viranomaisille sekä riistahallintolain (158/2011) 23	Tietojen julkisuudesta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) sekä henkilötietojen käsittelystä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (*yleinen tietosuoja-asetus*) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 ja tietosuojalaissa (1050/2018). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään. Rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa *tarpeelliset 2 momentissa luetellut saalisrekisterin tiedot* riistakantojen seurantaa ja käytön suunnittelua sekä metsästyksen valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriölle, riistanhoitoyhdistyksille, Luonnonvarakeskukselle, Metsähallitukselle, metsästyksen valvonnasta vastaaville viranomaisille sekä

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
§:ssä tarkoitetulle metsästyksenvalvojalle. *Tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla.*	riistahallintolain (158/2011) 23 §:ssä tarkoitetulle metsästyksenvalvojalle.
Saalisrekisterin sisältämät henkilötiedot poistetaan kymmenen vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jonka aikana henkilö on antanut viimeisen saalisilmoituksen.	Saalisrekisterin sisältämät henkilötiedot poistetaan kymmenen vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jonka aikana henkilö on antanut viimeisen saalisilmoituksen.
	———
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 7 c §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 967/2017 ja 99/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
7 c §	7 c §
Rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa metsästäjärekisterin tietoja, jotka ovat tarpeen:	Rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa metsästäjärekisterin ne tiedot, jotka ovat *välttämättömiä*:
1) metsästäjien ryhmävakuutusta hoitavalle vakuutuslaitokselle tässä laissa tarkoitettujen vakuutusasioiden hoitamista varten;	1) metsästäjien ryhmävakuutusta hoitavalle vakuutuslaitokselle tässä laissa tarkoitettujen vakuutusasioiden hoitamista varten;
2) maa- ja metsätalousministeriölle riistakantojen käytön suunnittelua varten;	2) maa- ja metsätalousministeriölle riistakantojen käytön suunnittelua varten;
3) riistanhoitoyhdistyksille riistakantojen käytön suunnittelua ja riistanhoitomaksujen seurantaa sekä metsästäjien koulutuksen suunnittelua ja neuvontaa varten;	3) riistanhoitoyhdistyksille riistakantojen käytön suunnittelua ja riistanhoitomaksujen seurantaa sekä metsästäjien koulutuksen suunnittelua ja neuvontaa varten;
4) metsästyslain 88 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille tahoille ja riistanhoitoyhdistyksille metsästyksen valvontaa varten;	4) metsästyslain 88 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille tahoille ja riistanhoitoyhdistyksille metsästyksen valvontaa varten;

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
5) poliisille ja Metsähallitukselle lupaharkintaa varten; sekä 6) Luonnonvarakeskukselle tutkimusta ja tilastojen laatimista varten. Rekisterinpitäjä voi salassapitosäännösten estämättä kohtuullista maksua vastaan luovuttaa metsästäjärekisteriin merkittyjen henkilöiden nimi- ja osoitetietoja myös metsästysalan suoramarkkinointiin, jos rekisteröity on antanut tähän suostumuksensa. Rekisterissä olevien tietojen käsittelystä säädetään muutoin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, 7 a §:n 3 momentissa mainitussa asetuksessa ja tietosuojalaissa. Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä 7 a §:n 3 momentissa mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään. *Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla.*	5) poliisille ja Metsähallitukselle lupaharkintaa varten; sekä 6) Luonnonvarakeskukselle tutkimusta ja tilastojen laatimista varten. Rekisterinpitäjä voi salassapitosäännösten estämättä kohtuullista maksua vastaan luovuttaa metsästäjärekisteriin merkittyjen henkilöiden nimi- ja osoitetietoja myös metsästysalan suoramarkkinointiin, jos rekisteröity on antanut tähän suostumuksensa. Rekisterissä olevien tietojen käsittelystä säädetään muutoin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, tämän lain 7 a §:n 3 momentissa mainitussa asetuksessa ja tietosuojalaissa. Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä tämän lain 7 a §:n 3 momentissa mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään. _____ *Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20* *.*